

WEST-VLAANDEREN WERKT

honderdeenenvijftig

eendagstoerisme

tuinbouw

smalband ISDN

ontsluiting van Zeebrugge

WES

3.1992 • 34e Jaargang • Tweemaandelijks uitgave • Verschijnt niet in juli en augustus

WES

West-Vlaanderen Werkt

Tweemaandelijke uitgave
Verschijnt niet in juli en augustus

3.1992

Nummer 151 - 34e Jaargang

Westvlaams
Economisch
Studiebureau vzw
Baron Ruzettelaan 33
8310 Brugge-Assebroek
Telefoon: 050/35.84.42
Telefax: 050/36.31.86
Postrekening: 000-0125243-16
BTW: 408.382.668

Abonnement 1992:
395 fr. (BTW en port
inbegrepen)
Postrekening:
000-0125243-16
WES, Baron Ruzettelaan 33,
8310 Brugge-Assebroek

Ontwerp lay-out
Johan Mahieu, Brugge
Drukkerij
Groeninghe, Kortrijk
Foto kaft
Dienst voor Toerisme en
Kultuur, De Panne

110
Redactioneel
Honderdeenenvijftig

112
R. De Keyser
Het eendagstoerisme aan de Belgische Kust

118
N. Labeeuw
Tuinbouw in West-Vlaanderen - Een analyse

122
H. Baetens / P. Lonneux
Smalband ISDN in West-Vlaanderen

128
D. Franco / G. Hemschoote
De ontsluiting van de haven van Zeebrugge

132
Tabel: Inkomens 1989 (aanslagjaar 1990)

134
Kort genoteerd

138
Spektrum
SST / A17 / GOM-Informatievergadering / Desimpel / CAST /
Zeebrugge / Passendale / CREA / Bekaert / Euratral /
Mutoh / Westfalen-Lippe / NSF / Ottosson / WVEM /
Kapitaalfonds Westhoek / Noordermetaal-Florisian / Barco /
Vanderbeke / Sofinal-Cotesa / BAC / Vandemoortele /
'Prins Filip' / Europartnariat 92 / Imewo / Westvlaamse
Interkommunales / Milieuvergunningen / Pidy / Gaselwest /
Promotie Zweden / Natuurpatrimonium / Sint-Jan / Wevelgem /
Belgomilk / P&O / FTI / Voordrachten / Tevewest / De 'Groene 62'

142
Technologietransfer

148
Agenda

158
Nieuwe produkten

161
Op de leestafel

Bij naamvermelding verschijnt de bijdrage onder de verantwoordelijkheid van de auteur.

Beschermkomitee
Baron P. van Outryve
d'Ydewalle,
Ere-gouverneur,
Ere-voorzitter WES
De heren H. Smislaert (†),
P. Monballyu en
H. De fauw,
Ere-voorzitters
Raad van Beheer WES
Prof. Dr. O. Vanneste,
Gouverneur,
Voorzitter WES
De heren G. Defreyne,
J. Durnez, G. Naeyaert,
F. Peuteman,
Mevrouw M.C. Van der
Stichele-De Jaegere,
de heer W. Vens
Leden van de
Bestendige Deputatie

Redaktiekomitee
De heren L. Bockstaele,
G. Declercq,
P. Delafontaine,
P. Meurrens, J. Pattyn,
J. Theys, N. Vanhove

Redaktiesekretaris
De heer D. Sanders

**Redaktiesekretariaat en
publiciteitsvoorwaarden**
WES, Baron Ruzettelaan 33,
8310 Brugge-Assebroek

Verantwoordelijke uitgever
N. Vanhove,
Krakkestraat 3,
8200 St.-Andries (Brugge)

Honderdeenenvijftig

Op 4 april 1959 startte er een nieuw tijdschrift: 'West-Vlaanderen Werkt'. Dit tijdschrift is heden aan zijn 151ste nummer toe. 'West-Vlaanderen Werkt' werd opgericht om, volgens ere-gouverneur Baron P. van Outryve d'Ydewalle, uit te groeien tot een tijdschrift dat de economische opgang van West-Vlaanderen zou steunen en stimuleren. De initiatiefnemer was Dr. O. Vanneste, gouverneur van West-Vlaanderen, toen directeur van de WER-WES.

De doelstellingen van het nieuwe tijdschrift waren duidelijk promotioneel gericht naar allen die – en wij citeren enkele zinnen uit de inleiding van het eerste nummer van de Ere-Gouverneur – 'de levenskracht van onze provincie trachten te bevorderen en die aldus haar welvaart en economische bloei tot hun bekommernis maakten... Er blijft immers nog heel wat te verwezenlijken op gebied van economische voorlichting... Of wij er al dan niet (persoonlijk) bij betrokken zijn, het is onze plicht West-Vlaanderen in zijn handel, nijverheid en landbouw tot bij alle mensen te brengen en wie werkelijk van West-Vlaanderen houdt, mag, noch kan zich aan die plicht onttrekken.'

'West-Vlaanderen Werkt' was altijd, en wil dit verder blijven, een weerspiegeling van de levenskracht van West-Vlaanderen. In de loop van de 34 jaren van het tijdschrift verschenen er aktuele bijdragen – lange en kortere – over de problemen waar deze provincie mee te kampen heeft en over de strategische lijnen voor een adequate – zich in de tijd wijzigende – ontwikkeling, die de streek als geheel moet boetsen, met aandacht voor interne verscheidenheid. Maar wanneer men al deze jaargangen doorloopt, dan blijkt dat ook grote aandacht uitgaat naar de informatie over wat er dagelijks wordt gepresteerd in West-Vlaanderen door de Westvlaamse bevolking en de eigen ondernemers en zelfstandigen.

Het tijdschrift heeft zich zeker niet beperkt tot de industriële vraagstukken. Alle economische sectoren, zowel landbouw en visserij, als de be- en verwerkende nijverheid, het toerisme en de tertiaire sektor, kwamen aan bod. Maar daarnaast was er een groeiende belangstelling voor havens en infrastructuurwerken en ook voor de problemen van ecologie en ruimtelijke ordening. Er verschenen niet enkel artikelen, maar ook 'Dossiers' over onze buurregio's, over onze positie in Europa en over meerdere economische sectoren.

'West-Vlaanderen Werkt' is noch wil een aktualiteitsmagazine zijn. Daarvoor is een frekwentie van vijf nummers per jaar te laag in een wereld vol elektronische berichtgeving. Maar als een middel tot reflexie inzake opgang zijnde sociaal-economische veranderingen in de provincie is het tijdschrift een uitstekend medium gebleken. Het tijdschrift wordt gelezen, het wordt door velen bewaard en regelmatig opnieuw geraadpleegd; het vormt hierdoor een minder-vluchtige band met de lezers.

De aandachtige lezer weet daarenboven dat het tijdschrift 'West-Vlaanderen Werkt' niet het enige middel is dat ter beschikking staat van de

GOM-West-Vlaanderen en het WES bij zijn informatieopdracht. Sinds 1955 verschenen er ruim 35 studieboeken, eerst als losse uitgaven en sinds 1958 in reeksverband, over onze provincie. In 1972 kreeg deze boekenreeks een zusterreeks 'Facetten van West-Vlaanderen', waarin reeds 36 monografieën verschenen die ofwel te omvangrijk waren om als artikel in 'West-Vlaanderen Werkt' te verschijnen, ofwel te beperkt naar omvang om reeds een volwaardig boek te zijn.

Eind 1990 werd de lay-out van de boekenreeks verjongd. In 1991 volgde de vernieuwing van 'West-Vlaanderen Werkt', met een kleurige kaft en totaal gewijzigde binnenbladzijden. Binnenkort verschijnt het 37ste nummer van de 'Facetten van West-Vlaanderen' en het zal wel niemand verwonderen dat ook deze uitgavenreeks frisser zal ogen in de toekomst.

De redactie van het tijdschrift is fier op wat reeds werd gerealiseerd. Het verschijnen van het 151ste nummer geeft haar de gelegenheid allen die dit tijdschrift in de loop van de jaren hebben gemaakt, op zeer diverse vlakken, van harte te danken. Zij zijn terug te vinden bij de provinciale overheid, bij de directie en de medewerkers van de GOM-West-Vlaanderen en van het WES, bij de menigvuldige deskundigen buitenshuis, zonder wie dit alles niet tot stand kon komen, maar vooral bij de tientallen auteurs van artikelen die met hun bijdragen 'West-Vlaanderen Werkt' gestalte hebben gegeven. Aan allen vragen wij meteen hun verdere steun en medewerking in de toekomst.

HET EENDAGSTOERISME AAN DE BELGISCHE KUST

R. De Keyser,
Adjunkt-direkteur WES

De commerciële toeristische activiteit aan de Belgische Kust steunt op twee grote pijlers, met name het verblijfstoerisme en het eendagstoerisme. Over het korte en lange verblijfstoerisme aan de Kust is heel wat informatie beschikbaar. Anders is het voor het eendagstoerisme aan de Kust.

Tot voor kort waren gegevens over het eendagstoerisme aan de Kust eerder schaars. Weinig was bijvoorbeeld geweten over het aantal daguitstappen of de bestedingen die hiermee gepaard gaan.

Nochtans vormt het eendagstoerisme aan onze Kust een belangrijk en zelfs controversieel gespreksonderwerp. Teneinde de lopende discussie over het dagtoerisme beter te onderbouwen, heeft het Westvlaams Economisch Studiebureau (WES) besloten om bijkomend onderzoek te verrichten naar deze vorm van toerisme.

Twee enquêtes werden uitgevoerd. In de zomer van 1991 werden 750 dagtoeristen aan de Kust ondervraagd over hun bestedingen en de manier waarop ze zich verplaatsten naar de Kust. In het najaar van hetzelfde jaar werden, als een onderdeel van een ruimer onderzoek naar het vakantie- en rekreatief gedrag van de Belgen, 6.000 Belgen ondervraagd over het aantal daguitstappen dat ze ondernamen naar de Kust, de keuze van de badplaats en het gebruikte transportmiddel.

In onderliggend artikel worden vooreerst de belangrijkste resultaten van beide onderzoeken weergegeven. Nadien wordt dieper ingegaan op de voor- en nadelen van het eendagstoerisme aan de Kust en worden een strategie en enkele mogelijke richtingen van actie voorgesteld.

Het eendagstoerisme aan de Belgische Kust is massaal van omvang en bovendien sterk gekoncentreerd in tijd en ruimte. Het leidt tot zowel positieve effecten, zoals extra lokaal inkomen, als negatieve effecten, zoals verkeers- en parkeerproblemen.

Er wordt voor gepleit om het dagtoerisme aan de Kust op een positieve manier op te vangen. Eventuele maatregelen moeten vooral het terugdringen van het autogebruik op het oog hebben.

Kenmerken

Deze paragraaf heeft in de eerste plaats tot doel de markt van het eendagstoerisme aan de Kust te schetsen. Daarom wordt een raming gemaakt van het aantal dagtrips naar de Kust en de verdeling ervan in de tijd en over de badplaatsen. Tevens wordt de herkomst en bezoeksfrekwentie van deze dagtoeristen nagegaan.

Daarna wordt ruime aandacht besteed aan de transportproblematiek, de bestedingen en de relatie tussen eendags- en verblijfstoerisme.

A. Aantal daguitstappen

Op basis van de vermelde onderzoeken kan het aantal dagtrips met als bestemming de Belgische Kust op ongeveer 20 miljoen per jaar worden geschat.

Een daguitstap werd hierbij omschreven als een verblijf buiten de woning dat ongeveer de ganse dag in beslag neemt. Het zijn uitstappen gemaakt voor het plezier. Dit betekent dat uitstappen waarbij men uitsluitend familie of kennissen bezoekt of uitstappen met een routinematig karakter (bijvoorbeeld in het kader van regelmatige sportbeoefening) buiten beschouwing worden gelaten. Door deze definitie werd gepoogd enkel de werkelijk toeristische daguitstappen aan de Kust te weerhouden.

Het dagbezoek aan de Kust is sterk gekoncentreerd zowel in de tijd als in de ruimte. Circa 80% van alle dagtrips naar de Kust worden gemaakt in de periode april-september en circa 50% in de hoogseizoenmaanden juli en augustus.

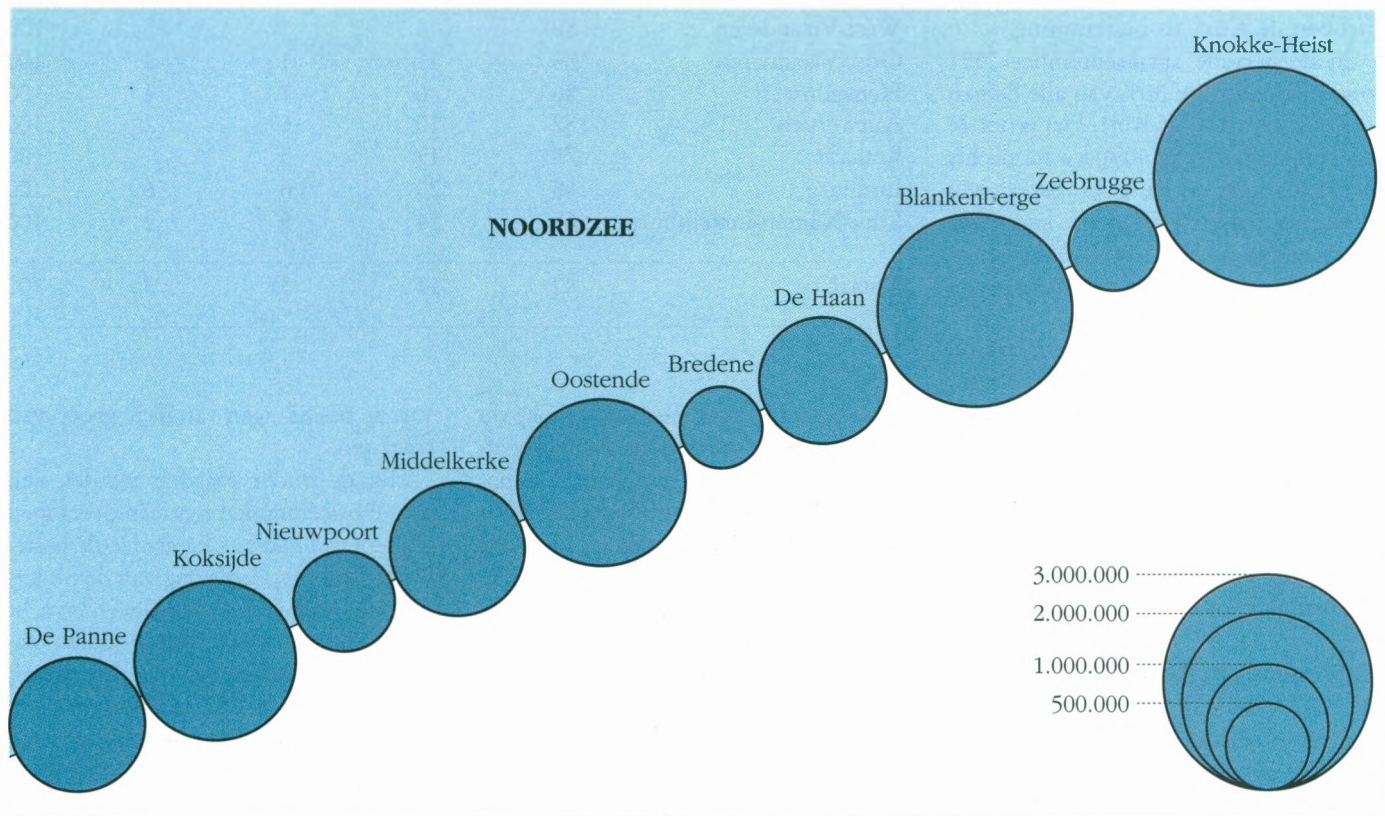
Figuur 1 illustreert dat Knokke-Heist, Blankenberge, Oostende en Koksijde de badplaatsen zijn die de meeste dagtoeristen aantrekken. In de zomer van 1991 kregen deze vier badplaatsen bijna twee derden van alle excursies naar de Kust te verwerken.

Knokke-Heist is de belangrijkste bestemming met een aandeel van ongeveer 22% in alle dagtrips. Ook Blankenberge heeft een belangrijke positie op de dagexcursiemarkt met een aandeel van 17%. Daarna volgen Oostende (13%) en Koksijde (12%). De Haan, Middelkerke en De Panne ontvangen ongeveer 8% van de dagtrips. De andere badplaatsen Nieuwpoort, Zeebrugge en Bredene trekken elk minder dan 5% van de daguitstappen aan.

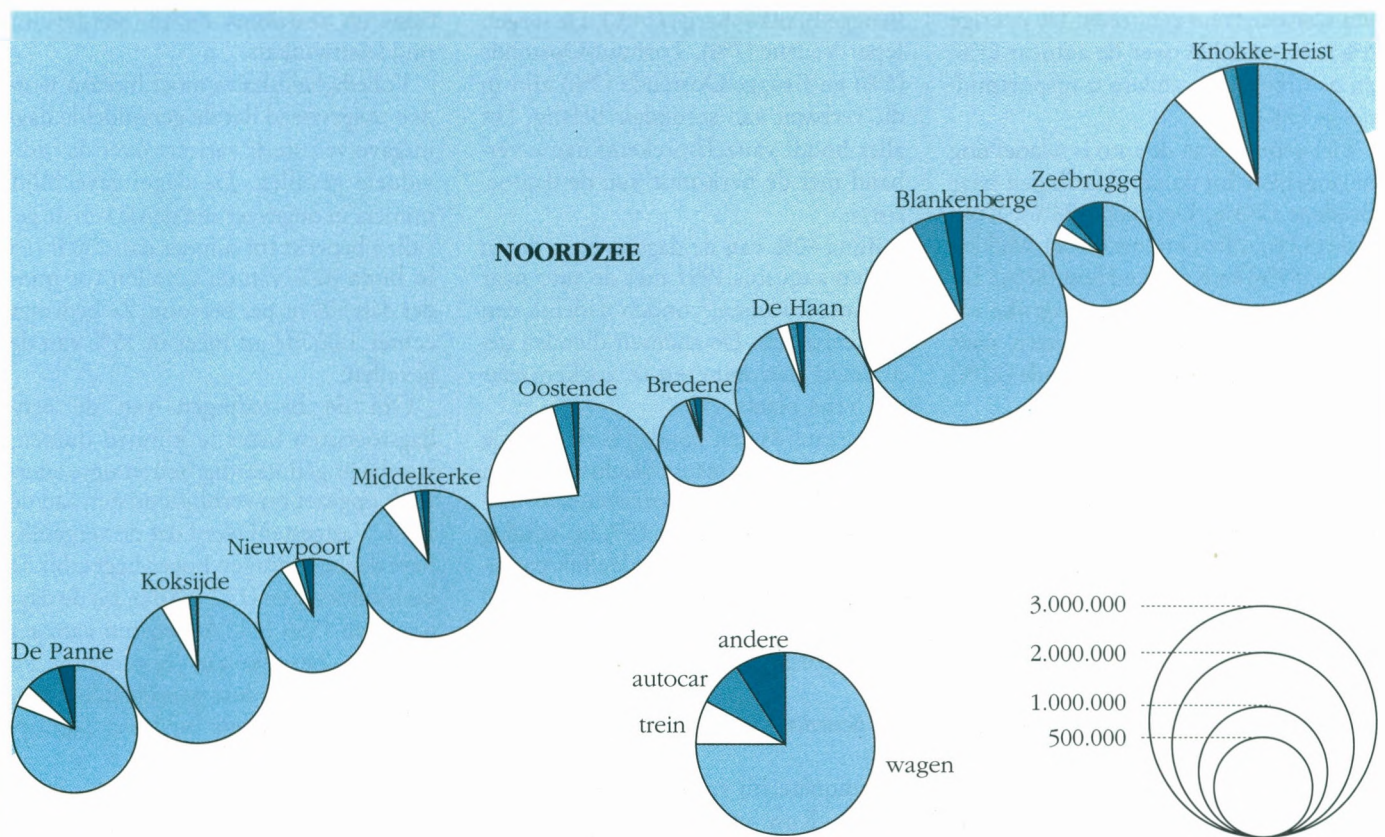
B. Herkomst en bezoeksfrekwentie

De dagtoeristen aan de Belgische Kust zijn overwegend uit eigen land afkomstig. Minder dan 10% komt van over de grens. Enkel in De Panne en Koksijde treffen we een relatief groot aantal buitenlandse, vooral Franse dagtoeristen aan (ongeveer een vierde).

Figuur 1:
 Het aantal daguitstappen naar de badplaatsen aan de Belgische Kust in de periode april-september 1991, WES-enquêtes 1991

Figuur 2:
 Het gebruikte transportmiddel tijdens de daguitstappen van de Belgen naar de badplaatsen aan de Belgische Kust in de periode april-september 1991, WES-enquêtes 1991

De Belgische Kust vormt veruit de belangrijkste bestemming tijdens de dagtrips van de Belgen. Bijna de helft van alle daguitstappen die de Belgen maken, hebben de Kust als bestemming.

In de periode april-september 1991 ondernamen ruim 30% van alle Belgen een excursie naar de Kust. Het grootste deel onder hen (circa 40%) kwam slechts één keer naar de Kust. Ongeveer een derde vertoefde twee tot drie keer voor een dag aan de Kust. Bijna 30% liet in die periode minimaal vier uitstappen naar de Kust optekenen.

De Belgische dagtoeristen zijn vooral afkomstig uit de provincies West-Vlaanderen (24%), Oost-Vlaanderen (24%), Brabant (21%) en Antwerpen (16%). Deze verhoudingen tonen aan dat de dagtochten naar de Kust in hoofdzaak binnen een beperkte straal plaatsgrijpen en dat de Kust een belangrijke rekreatiezone is voor de eigen inwoners.

C. Transportproblematiek

In deze paragraaf komen drie aspecten aan bod. Er wordt aandacht besteed aan het bij de dagtrips naar de Kust gebruikte transportmiddel, de gekozen route en het zoeken naar een parkeerplaats in de badplaatsen.

Uit de geciteerde enquêtes is gebleken dat 82% van de eendagstoeristen met de wagen naar de Kust zijn gekomen in de voorbije zomer. In 12% van de gevallen werd de trein genomen. De overige 6% is te verdelen over de autocar (3%) en een reeks van andere transportmiddelen (3%).

Het gebruik van de auto is relatief nog belangrijker bij de verplaatsingen naar Bredene (94%), De Haan (94%), Koksijde (92%), Nieuwpoort (90%), Middelerke (89%) en Knokke-Heist (88%). De trein speelt een relatief belangrijke rol bij de aanvoer van dagtoeristen naar Blankenberge (25%) en Oostende (22%) (zie figuur 2).

Niet alleen de keuze van de badplaats, maar ook de bezoekfrequentie en de herkomst beïnvloeden het gebruikte transportmiddel.

Personen die slechts eenmalig een dagbezoek aan de Kust brengen maken relatief meer gebruik van de trein (18%) en de autocar (10%). Deze aandelen dalen tot respectievelijk 14% en 3% bij personen die twee tot drie keer een uitstap ondernemen naar de Kust en tot 10% en 2% bij personen die minstens vier keer een excursie doen naar de Kust.

Herkomst	Gebruikt transportmiddel (in %)				Totaal
	Auto	Trein	Autocar	Andere	
West-Vlaanderen	88	6	1	5	100
Oost-Vlaanderen	86	11	1	2	100
Henegouwen	86	6	7	1	100
Antwerpen	82	10	6	2	100
Brabant	78	19	3	—	100
Limburg	68	20	6	6	100
Luik-Namen-Luxemburg	65	24	9	2	100
Totaal	82	12	3	3	100

Men doet relatief meer een beroep op de trein en de autocar naarmate de afstand tot de Kust groter is. De bovenstaande tabel toont bijvoorbeeld aan dat dagtoeristen uit Brabant, Limburg en de meest oostelijk gelegen Waalse provincies verhoudingsgewijze het meest van de trein gebruik maken.

De auto is echter in alle gevallen duidelijk het dominante transportmiddel van de eendagstoeristen aan onze Kust. Daar komt nog bij dat deze autostroom zich slechts langs een beperkt aantal wegen naar de Kust verplaatst. Meer dan 70% van het autoverkeer dat door het dagtoerisme in de maanden juli en augustus van 1991 werd gegenereerd, kwam langs slechts drie wegen naar de Kust. Dit zijn de E40 (39%), de snelweg Maldegem-Knokke (19%) en de weg Brugge-Blankenberge (14%). De wegen Ieper-Veurne (7%), Torhout-Oostende (3%) en Brugge-Oostende (2%) zijn in dit verband van secundair belang. Dit alles houdt vanzelfsprekend nauw verband met de herkomst van de dagtoeristen.

Bijna 60% van de dagtoeristen die in juli en augustus 1991 met de auto naar de Kust kwamen, vonden dadelijk een parkeerplaats. De anderen dienden gemiddeld tien minuten te zoeken naar een vrije plaats.

Op zaterdag en zondag is de situatie echter minder gunstig. Slechts 36% van de geënquêteerde dagtoeristen-automobilisten op zaterdag en 28% op zondag konden hun wagen onmiddellijk parkeren. Gemiddeld werd in het weekend vijftien minuten gezocht naar een vrije parkeerplaats.

D. Bestedingen

De enquête bij ruim 750 dagtoeristen aan de Kust in het hoogseizoen van 1991, laat toe zich een idee te vormen

van de bestedingen van deze groep van toeristen.

Met de ondervraagden werden een aantal bestedingscategorieën overlopen en desgevallend per categorie de bestedingen gedurende de dag van de ondervraging genoteerd. In totaal werden acht uitgavenkategorieën weerhouden, namelijk het tanken van autobrandstof, restaurant-snack, café-tearoom, recreatie (strandstoel, fiets, tennis...), attracties (toegangstickets voor attractiepunten, musea...), aankoop van levensmiddelen, algemene shopping (kledij...) en overige.

Uit de tweede tabel blijkt dat in de vermelde periode per dagtoerist gemiddeld 556 fr. werd uitgegeven. De helft van dit bedrag werd besteed in restaurants en snacks, telkens een vijfde in cafés en tearooms en in niet-levensmiddelenwinkels.

Volledigheidshalve moet hieraan worden toegevoegd dat de gemiddelde daguitgave vrij sterk varieert over de individuele gevallen. De daguitgave blijft immers in ongeveer een derde van de gevallen beperkt tot minder dan 250 fr. en in bijna 60% van de gevallen tot minder dan 500 fr. per persoon. Ze bedraagt echter 1.000 fr. of meer in 15% van de gevallen.

Om de bestedingen van de eendagstoeristen beter te kunnen duiden, werd een gelijkaardig bestedingsonderzoek opgezet bij verblijftoeristen aan de Kust. Vastgesteld werd dat de vergelijkbare dagbestedingen hoger liggen bij de verblijftoeristen (712 fr.) dan bij de dagtoeristen (556 fr.). Alleen ten aanzien van het bezoek aan restaurants en snacks is de absolute gemiddelde uitgave per persoon hoger bij de eendagstoeristen.

Bestedingscategorie	Gemiddelde uitgave per dagtoerist (in fr.)	Bestedingsstructuur (in %)
Tanken	7	1
Restaurant, snack	276	50
Café, tearoom	103	19
Recreatie	18	3
Attrakties	7	1
Levensmiddelen	22	4
Shopping	108	19
Overige	15	3
Totaal	556	100

E. Relatie met het verblijftoerisme

Bijna de helft van de ondervraagde dagtoeristen aan de Kust heeft tijdens de laatste vijf jaar een vakantie (een verblijf van minstens vijf dagen) en/of een korte vakantie (een verblijf van twee tot vier dagen) aan de Belgische Kust doorgebracht.

Dit betekent dat het eendagstoerisme niet los kan worden gezien van het verblijftoerisme. Beide aspecten van het reisgedrag aan de Kust zijn immers relatief sterk met elkaar verbonden.

Evaluatie

Uit het voorgaande blijkt dat het eendagstoerisme een belangrijk fenomeen is aan onze Kust. Naar de toekomst toe mag met de prognose van een verder stijgende mobiliteit van de bevolking ook een verder toenemende toeristische eendagsactiviteit worden verwacht¹.

Het eendagstoerisme brengt een aantal effecten teweeg die deels als positief en deels als negatief te evalueren zijn.

Positief zijn vanzelfsprekend de economische baten die voortvloeien uit de bestedingen van de eendagstoeristen. In het hoogseizoen wordt per dagtoerist iets meer dan 550 fr. uitgegeven. Dit gemiddeld bedrag ligt meer dan waarschijnlijk nog hoger in de andere periodes van het jaar². Rekening houdend met het eerder geraamd totaal aantal daguitstappen naar de Kust, komt men tot een aanzienlijk globaal jaarlijks bestedingscijfer van minimum 11 miljard fr. Dit bedrag vertegenwoordigt bij benadering een zesde van de totale toeristische kustomzet.

De massale omvang van het eendagstoerisme en de concentratie ervan in tijd en ruimte, doen evenwel ook een aantal problemen ontstaan. Men kan in dit verband verwijzen naar verkeers- en

parkeerproblemen, bedreiging van natuurgebieden, vervuiling en bijkomende kosten voor de lokale overheden.

De dominantie van de auto als transportmiddel bij de eendagstrips naar de Kust en het gebruik door de eendagstoeristen van slechts een beperkt aantal invalswegen leiden tot verkeerscongestie en parkeerproblemen.

Het is ook duidelijk dat deze verkeers- en parkeerproblemen en de hierdoor veroorzaakte visuele pollutie de aantrekkelijkheid van het toeristisch produkt aan de Kust verminderen.

Het eendagstoerisme heeft op bepaalde plaatsen ook een negatieve impact op het natuurlijk patrimonium. Meest kwetsbaar in dit verband zijn de duinenzones die in de verdrukking geraken door overdreven betreding.

Een vierde probleem betreft de vervuiling. Uit een recente enquête bij de inwoners van Knokke-Heist, dat de door de eendagstoeristen drukst bezochte gemeente is, kon worden afgeleid dat circa 70% onder hen de vervuiling van gemeente en strand als belangrijkste negatief facet van het wonen in Knokke-Heist zien. In 90% van de gevallen schrijft men de vervuiling toe aan het toerisme en in het bijzonder aan het dagtoerisme³.

Tenslotte brengt de toeloop van eendagstoeristen voor de lokale overheden extra kosten mee voor het tegengaan van de vervuiling, extra politietoezicht... In deze bijkomende kosten wordt niet bijgedragen door de eendagstoeristen.

Strategie en mogelijke richtingen van actie

Bij het bepalen van een strategie ten aanzien van het eendagstoerisme aan de Kust, moet men er zich rekenschap van geven dat dit eendagstoerisme een belangrijke positieve impact heeft op de

lokale economie, sterk is verbonden met het verblijftoerisme in dezelfde regio en een belangrijke functie vervult ten aanzien van de recreatie van de eigen Westvlaamse bevolking. Bovendien is het dagtoerisme moeilijk te vermijden en zal het in de toekomst wellicht nog aan belang winnen.

Daartegenover staat dat het dagtoerisme duidelijk ook een aantal problemen met zich brengt. De verkeers- en parkeerproblemen springen wellicht het meest in het oog.

Samenvattend kan men daarom stellen dat het wellicht aangewezen is om het dagtoerisme niet te stimuleren maar ook niet af te schrikken. De beste oplossing lijkt erin te bestaan het dagtoerisme adequaat op te vangen en op een positieve manier te kanaliseren. Op deze wijze kan men proberen de baten van het eendagstoerisme zoveel mogelijk te behouden en terzelfdertijd de problemen maximaal te reduceren.

Oplossingen moeten in de eerste plaats worden gezocht in de richting van het terugdringen van het autogebruik en/of het verminderen van de bereikbaarheid per auto van bepaalde zones. In deze zin kan worden gedacht aan de creatie van autovrije of auto-arme voetgangerszones in de centra van de badplaatsen, de creatie van randparkeermogelijkheden, het invoeren van een parkeerverbod nabij kwetsbare zones en het stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer om de dagbestemming aan de Kust te bereiken.

A. Creatie van voetgangerszones

De creatie van autovrije of auto-arme voetgangerszones heeft tot doel het autoverkeer en het aantal geparkeerde wagens in de centra zelf te verminderen. Zodoende wordt tevens een positieve impuls gegeven aan de aantrekkelijkheid van de centra in het algemeen en van de shoppingfunctie in het bijzonder.

¹ Vereniging voor Economie, *Verkeer in België in 2000, mobiliteit of chaos?*, 1991.

² Strategisch marketingplan voor het toerisme te Knokke-Heist, een toeristisch beleidsactieplan, Reeks *Facetten van West-Vlaanderen* nr. 35, p. 15.

³ Strategisch marketingplan voor het toerisme te Knokke-Heist, een toeristisch beleidsactieplan, Reeks *Facetten van West-Vlaanderen* nr. 35, p. 11.

Dienst voor Toerisme en Cultuur, De Panne

B. Creatie van randparkeermogelijkheden

Om het parkeerprobleem te verlichten kan de creatie van randparkeermogelijkheden worden overwogen in combinatie met natransport naar de bestemmingsplaatsen van de dagtoeristen. Op korte termijn kan worden gedacht aan parkings in de onmiddellijke omgeving van de centra. In een latere fase kan werk gemaakt worden van echte randparkings, waarbij het autoverkeer op een grotere afstand van de centra wordt opgevangen.

De creatie van deze randparkeermogelijkheden dient gepaard te gaan met een vermindering van het aantal parkeerplaatsen in de centra.

In een enquête bij ruim 600 eendagstoeristen die tijdens de maanden juli en augustus 1991 met de auto naar de Kust kwamen, werd gepeild naar hun houding ten aanzien van het eventueel gebruik van randparkings nabij de centra.

De enquêteresultaten lieten toe te besluiten dat 25% van de ondervraagden een zeer positieve en 37% een eerder positieve houding aannemen ten opzichte van het gebruik van dergelijke randparkings. Ruim 60% van de eendagstoeristen die de wagen gebruiken staan dus in meerdere of mindere mate positief tegenover de idee van een randparking in de omgeving van de centra. Iets meer dan een vierde van de respondenten lie-

ten een eerder (19%) of zeer (8%) negatieve attitude blijken. De overigen (11%) staan onverschillig.

De respondenten die zich negatief of zeer negatief uitlieten over de idee van een randparking in de nabijheid van de centra, motiveerden hun visie door te wijzen op een aantal problemen met het openbaar vervoer als natransport (probleem met bagage, gebonden zijn aan uurregelingen, wachttijden...), het vasthouden aan het dicht bij zee parkeren en het onderkennen van een aantal problemen in verband met de randparkings zelf (te ver afgelegen, probleem van bewaking, kostprijs...).

In de veronderstelling dat een dergelijke randparking met aansluitend openbaar vervoer wordt ingevoerd, is 69% van de eendagstoeristen die met de wagen naar de Kust kwamen, bereid om daarvoor te betalen. Een vierde van de respondenten is niet bereid tot betaling en 6% heeft geen mening.

Als men bereid is om te betalen voor het gebruik van de randparking, dan draagt het maximum bedrag dat men wil uitgeven voor een parkeerticket, geldig voor een ganse dag en inclusief het gebruik van het openbaar vervoer van en naar de randparking, gemiddeld 174 fr. Ruim 80% van de betrokkenen hebben een bedrag in het hoofd dat ligt tussen 100 fr. en 250 fr.

Een ruime meerderheid van de dagtoeristen-automobilisten staat dus niet alleen positief tegenover de idee van

een randparking in de omgeving van de centra, maar is ook bereid om te betalen voor het gebruik ervan. Op deze manier kan men de dagtoeristen laten meebetalen in de overheadkosten die zij voor de lokale overheden veroorzaken.

C. Invoeren van een parkeerverbod nabij kwetsbare zones

Teneinde de negatieve impact van het eendagstoerisme op het natuurlijk patrimonium te verminderen, kan een parkeerverbod worden ingevoerd nabij de meest kwetsbare zones.

Omwille van de toename van de afstand die de dagtoeristen moeten afleggen om deze zones te bereiken, kan van deze maatregel een belangrijk ontmoetingseffekt uitgaan.

D. Stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer

Een andere mogelijke oplossing voor de verkeers- en parkeerproblemen kan worden gevonden in het stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer om de dagbestemming aan de Kust te bereiken.

In de reeds genoemde enquête aan de Kust werd nagegaan welke voorwaarden moeten worden vervuld opdat de eendagstoeristen die in juli en augustus 1991 met de auto naar de Kust kwamen, bereid zouden zijn om zich met het openbaar vervoer te verplaatsen van hun woonplaats naar de Kust.

Uit de antwoorden is gebleken dat 45% van de eendagstoeristen die met de wagen naar de Kust kwamen, onder geen enkele voorwaarde willen overstappen op het openbaar vervoer.

De anderen wijzen het openbaar vervoer niet af als alternatief, maar koppelen een aantal voorwaarden aan het mogelijk gebruik ervan. Het betreft voornamelijk goedkopere verbindingen (vermeld door 21% van de ondervraagden), betere aansluitingen (15%), frekwentere verbindingen (8%) en snellere verbindingen (6%) naar de Kust.

Toch moet worden gesteld dat ondanks deze eerder negatieve attitude, een ruimer gebruik van het openbaar vervoer zich opdringt op termijn en wellicht een dwingende voorwaarde zal zijn om het dagtoerisme verder in goede banen te leiden.

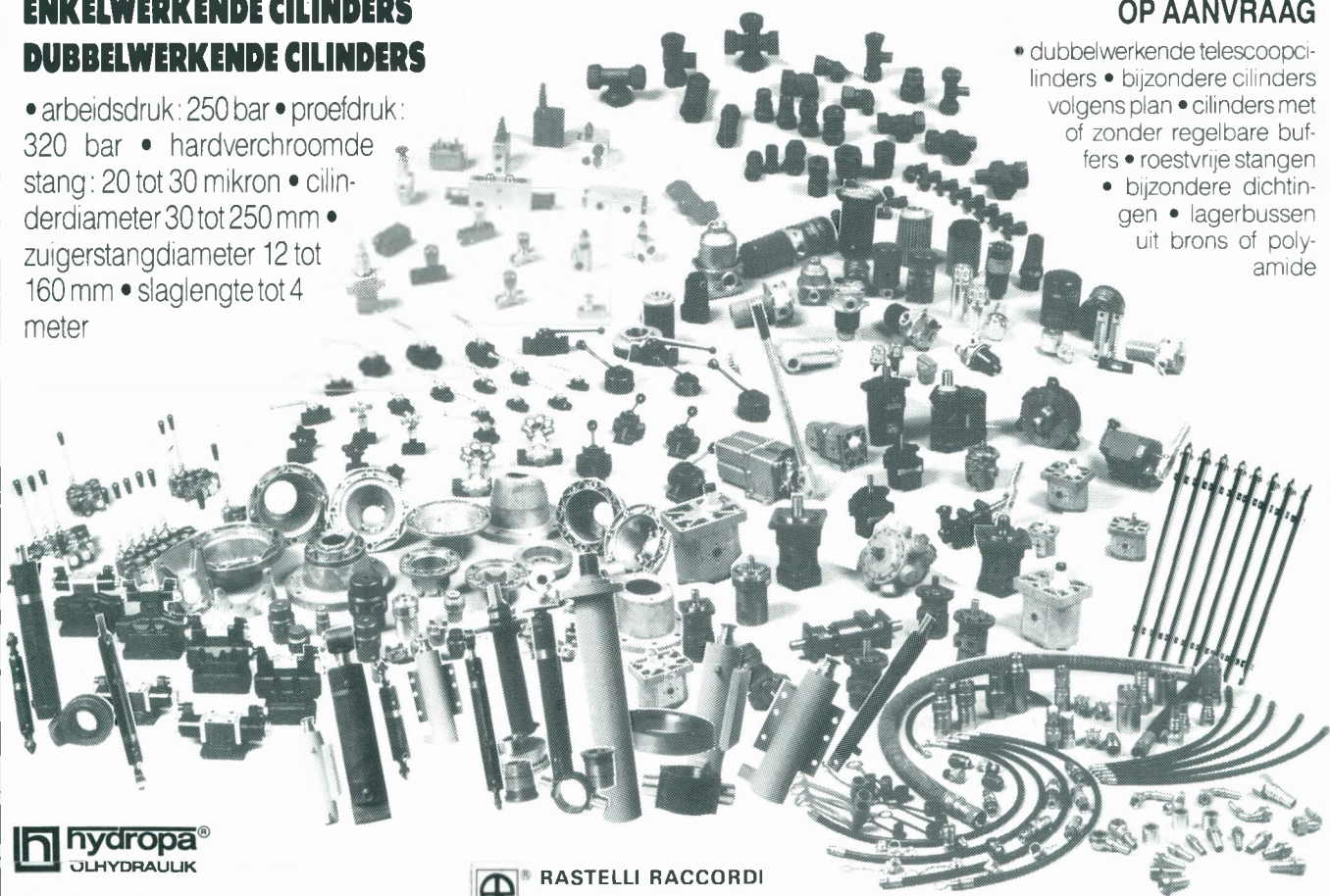
HYDRAULISCHE CILINDERS HYDRAULISCHE GROEPEN

ENKELWERKENDE CILINDERS DUBBELWERKENDE CILINDERS

• arbeidsdruk: 250 bar • proefdruk:
320 bar • hardverchromde
stang: 20 tot 30 mikron • cilin-
derdiameter 30 tot 250 mm •
zuigerstangdiameter 12 tot
160 mm • slaglengte tot 4
meter

OP AANVRAAG

- dubbelwerkende telescoopci-
linders • bijzondere cilinders
volgens plan • cilinders met
of zonder regelbare buf-
fers • roestvrije stangen
- bijzondere dichtin-
gen • lagerbussen
uit brons of poly-
amide

hydropa®
OLHYDRAULIK

**di natale
-bertelli** s.p.a.
martinetti idraulici

Oil Control

atos

ZETA FLUID
ACCESSORI PER
FLUIDODINAMICA

RASTELLI RACCORDI

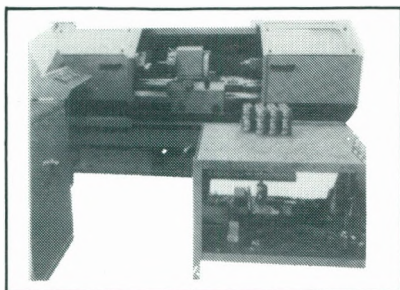
ILC

BIGNOZZI

FBO
**ioni
strozzi**

eh

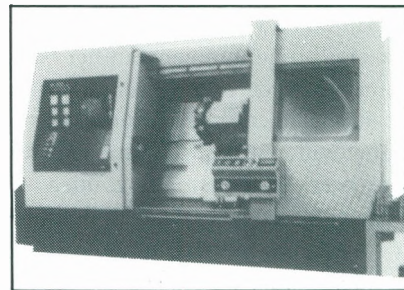
**S.A.M.
HYDRAULIK**

VAPO

HYDRAULICS n.v.
Industrielaan 8
8658 DADIZELE

Telefoon 056/50 11 16 en 50 11 17
Telex VAPODA 85962 - Telefax 056/50 17 99

TUINBOUW IN WEST-VLAANDEREN EEN ANALYSE

N. Labeeuw,
Konsulent Veiling REO-Roeselare

Het is een feit dat de 'tuinbouwsector' in West-Vlaanderen reeds meerdere jaren in sterke expansie is. Soms meent men uit deze expansie te mogen konkluderen dat de tuinbouwsector nog ruime toekomstmogelijkheden heeft. Die sektor zou dan een uitweg bieden voor de agrarische sectoren die, om één of andere reden, minder gunstige toekomstperspektieven bezitten; denken we aan de akkerbouw (GATT), de melkproductie (kwotumregeling) en de varkensteelt (drijfmestproblematiek).

De 'tuinbouw' heeft die nadelen niet. Het is een sektor in volle ontwikkeling en groei. Nochtans dient de vraag gesteld te worden: is die sektor wel zo rendabel als hij oogt? Hebben deze sektor of bepaalde deelsektoren geen zwakke punten, daarbij indachtig zijnde dat een ketting breekt op zijn zwakste schakel.

Daarenboven kan een sektor in zijn geheel goed ogen zonder dat de meeste individuele ondernemingen goede resultaten kunnen voorleggen. Aangezien de omschakeling op het ondernemingsvlak gebeurt, moet iedere reconversie in de eerste plaats bedrijfseconomisch verantwoord zijn.

Enkele fundamentele gegevens

A. De instap- en uitstapdrempels

De belangrijkste aspecten bij instap in en uitstap uit het bedrijf zijn zeker de vermogensbehoeften die noodzakelijk zijn bij het opstarten van een leefbaar bedrijf en de vermogens die noodzakelijk zijn bij het groeien van het bedrijf enerzijds. Anderzijds zijn er de financiële, materiële en morele konsekventies bij het willen stopzetten van het bedrijf. Meerdere ondernemers zouden wat graag uit de branche stappen. Ze komen er echter niet toe wegens de voor hun en hun gezin ondraaglijke konsekwen-

ties. Ze verkiezen meerdere jaren te werken tegen een niet eens volwaardige arbeidsvergoeding (zie tabel 1).

De inkomens per volwaardige arbeidskracht moeten voor nieuw op te richten bedrijven in hun juiste context

Tabel 1

Index arbeidsinkomen (voor belasting) per volwaardige arbeidskracht (VAK)/deelsektor (a), periode 1985-1990

Deelsektor	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Snijbloemen	37	49	54	76	76	76
Potplanten	49	65	83	49	64	50
Knolbegonia	68	70	80	47	52	56
Openluchtgroenten	70	48	51	67	48	77
Witloof	79	43	36	44	42	49
Fruit	126	161	75	145	135	95
Boomkwekerij	96	57	156	100	97	180
Azalea	264	96	85	75	84	71
Druif	72	-	80	58	79	-
Glasgroenten	89	62	93	124	89	88
Champignons	96	67	63	143	136	99
Aardbeien	50	52	69	58	74	112

(a): 100 = het voor dat jaar volwaardig arbeidsinkomen

Bron: Bedrijfseconomische boekhouding, Belgische Boerenbond

Tabel 2

Het gemiddeld bedrijfskapitaal per deelsektor — 1990 (a)

Deelsektor	Gemiddeld bedrijfskapitaal 1990	Vermogensbehoefte nieuw op te richten bedrijf
Snijbloemen	9.788.000 fr.	20 à 30.000.000 fr.
Potplanten	12.116.000 fr.	25 à 35.000.000 fr.
Knolbegonia	3.928.000 fr.	
Openluchtgroenten	3.619.000 fr.	9 à 16.000.000 fr.
Witloof	4.915.000 fr.	20 à 25.000.000 fr.
Fruitbedrijven	8.755.000 fr.	
Boomkwekerij	9.324.000 fr.	12 à 15.000.000 fr.
Azalea	14.809.000 fr.	20 à 22.000.000 fr.
Glasgroenten	11.077.000 fr.	22 à 35.000.000 fr.
Aardbeien	4.726.000 fr.	12 à 16.000.000 fr.

(a): deze gegevens zijn: zonder woning — grond van het bedrijf in eigendom

Bron: Bedrijfseconomische boekhouding, Belgische Boerenbond

geplaatst worden. De gegeven cijfers vormen het resultaat van honderden bedrijfseconomische boekhoudingen. Het investeringsvolume, de afschrijvingen en de inrestlasten liggen bij het 'gemiddelde' bedrijf veel lager dan bij nieuw op te richten bedrijven, zoals moge blijken uit de vergelijking van het gemiddeld bedrijfskapitaal van de huidige bedrijven en het kapitaal nodig voor de oprichting van nieuwe bedrijven (tabel 2).

B. De vermogensstructuur en de behoefte aan vreemd vermogen

De instapdrempel ligt qua vermogensbehoefte vrij hoog. Hierbij moet voor ogen gehouden worden dat bijna alle bedrijven het statuut van de éénmanszaak bezitten en dat omzeggens alle vreemd vermogen aangetrokken wordt onder de vorm van lange termijn-hypothecair krediet.

Tabel 3

Evolutie procent eigen vermogen van het vastliggend vermogen per deelsektor (a), 1985-1990

Deelsektor	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Snijbloemen	27	29	33	29	26	20
Potplanten	46	46	48	41	32	18
Knolbegonia	43	36	32	45	35	43
Openluchtgroenten	47	44	35	31	28	26
Witloof	58	48	43	39	31	30
Fruit	69	65	56	70	52	49
Boomkwekerij	57	49	68	48	63	65
Azalea	35	55	56	35	46	40
Druif	17	13	28	(-9)	32	-
Glasgroenten	41	34	(-8)	25	17	8
Champignons	14	19	34	8	10	3
Aardbeien	44	37	34	35	30	35

(a): Een bedrijf wordt in die sektor geplaatst waar het zijn hoofdkomen uithaalt
Bron: Bedrijfseconomische boekhouding, Belgische Boerenbond

Tuinbouw is belangrijk ook voor de toekomst. Zij kan echter niet alle problemen in de landbouwsektor oplossen.

Ongetwijfeld is de vermogensstructuur de oorzaak van de geringe risikoruimte en het gering financieel weerstandsvermogen. Besparingen op de gezinsbestedingen en het aanwenden van een gedeelte van de arbeidsvergoeding voor het dragen van de financiële lasten zijn dan noodzakelijk. De cash-flow-analyse laat geen riant beeld zien. De analyse van de gezamenlijke bedrijfseconomische boekhoudingen toont aan dat in bijna alle deelsektoren het procent eigen vermogen daalt. De noodzaak aan

vreemd vermogen voor werkkapitaal stijgt. Thans is dit 22% van de ingediende kredietaanvragen (tabel 3).

Deze statistiek illustreert dat ondernemers in praktisch alle sectoren voor de financiering van hun actief sterk beroep doen op vreemd vermogen.

Dat er veel beroep gedaan wordt op kredieten voor investeringsdoeleinden bewijst tabel 4. Hierbij dient aangestipt dat leningen voor aankoop van gronden en bedrijfskapitaal (werkkapitaal) niet in deze statistiek opgenomen zijn.

C. Arbeidskrachten

Arbeidskrachten zijn een zeer belangrijke produktiefactor waar men traditioneel al te gemakkelijk aan voorbij gaat. Dit is nochtans één van de meest dwingende problemen. Moderne tuinbouw is maar uit te oefenen met inschakeling van 'niet-familiale' arbeidskrachten.

Om rendabel te blijven moet moderne tuinbouw evalueren naar grotere bedrijfseenheden. De redenen zijn: schaalvoordeel bij investeringen, computergestuurde processturing, moderne teelten beheerstechnieken, grotere en meer uniforme produktpartijen, specializatie en jaarrond productie.

Tabel 4

Investerings in de Westvlaamse Tuinbouw (in miljoen fr.)

Sektor	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	Totaal
Groenteteelt onder glas	81	152	146	540	429	263	303	485	807	843	359	4408
Openluchtgroenten (a)	27	28	57	74	68	158	198	120	188	219	145	1282
Witloof	17	40	47	90	97	90	79	41	141	164	156	962
Champignons	8	14	23	82	132	36	136	21	93	271	31	847
Totaal groenten	133	234	273	786	726	547	716	667	1229	1497	691	7499
Sierteelten	91	72	118	259	231	107	180	242	247	519	192	2258
Fruitteelt	1	3	5	9	11	9	9	15	13	28	17	120
Algemeen totaal	225	309	396	1054	968	663	905	924	1489	2044	900	9877

(a): Dossiers behandeld door de Tuinbouwdienst (er worden er ook behandeld op de Landbouwdienst)

Bron: Tuinbouwdienst West-Vlaanderen, Ministerie van Landbouw, LIF dossier

Archief WES

De keerzijde is evenwel dat de arbeidsbehoefte niet meer kan verzekerd worden door familiale arbeidskrachten. Per sektor en zelfs binnen een specialisatie kunnen de verschillen aan arbeidsbehoefte groot zijn. Seizoenarbeid en piekperiodes horen bij de aard van de produktie.

De arbeidsvergoeding vormt een belangrijk deel van de kostprijs. Veelal varieert deze tussen de 30% en de 50%. De arbeid in de tuinbouwsector is voor niet-familiale arbeidskrachten meestal niet zeer aantrekkelijk. De fysieke en psychische belasting is vrij groot en de vergoeding is eerder laag te noemen.

D. Energiebehoefte en energiekost

Moderne tuinbouw onder glas steunt in belangrijke mate op het aanwenden van energie voor de creatie van ideale groeiomstandigheden.

De laatste vijf jaar kan de sektor zich verheugen in een lage energieprijs. Energie-intensieve bedrijven stoken vooral extra-zware stookolie. Aardgas is, indien het al op het bedrijf beschikbaar is, *altijd* te duur in vergelijking met extra-zware stookolie. Ook ten opzichte van de Nederlandse aardgasprijs hebben de Vlaamse tuinders een zware concurrentie-handicap.

Op basis van de huidige prijs voor extra-zware stookolie (2,7 fr./kg) is de energiekost voor verwarming slechts 10% van de bruto opbrengst. Om diverse redenen kan de energierekening alleen maar stijgen en is het perfect voorstelbaar dat de rentabiliteit in de energie-intensieve sectoren sterk onder druk zal komen te staan. Daarbij dient men

te bedenken dat de verkoopprijs van het eindproduct op korte en zelfs op half lange termijn *niet* beïnvloed wordt door een plaatselijke kostprijs.

E. Het verdringingseffekt, nationaal en internationaal

Door de gewijzigde houding van de EG t.o.v. de landbouwpolitiek komt er een verdringingseffekt in beweging. Dit verschijnsel doet zich voor tussen de verschillende bedrijfstypen en tussen de verschillende regio's. Ook vanuit derde landen wordt de druk groter en dit door zowel een toename in hoeveelheid als door een steeds betere kwaliteit. In de tuinbouw is dit vooral het geval voor tomaat, komkommer, fruit, aardbeien en champignons.

F. Het overheidsingrijpen — milieu en ruimtelijke ordening

Het ingrijpen van de overheid inzake milieu en ruimtelijke ordening is een relatief nieuw fenomeen dat nieuwe uitdagingen creëert in verband met de vestigings- en uitbreidingsmogelijkheden van tuinbouwbedrijven. Deze problemen situeren zich op het vlak van de bouwtoelating, pollutie door rookgasen, waterwinning en waterlozing. De visuele vervuiling wordt misschien nog het grootste en moeilijkst op te lossen probleem.

Sterke punten van de Westvlaamse tuinbouw

A. Sterk georganizeerde afzet voor verse marktprodukten

In West-Vlaanderen is de coöperatieve veiling REO gegroeid tot een veiling die behoort tot de Belgische en zelfs Europese top. De permanente kwaliteitsbewaking en kwaliteitsverbetering creëren een ijzersterk produktimago. Het simultaan veilen, een verkoopsnetwerk tussen alle Belgische veilingen, aangesloten bij het VBT concentreert het aanbod en maakt de toegankelijkheid voor de handel maximaal. De omzet van 1991 van de Veiling Roeselare was ruim 3,97 miljard frank; de exportwaarde is 2,41 miljard frank.

B. Diepvries en ingeblikte groenten

West-Vlaanderen is 'gezegd' met een sterke concentratie van groentenverwerkende bedrijven: een 13-tal bedrijven zijn op dat terrein actief en het productpallet is zeer breed. De waarde van de verwerkte produkten loopt op tot ruim 8 miljard frank. Daarvan wordt 94% geëxporteerd.

C. De werkkraft en ondernemingsgeest van de Westvlaamse land- en tuinbouwers

Een belangrijk aspekt voor de omschakelingsmogelijkheden van land- naar tuinbouw is het feit dat vele bedrijven de structurele mogelijkheid daartoe bezitten. Veel bedrijven zijn klein tot middelgroot. De bodem is zeer dikwijls zandleem of zandiger. Bovendien is de draineermogelijkheid goed. Deze factoren maken dat de mogelijkheid tot omschakeling naar de meeste tuinbouwteelten aanwezig is. Een zwak punt is echter het feit dat de waterwinningsmogelijkheden (beschikbaarheid van water) voor grote delen van West-Vlaanderen moeilijk is. Een uitgebreide studie terzake is noodzakelijk. Een dergelijke studie zou kunnen uitmonden in een advies tot een Agrarisch Structuurplan West-Vlaanderen. Als de mogelijkheden er zijn zullen de Westvlaamse land- en tuinbouwers deze wel benutten.

D. Goed uitgebouwd net van schoolse en naschoolse vormingsmogelijkheden, onderzoek en voorlichting

Uiteraard zijn dit belangrijke aspecten in het opbouwen en behouden van de noodzakelijke concurrentiekracht. West-Vlaanderen telt acht middelbare land- en tuinbouwscholen en een graad- en land- en tuinbouw. Het Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw te Roeselare-Beitem is op het vlak van openlucht-tuinbouw, witloof- en champignonteelt toonaangevend. De konsulentenschappen van het Ministerie van Landbouw en van de Belgische Boerenbond staan de bedrijven met raad en daad bij. Het WAVI, het PCLT en de beroepsorganisaties organiseren een waaier van cursussen en studieavonden.

Besluit

Uit bovenstaande analyse blijkt duidelijk dat de tuinbouw niet de nodige ruimte en mogelijkheden biedt om alle problemen die zich in de landbouwsector stellen op te lossen.

Omschakeling naar een sector is maar zinvol als èn de bedrijfseconomische èn de macro-economische voorwaarden gunstig zijn. De bedrijfseconomische

analyse moet per bedrijf en per sektor gemaakt worden. Omschakeling is altijd een lange-termijn-beslissing. Dit betekent dat macro-economische voorwaarden ook voor een langere termijn behoorlijk gunstig, voorspelbaar en/of konstant moeten zijn. Thans zijn er op dat vlak teveel onbekenden en onzekerheden. Dit slaat vooral op de GATT- en EEG-houding t.o.v. de invoer, de LIF-reglementering, VLAREM en de tewerkstelling. Een aanvaardbare terug-

verdiensijd is binnen deze context en binnen de huidige rentabiliteit niet haalbaar. Wel is duidelijk dat thans het zwaartepunt moet gelegd worden op een verhoogde produktiviteit en zeer zeker op het verhogen van de kwaliteit. De concurrentiestrategie moet vooral op deze aspecten gefundeerd zijn.

Archief WES

DE BANK
DIE JE RUIMTE GEEFT.

SMALBAND ISDN IN WEST-VLAANDEREN

Ir. H. Baetens,

Hoofdingenieur-direkteur van administratie
Gewest van Telegrafie en Telefonie Kortrijk

Ir. P. Lonneux

Hoofdingenieur-direkteur van administratie
Gewest van Telegrafie en Telefonie Brugge

Definitie

ISDN staat voor 'Integrated Services Digital Network', in het Nederlands: 'Digitaal netwerk voor geïntegreerde diensten'.

Een netwerk is een geheel van kabels, transmissie-apparatuur en schakelcentrales, samen met hun beheersorganen.

In een digitaal netwerk worden de signalen onder *binair* vorm getransporteerd. Dit betekent dat er slechts twee mogelijke toestanden kunnen voorkomen (hoog/laag, 1/0...). Dit heeft grote voordelen op het vlak van ruisonderdrukking en -verzwakking. Beeld en spraak zijn echter fenomenen met een *analoog* karakter. Om deze over een digitaal netwerk te kunnen versturen moeten ze eerst gedigitaliseerd worden: men weet permanent de grootte van het signaal en zet deze waarden om in een binair getal, volgens een bepaalde coderingswet.

Er worden steeds meer diensten via een netwerk aan een gebruiker aangeboden. De meest bekende zijn uiteraard telefonie, telegrafie en telefax. Verder is er ook bestandsoverdracht (volgens bepaalde protocollen en aan verscheidene snelheden), videotex en elektronische post. Minder bekend zijn wellicht videofoon, videokonferentie, EFT¹ en EDT².

Het is ondoenbaar voor elk van deze toepassingen, hoe verscheiden ook, een eigen netwerk op te richten. Daarom streeft men er naar, ze allemaal in één netwerk te integreren. Hiervoor werd het ISDN gedefinieerd. De smalbandversie hiervan stelt kanalen van maximum 64 kbps³ ter beschikking van de gebruiker. Op termijn wil men overstappen naar de breedbandversie die zal toelaten meerdere TV-kanalen met HD⁴-kwaliteit te transporteren.

Het ISDN-sigitaal wordt onder twee vormen aangeboden. Voor de KMO's

Het Smalband ISDN signaal wordt door de RTT onder twee vormen aangeboden.

Voor de residentiële gebruikers en de KMO's is er de basistoegang: de ISDN-aansluiting via de eigen privé-telefoon. Elke vraag tot aansluiting van een basistoegang wordt normaliter binnen de maand uitgevoerd.

Aan de grotere ondernemingen wordt de primaire toegang aangeboden: de ISDN-aansluiting op de eigen privé-telefooncentrale of op het eigen datanetwerk binnen het gebouw. Elke vraag tot primaire toegang wordt binnen de 4 tot 6 maanden gerealiseerd.

en de residentiele gebruikers is er de BA⁵. Deze bevat 2 B (bearer = transporteur)-kanalen van 64 kbps elk en 1 D (on demand = signaleringskanaal dat op speciaal verzoek ook ter beschikking van de gebruiker staat)-kanaal van 16 kbps. Deze signalen zijn simultaan beschikbaar op één telefoniepaar. Er moeten dus geen aanpassingen gebeuren aan de bestaande kabelinfrastructuur. Een dergelijke aansluiting kan dan ook normaliter binnen de maand gerealiseerd worden.

Bij een BA plaatst Belgacom bij de klant een NT1⁶, die instaat voor de konversie naar de S-bus (fig. 1). Op de

ze passieve bus kunnen maximaal 8 digitale eindapparaten (TE1) verbonden

¹ EFT: electronic fund transfer (elektronisch bankieren).

² EDT: electronic document interchange (transport van documenten).

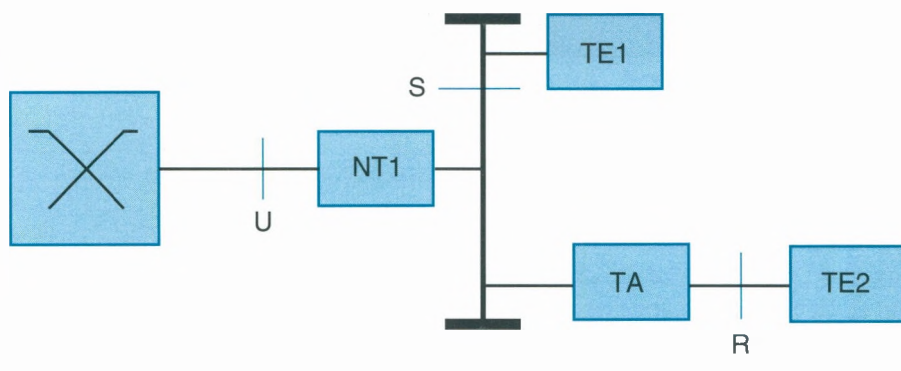
³ kbps: kilo bit per seconde. Voor de transmissie van 1 karakter is ongeveer 10 bit nodig, zodat er 3 volle pagina's tekst per seconde kunnen verstuurd worden aan een snelheid van 64 kbps.

⁴ HD: high definition (hoge definitie TV).

⁵ BA: basic access (basistoegang).

⁶ NT1: netwerk terminatie van het type 1.

Figuur 1.

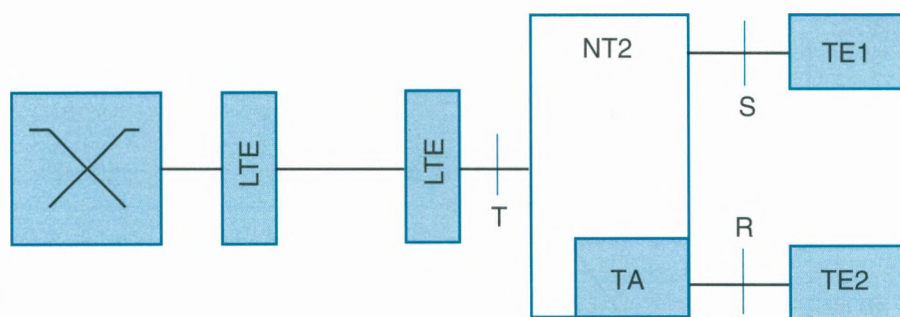
worden zoals een telefoon (uiteraard), een fax (groep IV), een aangepaste PC of een videfoon. Via een TA⁷ kan ook klassieke eindapparatuur (TE2) aangesloten worden.

Via de B-kanalen kunnen simultaan twee circuit-geschakelde⁸ verbindingen opgezet worden. In pakkettenmode⁹ kunnen daarenboven heel wat meer logische kanalen tot stand gebracht worden (zowel via de B-kanalen als via het D-kanaal). Het netwerk is voldoende intelligent om al deze verbindingen op de gepaste bestemming aan te bieden (een telefoongesprek mag bijvoorbeeld niet op een fax-machine uitlopen).

Voor de grotere ondernemingen is er de PRA¹⁰. Deze is samengesteld uit 30 B-kanalen en 1 D-kanaal, dat nu eveneens een snelheid van 64 kbps heeft. Aangevuld met een synchronisatiekanaal, bedraagt het totale debiet nu meer dan 2 Mbps. Een dergelijk signaal kan nog steeds via het klassieke analoge kabelnetwerk bij de gebruiker afgeleverd worden, maar het moet wel om de 2 km geregenereerd worden. Als alternatief kan gebruik gemaakt worden van een glasvezelkabel. In beide gevallen moet gerekend worden met een realisatietermijn van 4 tot 6 maanden.

Een PRA-aansluiting eindigt op een T-interface, waarvan de elektrische karakteristieken gebaseerd zijn op het G.703-advies van de CCITT (zie fig. 2).

Figuur 2.

De gebruiker moet dan zelf een NT2 installeren voor de konversie naar de S-bus. Het gaat hierbij meestal om een gesofistiekerde PABX¹¹ of een LAN¹².

Toepassingen

De mogelijkheden van het ISDN worden nog volop afgetast, maar er tekenen zich reeds enkele sterke punten af:

1. overdracht van computerbestanden. Bij een snelheid van 64 kbps kan men

ongeveer 3 bladzijden tekst per seconde oversturen. Aangezien dit gebeurt aan het tarief van een gewone telefoonverbinding plus 20%, is dit zeer competitief t.o.v. de klassieke datalijnen met modems. Verwacht wordt dat de toeslag van 20% in de toekomst zal verdwijnen, waardoor ISDN ook voor gewone telefonie concurrentieel wordt;

2. grafische toepassingen. Bij videofonie, telebewaking en grafiek in 't algemeen (plans, patronen, foto's) moeten grote hoeveelheden gegevens overgebracht worden. Het ISDN doet dit snel en goedkoop;

3. back-up voor vaste verbindingen met hoge snelheden. Het is zeer duur om deze lijnen, met snelheden van 2 Mbps en hoger, die uiteraard voor de gebruiker van vitaal belang zijn, te ontdubbelen. Het ISDN, met zijn debiet van 144 kbps (in totaal) kan hier een goedkoop, zij het beperkt, alternatief bieden;

4. toegang tot het DCS-net¹³. Nu is hiervoor een aparte lijn, voorzien van modems¹⁴, vereist. De snelheid is hierbij meestal niet hoger dan 9.600 bps. Via het D-kanaal zijn verbindingen aan snelheden tot 16 kbps mogelijk. Via de B-kanalen kan uiteraard nog sneller gewerkt worden.

Het ISDN heeft bovendien t.o.v. het klassieke telefoonnet nog wat extra mogelijkheden (waarop hier niet dieper kan ingegaan worden) zoals:

aanduiding van het oproepend nummer (toelaten of verhinderen);
aanduiding van het opgeroepen nummer (toelaten of verhinderen);
indikatie van een wachtende oproep;
gebruiker-tot-gebruiker informatie;
taxatie informatie;
sub-adressering;
besloten gebruikersgroep.

Evolutie

De uitbouw van een nieuw netwerk kan uiteraard niet in een oogwenk gebeuren. In 1987 heeft de RTT de eerste fase opgestart, gebaseerd op drie schakelcentrales en een aantal concentratoren, verspreid over het land. In West-Vlaanderen worden deze reeds aangetroffen in Brugge, Kortrijk en Waregem. Hiermee was geen 100% nationale bedekking te realiseren, maar werden de voornaamste centra toch spoedig bediend. Dit net werkte volgens voorlopige normen en had beperkte mogelijkheden. Zo was er bijvoorbeeld geen toegang tot het D-kanaal en geen pakkettenmode.

Vanaf einde 1992 wordt gestart met de tweede fase, volgens Europese normen. Dit netwerk zal geïntegreerd zijn in het bestaande telefoonnetwerk. Om dit mogelijk te maken voert de RTT reeds jarenlang een politiek van digitalizatie.

Op het vlak van de transmissie werd hiermee gestart in de jaren '70, zodat iedere centrale en elke zoncetrum nu reeds digitale verbindingen bezit. De meeste zijn zelfs reeds opgenomen in het optische vezel-netwerk (met snelheden van 34 tot 140 en tot 560 Mbps).

Sinds 1986 werden digitale telefooncentrales ingeplant ter vervanging van de verouderde elektro-mechanische eenheden. Gezien het hier om een zeer dure en omvangrijke operatie gaat, moet deze gespreid worden in de tijd en de ruimte. Volgens de huidige vooruitzichten zullen omstreeks 1995 de laatste elektro-mechanische centrales verdwe-

⁷ TA: terminal adaptor; konverteert het S-protocol naar telefonie of RS232.

⁸ Bij circuit-schakeling wordt een transmissiepad van uiteinde tot uiteinde ter beschikking gesteld, voor de duur van de verbinding.

⁹ Bij pakketten-schakeling wordt de over te sturen informatie in pakketjes opgedeeld, die elk apart hun weg door het netwerk zoeken.

¹⁰ PRA: primary rate access (primaire toegang).

¹¹ PABX: private automatic branch exchange (private telefooncentrale).

¹² LAN: local area network (datanetwerk binnen een gebouw).

¹³ DCS: het publiek pakketten-geschakeld datanet van RTT-Belgacom.

¹⁴ modem: een toestel dat de signalen, afkomstig van informatika-apparatuur, geschikt maakt voor transmissie over een analoge kabelnetwerk.

nen zijn. Er blijven dan enkel computergestuurde centrales over. De analoge centrales voldoen momenteel nog aan alle wensen van de telefoongebruiker, maar ze kunnen geen ISDN-signalen schakelen. Ze worden voorlopig niet vervangen.

Bij de veralgemening van het ISDN, door integratie in het bestaande telefoonnet zijn twee begrippen van belang: 1. de digitalisatiegraad (fig.3) geeft het aandeel van de digitale lijnen. Het ISDN kan enkel via digitale centrales gerealiseerd worden. Het is dus *nodig* dat de digitalisatiegraad zo hoog mogelijk is. De figuur 3 schetst de evolutie voor West-Vlaanderen. Opmerkelijk is de 100% digitalisatie van de zone Ieper in de loop van 1993: dit is een primeur voor België;

2. de digitale toegankelijkheidsgraad (fig. 4) geeft de potentialiteit voor een digitale aansluiting. Alle netten waar een digitale eenheid een analoge aanvult krijgen hierbij de waarde 100%. In die netten kan immers aan de vraag om ISDN voldaan worden, al moet de aanvrager soms van de analoge naar de digitale centrale overgebracht worden. Het is dus *voldoende* dat de digitale toegankelijkheidsgraad zo hoog mogelijk is. Figuur 4 toont aan dat deze voorwaarde in de loop van 1993 in alle zones van de provincie vervuld zal zijn. Het is dus duidelijk dat West-Vlaanderen geen achtergebleven gebied is.

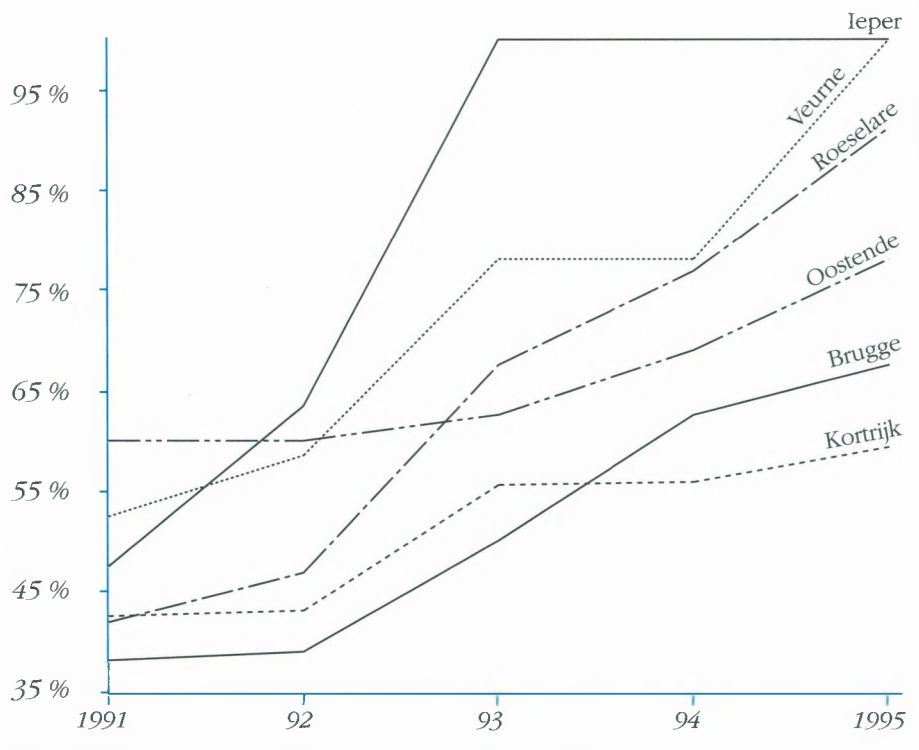
De invoering van het Euro-ISDN gebeurt uiteraard planmatig. Er moeten immers hardware- en software-aanpassingen gebeuren in de digitale telefooncentrales. Deze worden opgelijnd met het meerjarenplan van Belgacom inzake modernisering en uitbreiding van de telefooncentrales.

Om redenen van signalizatie moeten de zonecentra eerst aan beurt komen. Verder wordt er rekening gehouden met de specifieke behoeften van de streek. Een net met een belangrijke dienstensektor of veel industrie krijgt prioriteit t.a.v. een agrarisch gebied.

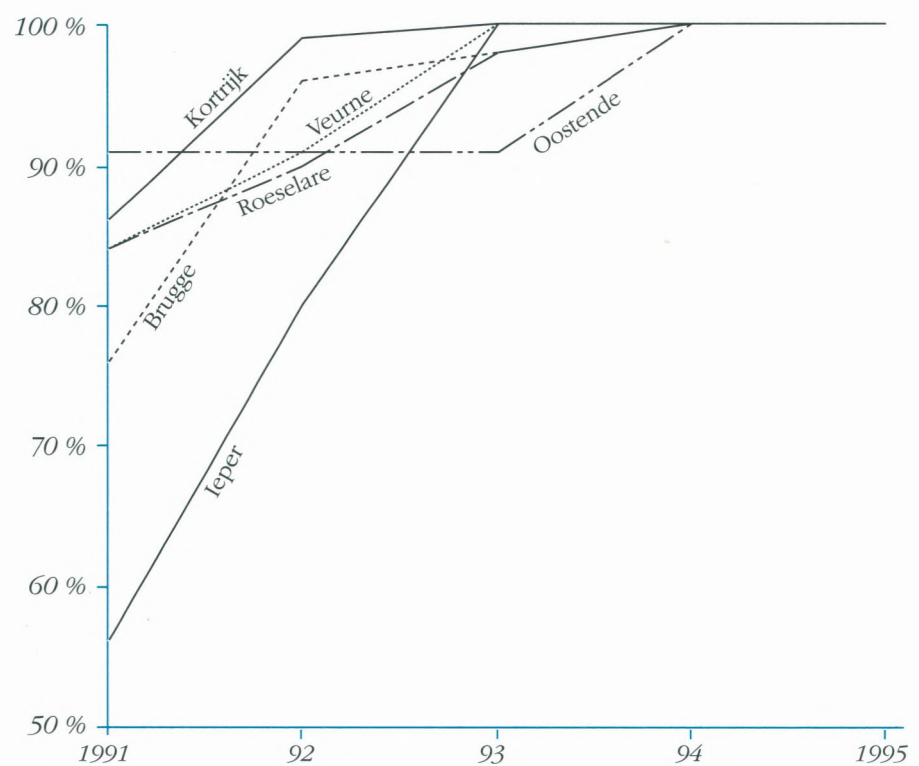
Figuur 5 geeft de toestand aan van ISDN in West-Vlaanderen eind 1992 en eind 1993.

De eerste fase was vraag-gedreven: er werden concentratoren ingeplant waar er zich behoeften manifesteerden. De tweede fase zal een aanbod-markt creëren. Hiermee speelt Belgacom de bal in het kamp van de gebruiker. Zijn reactie zal aantonen in welke mate een modem-telekommunikatie-netwerk van belang is voor hem of voor zijn bedrijf.

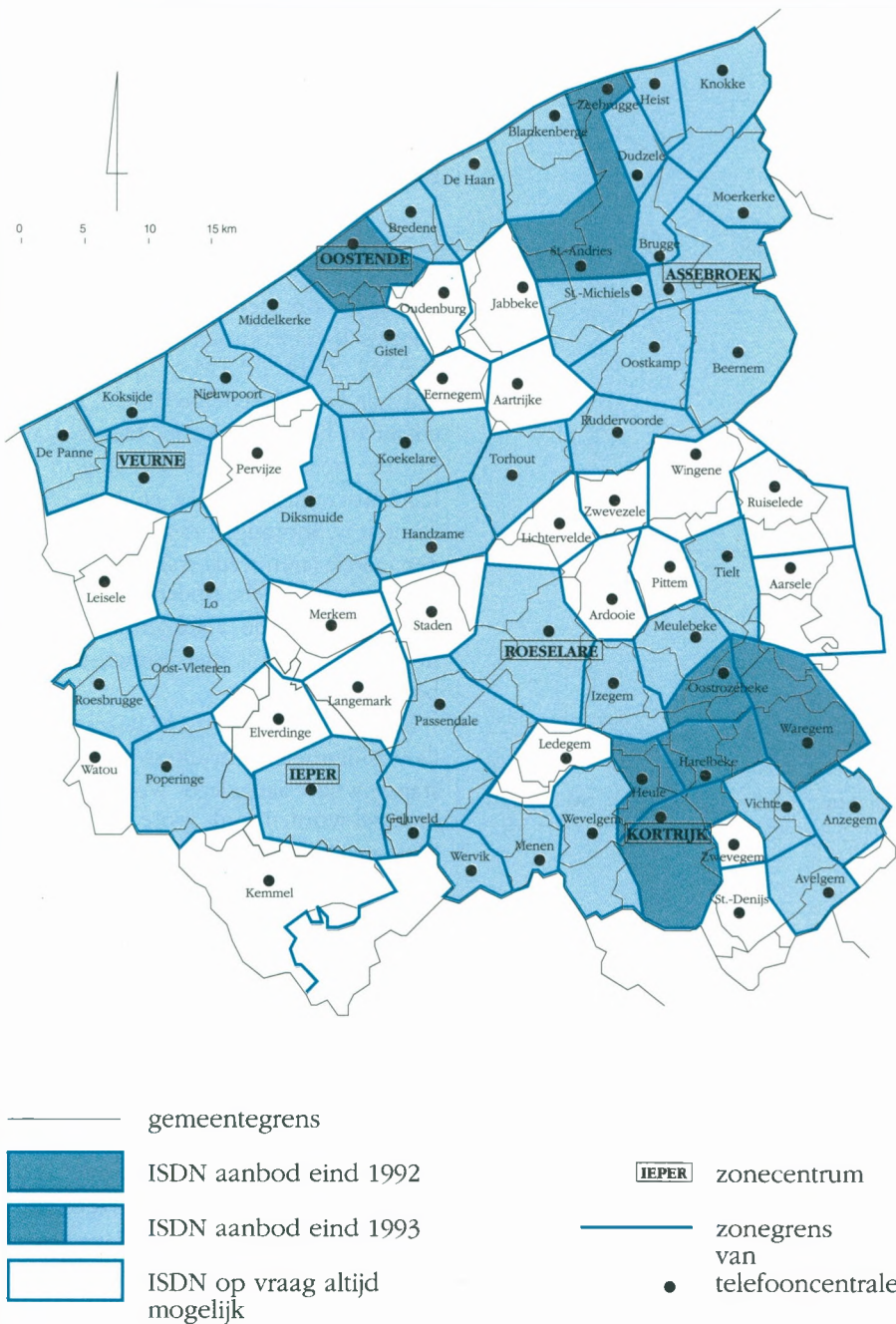
Figuur 3:
Digitaliseringsgraad

Figuur 4:
Digitale toegankelijkheid

Figuur 5:
ISDN West-Vlaanderen

De gebruiker moet een goed idee hebben van zijn specifieke telecommunicatiebehoefte (snelheid, debiet, afstand, duur...). Pas dan kan een vergelijkende kostenstudie betrouwbare resultaten opleveren. Hierbij kan steeds een beroep gedaan worden op de diensten van RTT-Belgacom.

Kostprijs

Staat het dan al vast dat het ISDN op technisch vlak een flinke stap vooruit is, toch mag ook het economisch aspect niet uit het oog verloren worden. Het ISDN moet immers als nieuweling tegen gevestigde alternatieven opboksen. De eerste fase werkte volgens een nationale standaard, zodat de fabrikanten van eindapparatuur slechts een klein afzetgebied vonden, waardoor het gamma beperkt bleef en de kostprijs hoog. De RTT probeerde dit te compenseren met promotie-tarieven. Met het Euro-ISDN ontstaat echter een Europese afzetmarkt, zodat verwacht wordt dat geschikte eindapparatuur in grote aantallen en dus aan interessante prijzen zal beschikbaar komen. De tarieven die Belgacom bij de tweede fase zal hanteren zijn nog ter studie, maar het staat vast dat twee overwegingen een rol zullen spelen: enerzijds zullen ze op kostprijs gebaseerd zijn, anderzijds moeten ze opgelijnd worden met de bestaande alternatieven (klassieke telefonie, DCS, gehuurde lijnen, ...).

Voor de gebruiker komt het er op aan een goed idee te hebben van zijn specifieke behoeften (snelheid, debiet, afstand, duur, ...). Pas dan kan een vergelijkende kostenstudie betrouwbare resultaten opleveren. Er kan hierbij steeds een beroep gedaan worden op de diensten van Belgacom.

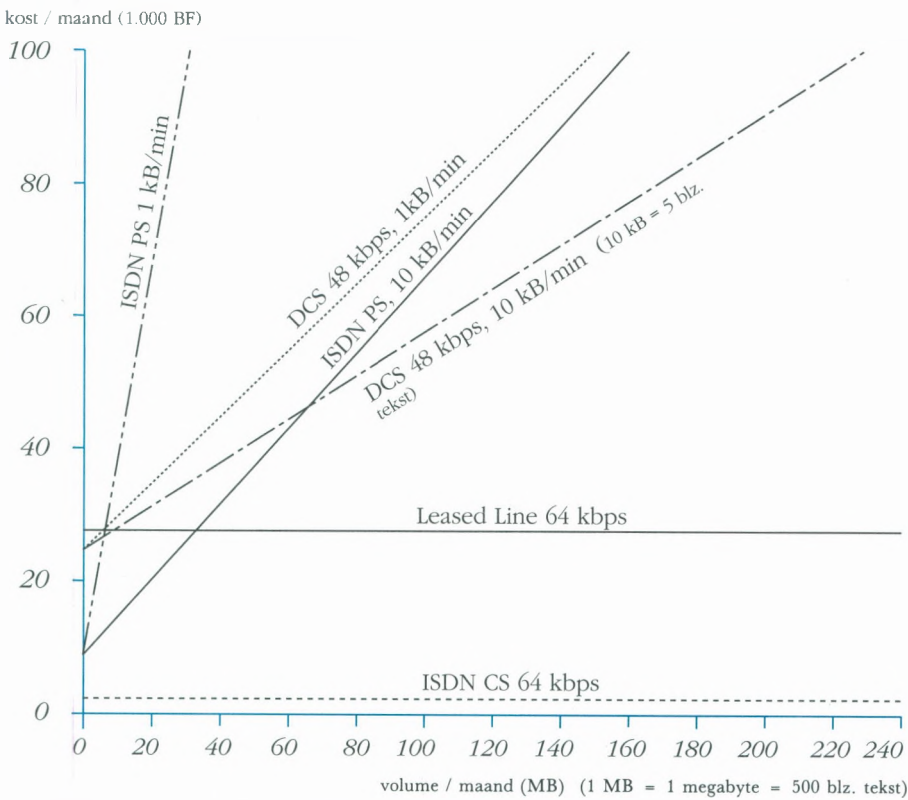
De figuren 6 en 7 zijn het resultaat van een kostprijsstudie, waarbij volgende alternatieven worden vergeleken:

- huurlijn 64 kbps (LL 64 kbps);
- via het pakketten-net aan 48 kbps, met transfers van gemiddeld 1 kB per minuut (DCS 48 kbps, 1 kB/min);
- via het pakketten-net aan 48 kbps, met transfers van gemiddeld 10 kB per minuut (DCS 48 kbps, 10 kB/min);
- via ISDN in circuit switching mode (ISDN CS);
- via ISDN in packet switching mode, met transfers van 1 kB per minuut (ISDN PS, 1 kB/min);
- via ISDN in packet switching mode, met transfers van 10 kB per minuut (ISDN PS, 10 kB/min).

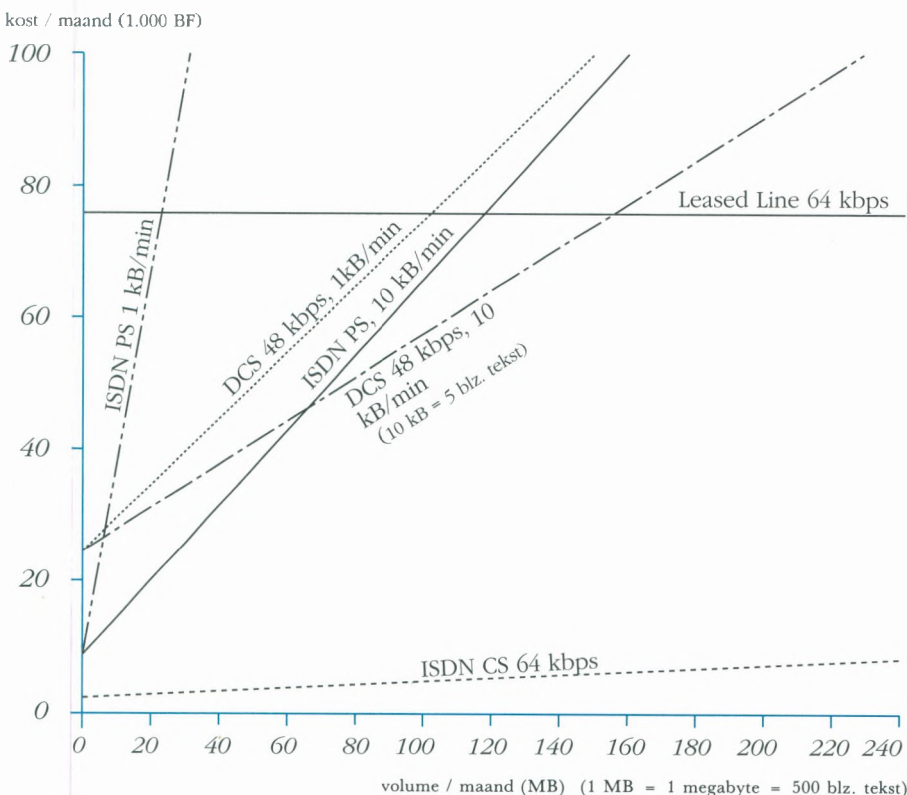
Uiteraard gaat het hier om een voorbeeld, dat voor iedere klant aan zijn eigen behoeften moet aangepast worden. Het gaat er echter om de grote krachtlijnen te herkennen.

Er is een duidelijk verschil tussen het geval 'Zonaal' en het geval 'Interzonaal tarief B'; dit illustreert het aspect *afstand*. De grafieken geven de kostprijs

Figuur 6:
Data overdracht: zonaal tarief

Figuur 7:
Data overdracht: interzonaal tarief B

in functie van de parameter *debiet*. *Duur* en *snelheid* staan met elkaar in verband: bij 10 kbps is de transmissietijd uiteraard kleiner dan bij 1 kbps. Uit de grafieken blijkt dat dit eveneens zijn weerslag heeft op de kostprijs.

Besluit

Het ISDN is slechts één van de vele nieuwigheden die de telecommunicatiegebruiker op zich ziet afkomen. De nieuwe letterwoorden (zoals MAN¹⁵, WAN¹⁶, SDH¹⁷, ATM¹⁸, ...) die de specialisten voortdurend bedenken, volgen elkaar in hoog tempo op. Het is daarbij niet steeds duidelijk wat nog in de laboratoriumfase steekt en wat reeds realiteit is. Sommigen zien ons land binnen enkele jaren reeds volledig bekabeld met optische vezels. Anderen menen dat de weg naar de telecommunicatiehemel geplaveid is met immense paraboolantennes.

Een kabelnet in optische vezel tot bij de (residentiële) gebruikers kan slechts stapsgewijze aangelegd worden. Momenteel worden reeds grote gebruikers, met specifieke behoeften, optisch aangesloten. Binnenkort wordt gestart met optische vezels in het voedingsnet (FTTC¹⁹). Om de glasvezel tot bij de eindgebruiker binnen te brengen (FTTH²⁰) zal wellicht samenwerking vereist zijn met de TV-distributiesector.

Satelliet-kommunikatie ondervindt meer en meer concurrentie van de onderzeese glasvezelkabels. Door de enorme vertraging die het signaal over een satellietpad ondervindt (ongeveer een halve seconde) is dit praktisch onbruikbaar bij bidirectionele datatransmissie, zeker wanneer foutkorrigerende protocols ingebouwd zijn.

Het begrip Teleport wordt eveneens regelmatig naar voor geschoven. De denkbeelden hierover variëren van een spektakulair satellietstation tot een immens dienstencentrum. De voorstanders van een dergelijk project zijn meestal te

¹⁵ MAN: metropolitan area network (regionaal datanetwerk).

¹⁶ WAN: wide area network (uitgestrekt datanetwerk).

¹⁷ SDH: synchronous digital hierarchy (digitaal transportnet van de tweede generatie)

¹⁸ ATM: asynchronous transfer mode (breedband schakeltechniek)

¹⁹ FTTC: fibre to the curb (optische vezel tot aan een distributiepoint inde wijk)

²⁰ FTTH: fibre to the home.

Archief Siemens

vinden in kringen van bouwpromotoren of lobbies, op zoek naar een voorkeursbehandeling bij de publieke netwerk-operator. De idee van een Teleport is eigenlijk een kontradiktie op zich: waarom zouden we nog grote dienstenconcentraties ontwerpen als de moderne telekommunikatie juist een doorgedreven decentralisatie mogelijk

maakt? Een deel van ons mobiliteitsprobleem kan wellicht door thuiswerk opgelost worden.

Het ISDN daarentegen is volop bezig zijn bestaansrecht te bewijzen. In de kantooromgeving vormt het een schakel naar de geïntegreerde werkpost: de personal computer niet alleen als tekstverwerker, rekenblad, fichebak en re-

kenmachine, maar ook als telefoon, fax en postbus. Bedrijven die nu reeds geïnvesteerd hebben in digitale in- en uitkiezing, kunnen straks zonder problemen overschakelen op een PRA. Voor bepaalde doelgroepen (kappers, apothekers, dokters, makelaars) zijn reeds interessante applicaties ontwikkeld.

Naast de klassieke netwerk-operator meldt tevens de dienstaanbieder zich aan. Ook voor hem zitten er kansen in het ISDN, omdat het de aanzet vormt tot de intelligente telekommunikatienetwerken, waarvan de uitbouw binnenkort start.

RTT-Belgacom voert reeds jarenlang een politiek van modernisatie van het nationaal telekommunikatienetwerk. Alhoewel het zwaartepunt hiervan ongetwijfeld in Brussel gelegen is, mag het duidelijk zijn dat West-Vlaanderen zeker geen vergeten gebied is. Voor de bedrijven en instellingen van deze provincie is deze infrastructuur een middel om verder het hoofd te bieden aan de uitdagingen van deze tijd.

JA. UW AANPAK LIGT ONS.

BANK VAN ROESELARE

DE ONTSLUITING VAN DE HAVEN VAN ZEEBRUGGE

D. Franco,
Wetenschappelijk medewerker WES

J. Hemschoote
Hoofd Dienst Ruimtelijke Ordening en Milieu GOM-West-Vlaanderen

De ontwikkeling van de haven van Zeebrugge gaat gepaard met steeds drukker verkeer. Zo wordt men gekonfronteerd met de problematische doortochten van Lissewege en van de Brugse agglomeratie door het vrachtverkeer en met de dreigende overbezetting van de spoorlijnen tussen Zeebrugge en Gent. Voor wat de binnenvaart betreft, stelt men vast dat een volwaardige ontsluiting ontbreekt. Deze vervoerswijze, als schakel binnen de transportketen, is voor de Zeebrugse trafiek overigens ondervertegenwoordigd, althans in vergelijking met de modale verdeling van het voor- en natransport van andere moderne havens.

MBZ-trafiekprognoses tonen aan dat tegen het jaar 2000 een overslag van 50 miljoen ton wordt voorzien, hetgeen een stijging met ruim 60% betekent tegenover het jaar 1991. Met betrekking tot de containertrafiek in het bijzonder verwacht men tegen de eeuwwisseling een overslag van 1.000.000 TEU (1991: 300.000). De recente komst van de rederij Cast en de geplande realisatie van de Vlaanderen-terminal zijn ter zake belangrijke elementen.

Het ligt dan ook voor de hand dat men met de bestaande verbindingen te land, te water en per spoor dreigt terecht te komen in een onhoudbare situatie. Verbeterde aansluitingen op het auto-, water-, en spoorwegennet dringen zich derhalve op. De optimalisering van de landwaartse verbindingen tussen de haven en haar achterland maakt immers integraal deel uit van de globaliteit van een haveninfrastructuur en bepaalt op haar beurt mee het toekomstig trafiekverloop.

Daarom wordt hierna de aandacht niet uitsluitend gericht op de weginfrastructuur, maar worden het spoor en de binnenvaart beschouwd als volwaardige alternatieve vervoerswijzen. Als dusdanig kunnen zij immers terdege een

bijdrage leveren tot een verminderde belasting op het milieu. Dit geldt met name zowel voor wat betreft de verkeersveiligheid als voor aspecten zoals ruimte- en energiegebruik en de emissie van allerhande schadelijke stoffen. Een en ander kadert dus volledig binnen de akties van overheidswege tot stimulering van het gebruik van de binnenvaart, het spoorverkeer en het gekombineerd vervoer (weg-spoor; weg-binnenvaart).

Aansluiting op het autowegennet

Thans verloopt de aansluiting van Zeebrugge op het autowegennet voor de zuidelijke richting via de expresweg Zeebrugge-Oostkamp (N31); ter hoogte van de verkeerswisselaar te Oostkamp sluit deze weg aan op de A10 (Brussel-Oostende) en de A17 (Brugge-Kortrijk). De expresweg loopt doorheen de Brugse agglomeratie en door de dorpskom van Lissewege. Beide doortochten zijn op het vlak van de verkeersleefbaarheid en -veiligheid problematisch. Voor de oostelijke richting wordt Zeebrugge ontsloten, zij het op een eerder gebrekkige manier, via de tot autoweg om te bouwen expresweg Knokke-Antwerpen (N49).

meer op de relatie Kanaaltunnel - haven van Rotterdam. Deze relatie zal via West-Vlaanderen verlopen (via de E17 Gent-Kortrijk-Rijsel, de E40 Gent-Jabbeke-Veurne-Duinkerke en de expresweg N49 Antwerpen-Zelzate-Knokke) en zal aan belang winnen door de realisatie van de Vaste Oeververbinding Westerschelde (gepland ter hoogte van Terneuzen).

In het najaar van 1990 werden door de Administratie Wegeninfrastructuur en Verkeer de eerste voorstellen geformuleerd voor een verbetering van de aansluiting van Zeebrugge op het autowegennet (figuur 1). Hierbij werden drie sekties onderscheiden:

vanaf de A10 (omgeving Jabbeke) tot de Blauwe Toren (nabij Zuienkerke);
vanaf de Blauwe Toren tot de expresweg Knokke-Antwerpen (N49);
vanaf de Blauwe Toren tot Zeebrugge.

a) Voor de sektie vanaf de A10 tot de Blauwe Toren werden drie varianten voorgesteld. Een eerste variatie (tracé 1a) voorziet een volwaardige verkeerswisselaar A10/A18 te Jabbeke, vanwaaruit via een wijde bocht ten noorden van de Meetkerkse Moeren de Blauwe Toren wordt bereikt. Op die manier komt er niet alleen een vloeiende lijn tussen Calais, Zeebrugge en Rotterdam tot

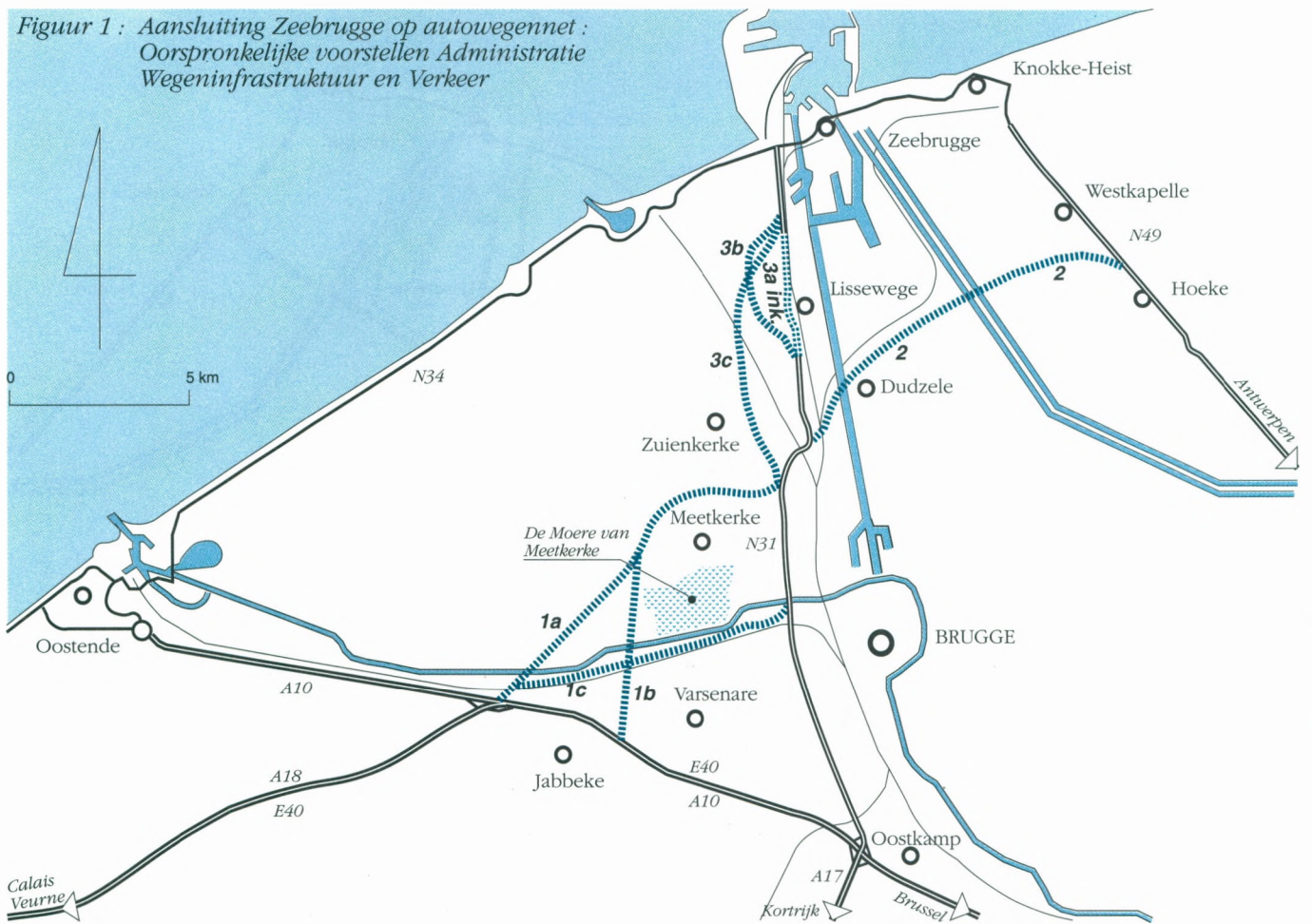
De verkeersontsluiting van Zeebrugge moet dringend herdacht en opgelost worden.

De noodzaak om de bestaande verkeersontsluiting te verbeteren, wordt steeds sterker gevoeld, mede door de groeiende activiteit van de Zeebrugse haven. Een oplossing ter zake dient niet alleen de ontsluiting veiliger en vlotter te laten plaatsvinden door het ontlasten van huidige knelpunten, maar dient tevens geplaatst in een ruimere kontekst: het tot stand komen van een integratie in het internationaal wegennet, onder

stand, tevens zou een einde komen aan het isolement van Oostende en de Oostendse haven, te wijten aan het niet volwaardig karakter van de huidige verkeerswisselaar A10/A18.

Tracé 1b maakt dezelfde wijde bocht ten noorden van de Meetkerkse Moeren, doch vertrekt, zoals trouwens voorzien op het Gewestplan Brugge-Oostkust, vanaf een plaats tussen Jabbeke en Varsenare.

Figuur 1 : Aansluiting Zeebrugge op autowegenet : Oorspronkelijke voorstellen Administratie Wegeninfrastructuur en Verkeer

De derde variante (tracé 1c) vertrekt vanaf de verkeerswisselaar A10/A18 te Jabbeke en loopt verder langs de zuidelijke oever van het kanaal Oostende-Brugge tot het Waggelwater. Nabij de expresweg Oostkamp-Zeebrugge (N31) wordt een zuidwaartse bocht gemaakt naar het huidig kruispunt van de expresweg met de Bevrijdingslaan/Hoefijzerlaan, vanaf waar de expresweg wordt gevolgd tot de Blauwe Toren.

b) Met betrekking tot de sectie vanaf de Blauwe Toren tot de expresweg Knokke-Antwerpen (N49) werd de aanleg voorgesteld van een weg die via het zuiden van het havengebied en een hoekafsnijding ten zuiden van Westkapelle de N49 bereikt ter hoogte van Hoeke (tracé 2).

c) Voor wat de sectie vanaf de Blauwe Toren tot Zeebrugge betreft, werden drie varianten voorgesteld: inkokering van de bestaande weg door Lissewege (tracé 3a) en de aanleg van een kleine of grote westelijke ring om Lissewege (tracés 3b en 3c).

Talrijk waren de reacties van diverse betrokken instanties naar aanleiding van deze voorstellen. Zij waren vooral

gesteund op argumenten inzake behoud van landschap, landbouw en natuurwaarden en kwamen los onder de vorm van alternatieve tracés. Ook de Administratie Wegeninfrastructuur en Verkeer formuleerde zelf een alternatief.

Met het oog op het vinden van een gemeenschappelijk standpunt inzake de verkeersontsluiting van de haven van Zeebrugge, nam de GOM-West-Vlaanderen het initiatief om diverse betrokken instanties te consulteren en samen te brengen: de Administratie Wegeninfrastructuur en Verkeer, het Provinciebestuur van West-Vlaanderen, de Stad Brugge en het Havenbestuur Brugge-Zeebrugge. Er ontstond een consensus omtrent een tracé, weergegeven op figuur 2. Dit tracé houdt rekening met de voor- en nadelen van de diverse mogelijkheden en kent eveneens een prioriteitenorde toe aan de onderscheiden secties.

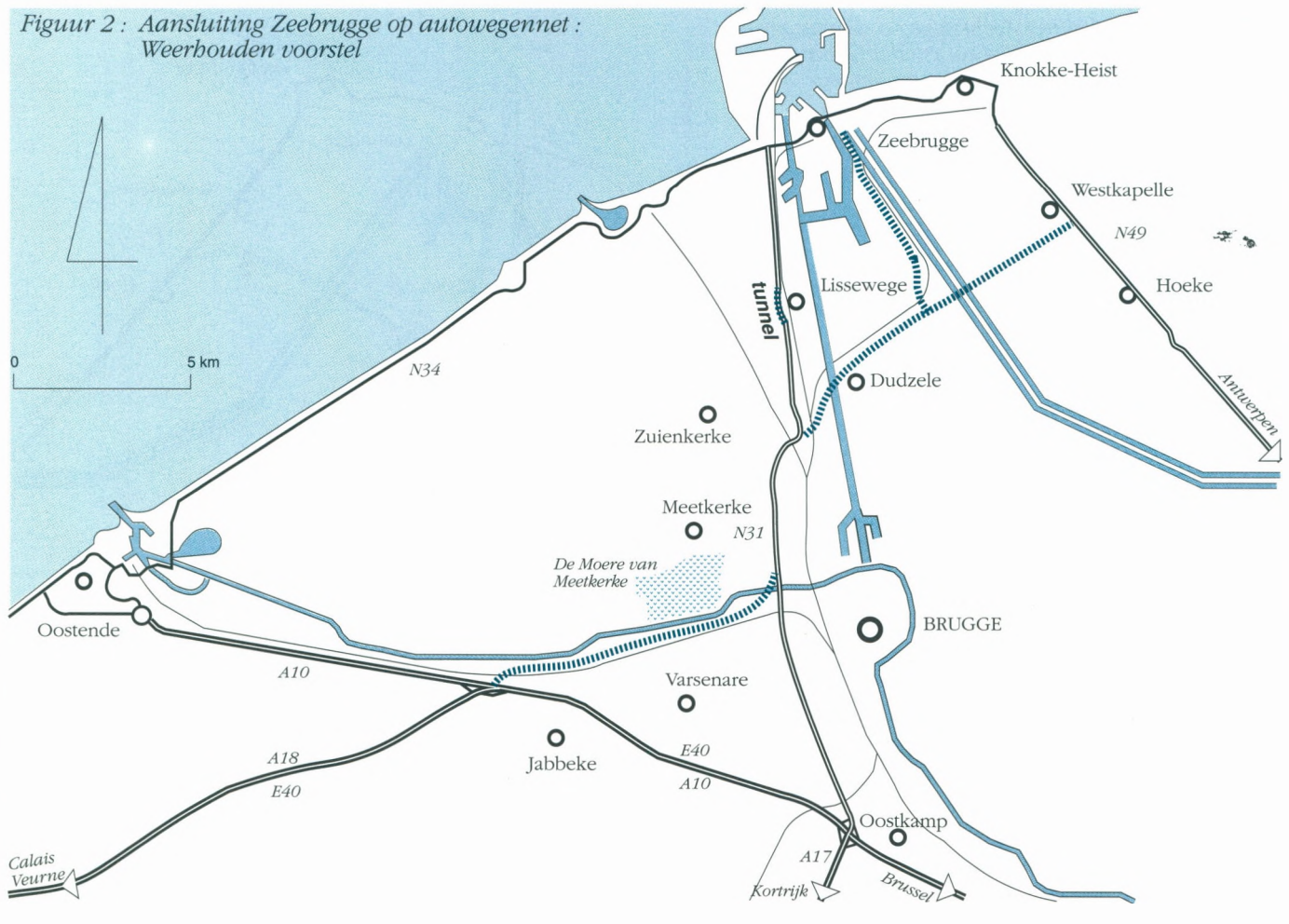
a) eerste prioriteit: de aanleg van de zuidelijke havenrandweg tussen de Blauwe Toren en het Afleidingskanaal van de Leie. Het tracé van deze weg volgt tracé 2, zoals oorspronkelijk voorgesteld door de Administratie Wegeninfrastruk-

tuur en Verkeer. Ter hoogte van het Afleidingskanaal van de Leie sluit deze weg aan op de prioritair te voltooien oostelijke havenrandweg.

b) tweede prioriteit: de verbinding van de zuidelijke havenrandweg met de N49 Knokke-Antwerpen te Westkapelle. Hier zal, noordelijk en/of zuidelijk van de bestaande weg Dudzele-Westkapelle, een nieuwe weg worden aangelegd die te Westkapelle aansluit op de N49. Van de hoekafsnijding in de richting van Hoeke wordt afstand genomen. Er wordt van uitgegaan dat de N49 tot autoweg (A11) wordt omgebouwd.

c) derde prioriteit: de verbinding van de A10 met de Blauwe Toren en de doortocht van Lissewege. Vooreerst wordt geopteerd voor het huidige knooppunt A10/A18 te Jabbeke als aanknopingspunt. Dit knooppunt dient uitgebreid tot een volwaardige verkeerswisselaar, waardoor ook de ontsluiting van Oostende kan worden verbeterd. Voor de verbinding van deze verkeerswisselaar met de Blauwe Toren wordt de voorkeur gegeven aan een tracé ten zuiden van het kanaal Oostende-Brugge. Argumenten inzake het behoud van

Figuur 2 : Aansluiting Zeebrugge op autowegennet : Weerhouden voorstel

landbouw, landschap en natuurwaarden wegen hierbij zwaarder dan verkeers-technische argumenten (een meer vloeiende lijn bij een tracé ten noorden van Meetkerke). Tenslotte wordt het niet langer verantwoord geacht een westelijke omleiding om Lissewege of een inkokering aldaar van de N31 te voorzien. De voor- en achterhaven zullen immers in grote mate ontsloten worden via de oostelijke en zuidelijke havenrandweg, leidend naar zowel de A10 als naar de N49 (eerste en tweede prioriteit). Ter hoogte van Lissewege kan in de Zeebruggelaan (het verlengde van de De Maerelaan) worden volstaan met een (korte) tunnel.

De aldus tot stand te brengen verbinding tussen de A10/A18 te Jabbeke en de N49 te Westkapelle betekent in feite een oostwaartse verlenging van de huidige A18 Jabbeke-Veurne. Door deze verlenging ontstaat (mits de doortrekking Veurne-Franse grens) een parallelweg langs de hele kustlijn. Het bestaan van deze weg laat toe een funktieverlaging door te voeren op de huidige Koninklijke Baan. De Koninklijke Baan fungeert thans tegelijk als lokale weg

(plaatselijk verkeer) en als regionale weg (doorgaand verkeer). Mede met de bedoeling de badplaatsen veiliger en aantrekkelijker te maken is het aangewezen het doorgaand verkeer te verwijzen naar de (verlengde) A18. Dit zou toelaten bepaalde secties van de Koninklijke Baan te versmallen of zelfs op te heffen; de vrijgekomen ruimte kan op bepaalde plaatsen terug evolueren tot en geïntegreerd worden in het duinenlandschap. Dergelijk proces kan als een 'verduining' bestempeld worden.

Aansluiting op het waterwegennet

Thans gebeurt de ontsluiting van Zeebrugge via het Boudewijnkanaal (Brugge-Zeebrugge) en het kanaal Gent-Brugge. De aanpassing van dit laatste kanaal, waardoor het toegankelijk wordt voor grotere schepen, is reeds gedeeltelijk uitgevoerd. De doortocht van Brugge, waar slechts een aanpassing mogelijk is tot 1.000 ton, is echter problematisch. Naast dit beperkte gabarriet komt de binnenvaart er immers ook stevast en in toenemende mate in konflikt met het wegverkeer op de toe-

gangswegen tot de Brugse binnenstad.

Sinds geruime tijd wordt daarom gepleit om de ontsluiting van Zeebrugge via de binnenvaart te laten gebeuren door de aanpassing voor duwvaart van het Aflidingskanaal van de Leie (Schipdonkkanaal) tussen Merendree en Zeebrugge. Te Merendree staat dit kanaal in verbinding met de sectie Gent-Merendree van het kanaal Gent-Brugge; Het gabarriet van deze sectie werd reeds op 2.000 ton gebracht. Het ligt voor de hand dat de sectie Merendree-Brugge van het moderniseringsprogramma voor het kanaal Gent-Brugge zou worden teruggebracht tot wat hoogstnodig is in verband met de waterbeheersing en de vlotte scheepvaart, in afwachting van de realisatie van het projekt Zeebrugge-Merendree.

Het tot stand komen van het kanaal Zeebrugge-Merendree heeft het voordeel tegelijk Zeebrugge volwaardig te ontsluiten en in aanzienlijke mate de waterbeheersingsproblemen van het Gentse (en in de huidige omstandigheden ook van het Brugse) op te lossen. Het Aflidingskanaal van de Leie kan in zijn huidige hoedanigheid immers

H. Maertens, Brugge

niet meer in voldoende mate de vlotte en rechtstreekse afvoer van het Leiewater naar zee verzorgen. Een en ander betekent dat de steden Gent en Brugge in geval van een samenloop van omstandigheden (hoge neerslag, storm op zee en noordwestenwind) door overstromingsgevaar worden bedreigd.

Tenslotte zou de realisatie van het kanaal Zeebrugge-Merendree uiteraard ook bijdragen tot de ontlasting van het wegennet.

Aansluiting op het spoorwegennet

De haven van Zeebrugge sluit te Dudzele aan op het Belgisch spoorwegennet. Via de lijn Dudzele-Brugge kan men vervolgens terecht op de lijn Brugge-Gent of desgevallend op de (gedeeltelijk nog niet-geëlektrificeerde) lijn Brugge-Lichtervelde-Deinze-Gent. De genoemde lijnen zijn alle voorzien van 2 sporen.

Gezien ondermeer het spoorweggebonden karakter van een toenemende hoeveelheid trafiek, groeit de noodzaak tot aanpassing van de spoorweginfrastructuur. Onderscheid dient hierbij gemaakt tussen wat voor de korte en de lange termijn wordt voorgesteld.

Voor de korte termijn lijkt de enige afdoende en haalbare oplossing erin te bestaan de capaciteit te verhogen door

het aanleggen van bijkomende sporen op of naast bestaande beddingen. Dit is voorzien in het investeringsprogramma 1991-2000 van de NMBS.

In de veronderstelling dat overgegaan wordt tot de spoedige elektrifikatie van de sectie Lichtervelde-Deinze, lijkt dergelijk scenario voor wat betreft de spoorwegontsluiting van Zeebrugge aanvaardbaar. Via Lichtervelde-Deinze wordt immers voor het goederenvervoer een valabele uitwijkmogelijkheid geboden om vanuit Brugge Gent te bereiken.

De doortocht van Brugge zal bij de uitvoering van deze werken uiteraard het knelpunt zijn. Omzichtig zal daarom dienen te worden omgegaan met aspecten als het woonklimaat, de beschikbare ruimte, enz.

Voor de lange termijn lijkt een alternatief voor de doortocht van het goederenverkeer door Brugge onafwendbaar. Een mogelijke oplossing voor de aansluiting van de haven van Zeebrugge op het spoorwegennet lijkt dan de aanleg van een spoorwegbedding langs de oever van het geplande kanaal Zeebrugge-Merendree waarover eerder is gehandeld. Konkrete plannen hieromtrent zijn nog onbestaande.

Besluit

Konkluderend kan worden gesteld dat de drie behandelde vervoerswijzen (het wegvervoer, de binnenvaart en het spoorvervoer) in toenemende mate worden geconfronteerd met problemen ten gevolge van de gebrekkige en in bepaalde gevallen congesterende ontsluiting van de haven van Zeebrugge.

Met deze bijdrage werd gepoogd voor de verschillende vervoersmodi de huidige knelpunten en lacunes in de infrastructuur te lokaliseren en hiervoor valabele oplossingen te suggereren.

In het belang van de verkeersleefbaarheid en de vlotte doorstroming van de goederen van en naar de haven van Zeebrugge dient daarom dringend werk gemaakt van een herdachte verkeerstechnische omkadering. Rekening houdend met onder meer de gunstige trafiekontwikkeling lijken de voorgestelde aanpassingen van de wegen-, binnenvaart- en spoorinfrastructuur hierbij onontbeerlijk.

*Inkomens onderworpen aan de personenbelasting
en aan de belasting van de niet-verblijfhouders,
aanslagjaar 1990 - inkomen van 1989*
Bron: NIS

Gemeenten	Aantal aangiften					Totaal 1.000.000 & +	Totaal aangiften	Totaal belastbaar netto inkomen (1 mln fr.)	Gemiddelde waarden	
	< 100.000	- < 250.000	- < 500.000	- < 700.000	- < 1.000.000				Gemidd. inwoner (1.000 fr.)	Gemidd. inkom. per aangifte (1.000 fr.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Beernem	294	304	1.565	1.174	1.114	864	5.315	3.599,7	260,3	677,3
Blankenberge	351	649	2.700	1.449	1.139	997	7.285	4.384,3	267,8	601,8
Brugge	2.961	3.671	15.001	10.698	9.557	9.205	51.093	34.928,7	297,1	683,6
Damme	189	289	1.135	883	780	723	3.999	2.765,9	262,8	691,6
Jabbeke	266	282	1.264	925	911	957	4.605	3.322,5	277,6	721,5
Knokke-Heist	601	1.121	4.355	2.808	2.315	2.681	13.881	10.542,2	335,3	759,5
Oostkamp	446	577	2.202	1.653	1.634	1.462	7.974	5.434,6	269,2	681,5
Torhout	430	650	2.138	1.434	1.484	1.259	7.395	4.916,2	272,7	664,8
Zedelgem	458	538	2.048	1.619	1.670	1.410	7.743	5.291,2	263,5	683,4
Zuienkerke	52	93	273	214	169	203	1.004	684,4	257,5	681,6
<i>Arrondis. Brugge</i>	<i>6.048</i>	<i>8.174</i>	<i>32.681</i>	<i>22.857</i>	<i>20.773</i>	<i>19.761</i>	<i>110.294</i>	<i>75.869,8</i>	<i>288,9</i>	<i>687,9</i>
Diksmuide	351	530	2.126	1.225	1.111	738	6.081	3.618,0	238,1	595,0
Houthulst	200	366	1.263	760	623	310	3.522	1.966,1	223,2	558,2
Koekelare	185	265	1.087	686	581	371	3.175	1.900,5	248,2	598,6
Kortemark	299	393	1.500	1.111	942	571	4.816	2.932,8	238,4	609,0
Lo-Reninge	67	180	458	214	214	124	1.257	699,1	225,5	556,2
<i>Arrondis. Diksmuide</i>	<i>1.102</i>	<i>1.734</i>	<i>6.434</i>	<i>3.996</i>	<i>3.471</i>	<i>2.114</i>	<i>18.851</i>	<i>11.116,5</i>	<i>236,2</i>	<i>589,7</i>
Heuvelland	169	413	1.267	695	620	336	3.500	1.989,8	232,9	568,5
Ieper	996	1.196	4.568	3.150	2.803	2.067	14.780	9.290,2	264,2	628,6
Langemark-Poelkapelle	203	240	992	665	548	307	2.955	1.696,8	234,6	574,2
Mesen	29	44	168	115	62	33	451	237,6	226,0	526,8
Poperinge	380	708	2.634	1.574	1.437	957	7.690	4.712,9	243,7	612,9
Vleteren	107	198	704	373	302	175	1.859	1.023,2	279,7	550,4
Wervik	391	521	2.478	1.809	1.540	846	7.585	4.660,1	259,3	614,4
Zonnebeke	249	346	1.529	1.004	846	475	4.449	2.678,7	244,7	602,1
<i>Arrondis. Ieper</i>	<i>2.524</i>	<i>3.666</i>	<i>14.340</i>	<i>9.385</i>	<i>8.158</i>	<i>5.196</i>	<i>43.269</i>	<i>26.289,3</i>	<i>253,0</i>	<i>607,6</i>
Anzegem	221	334	1.443	1.160	1.172	886	5.216	3.599,6	272,8	690,1
Avelgem	172	226	1.117	807	821	537	3.680	2.404,2	270,2	653,3
Deerlijk	231	268	1.170	913	971	864	4.417	3.147,4	281,4	712,6
Harelbeke	528	664	3.149	2.430	2.312	1.773	10.856	7.294,8	283,3	672,0
Kortrijk	2.040	2.407	9.693	6.771	6.143	5.952	33.006	23.292,3	305,8	705,7
Kuurne	335	376	1.489	1.115	1.146	857	5.318	3.511,3	279,9	660,3
Lendelede	148	140	581	505	465	365	2.204	1.484,8	270,2	673,7
Menen	704	1.051	4.929	3.153	2.860	1.711	14.408	8.935,2	272,6	620,2
Spiere-Helkijn	38	63	255	149	152	75	732	439,6	245,8	600,5
Waregem	613	858	3.476	2.947	3.073	2.552	13.519	9.622,4	279,7	711,8
Wevelgem	575	697	3.056	2.512	2.681	1.904	11.425	7.788,0	256,3	681,7
Zwevegem	472	658	2.619	1.768	2.104	1.864	9.485	6.820,1	296,9	719,0
<i>Arrondis. Kortrijk</i>	<i>6.077</i>	<i>7.742</i>	<i>32.977</i>	<i>24.230</i>	<i>23.900</i>	<i>19.340</i>	<i>114.266</i>	<i>78.339,5</i>	<i>284,3</i>	<i>685,6</i>

Gemeenten						Aantal aangiften		Totaal	Gemiddelde waarden	
								belastbaar		
	< 100.000	100.000 - < 250.000	250.000 - < 500.000	500.000 - < 700.000	700.000 - < 1.000.000	1.000.000 & +	Totaal	netto inkomen (1 mln fr.)	Gemidd. inwoner (1.000 fr.)	per aangifte (1.000 fr.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bredene	262	351	1.506	1.140	1.078	779	5.116	3.312,4	270,5	647,5
De Haan	200	340	1.465	884	774	702	4.365	2.936,1	295,5	672,7
Gistel	238	305	1.229	802	799	630	4.003	2.572,5	259,4	642,6
Ichtegem	275	430	1.647	1.205	949	624	5.130	3.092,9	241,5	602,9
Middelkerke	390	598	2.292	1.449	1.179	766	6.674	3.993,5	267,5	598,4
Oostende	1.635	2.559	10.089	6.898	5.581	4.285	31.047	19.561,6	285,8	630,1
Oudenburg	171	225	986	718	694	497	3.291	2.176,3	263,0	661,3
<i>Arrondis. Oostende</i>	<i>3.171</i>	<i>4.808</i>	<i>19.214</i>	<i>13.096</i>	<i>11.054</i>	<i>8.283</i>	<i>59.626</i>	<i>37.645,3</i>	<i>275,7</i>	<i>631,4</i>
Hooglede	217	304	958	815	697	594	3.585	2.409,4	261,6	672,1
Ingelmunster	249	315	1.288	915	923	590	4.280	2.762,0	267,9	645,3
Izegem	737	756	3.327	2.460	2.203	1.808	11.291	7.449,2	281,5	659,7
Ledegem	194	257	1.137	847	786	504	3.725	2.397,0	256,6	643,5
Lichtervelde	193	304	1.050	734	645	452	3.378	2.100,9	263,4	621,9
Moorslede	256	335	1.318	949	864	513	4.235	2.663,1	246,1	628,8
Roeselare	1.308	1.574	5.959	4.783	4.319	3.677	21.620	14.961,7	285,1	692,0
Staden	308	362	1.338	934	827	541	4.310	2.665,2	247,3	618,4
<i>Arrondis. Roeselare</i>	<i>3.462</i>	<i>4.207</i>	<i>16.375</i>	<i>12.437</i>	<i>11.264</i>	<i>8.679</i>	<i>56.424</i>	<i>37.408,5</i>	<i>272,3</i>	<i>663,0</i>
Ardoie	212	278	1.031	829	789	546	3.685	2.419,6	252,6	656,6
Dentergem	138	210	850	613	668	380	2.859	1.834,4	245,0	641,6
Meulebeke	199	299	1.248	1.010	921	552	4.229	2.737,6	256,6	647,3
Oostrozebeke	169	183	769	677	595	413	2.806	1.849,5	268,9	659,1
Pittem	112	195	739	556	473	356	2.431	1.576,6	246,5	648,5
Ruiselede	80	187	538	420	371	270	1.866	1.163,0	237,7	623,3
Tielt	383	618	2.381	1.660	1.591	1.262	7.895	5.297,3	274,1	671,0
Wielsbeke	141	213	1.027	794	707	470	3.352	2.205,9	265,4	658,1
Wingene	193	414	1.535	1.008	951	596	4.697	2.917,8	243,5	621,2
<i>Arrondis. Tielt</i>	<i>1.627</i>	<i>2.597</i>	<i>10.118</i>	<i>7.567</i>	<i>7.066</i>	<i>4.845</i>	<i>33.820</i>	<i>22.001,7</i>	<i>257,2</i>	<i>650,6</i>
Alveringem	90	240	714	373	287	225	1.929	1.112,3	222,9	576,6
De Panne	254	364	1.600	869	686	468	4.241	2.531,3	264,1	596,9
Koksijde	377	496	2.277	1.365	1.343	1.493	7.351	5.548,3	323,6	754,8
Nieuwpoort	240	326	1.398	838	712	450	3.964	2.365,8	253,4	596,8
Veurne	285	371	1.393	905	937	626	4.517	2.807,5	249,5	621,5
<i>Arrondis. Veurne</i>	<i>1.246</i>	<i>1.797</i>	<i>7.382</i>	<i>4.350</i>	<i>3.965</i>	<i>3.262</i>	<i>22.002</i>	<i>14.365,3</i>	<i>274,6</i>	<i>652,9</i>
De Provincie	25.257	34.725	139.521	97.918	89.651	71.480	458.552	303.035,9	275,2	660,9
Vlaams Gewest	119.681	163.995	690.519	512.201	468.156	445.273	2.399.825	1.680.147,7	293,2	700,1
Brussels Gewest	18.063	34.190	125.124	81.592	65.173	72.604	396.746	281.593,4	291,1	709,8
Waals Gewest waarvan	62.595	97.601	412.525	282.303	232.467	211.293	1.298.784	866.409,3	267,5	667,1
Duits taalgebied	1.202	1.982	8.596	6.556	5.091	3.569	26.996	17.323,9	259,1	641,7
Het Rijk	200.339	295.786	1.228.168	876.096	765.796	729.170	4.095.355	2.828.150,4	284,6	690,6

- *De Provincie West-Vlaanderen krijgt van de Vlaamse Gemeenschap een toelage van 60 procent voor de restauratiewerken aan de gevels van het hoogkoor van de St.-Salvatorskatedraal te Brugge. De resterende 40 procent worden door de Provincie bekostigd. De werken worden op 45 miljoen fr. geraamd. De restauratie aan de toren wordt volledig gefinancierd door de Provincie.*
- *Het stouwerijbedrijf CMB bouwt verder aan de fruitterminal in de Zeebrugse achterhaven, met de toestemming van het Brugse stadsbestuur. De nieuwe fruitterminal zal een capaciteit van jaarlijks 500.000 ton hebben; in september wordt een eerste lading van 150.000 ton bananen uit Brazilië verwacht. Eens operationeel zal de Andrew's Fruit Wharf werk verschaffen aan een 150-tal havenarbeiders. De bouwwerken aan de terminal worden op een half miljard fr. geschat.*
- *De industriële boekbinderij Delabie en Cie uit Marke breidt uit. De onderneming stelt 38 mensen tewerk en heeft vooral klanten in het Antwerpse en het Brusselse. De uitbreidingswerken worden op dertig miljoen fr. geraamd.*
- *In de omgeving van De Rampe (Steenbrugge) wordt een nieuw winkelcentrum gebouwd, op een terrein van 200 m². Dit zal worden verhuurd aan KMO's (winkels, garages, stapelplaatsen, enz.). Het centrum situeert zich tussen de spoorweg Brugge-Gent en de gewestweg Brugge-Kortrijk.*
- *Daikin Europe uit Oostende, producent van airconditioningapparatuur en warmtepompen, beschikt over een nieuwe hoogtechnologische productielijn. Deze montagelijn, bestemd voor het assembleren van airconditioningapparatuur, werd in maart opgestart in de nieuwe konstruktieruimte van het bedrijf. Daikin Europe investeerde 1,8 miljard fr. in haar vijfjarenplan met een uitbreiding van haar Oostendse vestiging van 42.000 naar 130.000 m². Het bedrijf stelt een 230-tal werknemers tewerk en hoopt dit jaar een omzet te verwezenlijken van ruim 7 miljard fr.*
- *Eurofrost uit Kortrijk-Heule, gespecialiseerd in het vervoer, de opslag en de distributie van diepgevroren goederen, heeft een totaal nieuw koelhuis bijgebouwd. Samen met 'Frigorifiques de l'Union', werd in Frankrijk een nieuwe firma opgericht 'Eurofroid Distribution', die hetzelfde dienstenpakket zal aanbieden als het bedrijf uit Kortrijk-Heule.*
- *De diensten toerisme van Antwerpen, Brugge en Gent profileren zich naar het buitenland toe als de 'drie Vlaamse kunststeden'. Deze samenwerking vertolkt zich in een nieuwe buitenlandse brochure, waarin deze steden zowel op toeristisch als cultuurhistorisch vlak worden voorgesteld in vier talen. Ook in promotiemateriaal en affiches (wereldwijd verspreid), als op vakbeurzen en workshops komen deze drie steden gezamenlijk naar voren als de drie Vlaamse kunststeden.*
- *In de Zeebrugse haven zijn twee nieuwe lijndiensten van start gegaan. Operator Bugsier Line verzorgt met het containership Elbe een nieuwe wekelijkse dienst tussen de Ierse havens Dublin en Cork, waarbij te Zeebrugge wordt afgemeerd aan de Cast-terminal in de achterhaven. Het operationeel worden van Cast te Zeebrugge heeft de beslissing om de lijn op te zetten gunstig beïnvloed. Nieuw is ook de lijndienst die tussen Zeebrugge en Göteborg werd ingezet door de Zweedse rederij Tor Line, in samenwerking met de Zweedse groep Stora (een papierverwerkend bedrijf), Electrolux (producent van elektrische huishoudtoestellen) en Volvo.*
- *Het visverwerkend bedrijf Morubel uit Oostende is gestart met de grondwerken voor de uitbreiding. Deze expansie omvat een nieuwe produktiehal met een oppervlakte van 5.000 m² en nieuwe kantoren en koelhuizen op een oppervlakte van 2.000 m².*
- *Rampenplan. Op 2 juni werd een rampoefening gehouden bij CNO-Oostende om het Algemeen Provinciaal Rampenplan met betrekking tot CNO-Oostende te toetsen. De gemeenten Oostende, Oudenburg en Bredene werden bij de oefening betrokken.*
- *De Groep Sun International uit Oostende heeft het Britse 'Cresta Holidays' overgenomen. Deze touroperator uit Manchester, hoofdzakelijk gespecialiseerd in korte vakantietrips, haalde in het boekjaar 1990-91 een omzet van 1,65 miljard fr. Door de overname van Cresta Holidays staat de Groep voor een totaal van bijna 950.000 klanten. Om de aankoop van Cresta Holidays te financieren en om tevens andere investeringen te kunnen realiseren, voerde Sun International een kapitaalverhoging van 1,2 miljard fr. door. Met de acquisitie van Cresta Holidays richt de Sun Groep zich meer en meer op bepaalde marktsegmenten; vooral in de markt van de korte vakantietrips ('city breaks') wordt veel groei verwacht.*
- *De GOM-West-Vlaanderen organiseerde in samenwerking met Bekaert Stanwick, CKZ West-Vlaanderen en Eurosymb, de enige officieel geakkrediteerde certificatie-instelling in West-Vlaanderen, studienamiddagen met als onderwerp: 'Steun aan KMO: Nieuwe Aksenten'. Het doel van deze studienamiddagen was de KMO in West-Vlaanderen te wijzen op een aantal nieuwe ontwikkelingen in verband met het milieubeleid en het rationeel energiegebruik in het bedrijf en het bekomen van een kwaliteitscertificaat. Deze studienamiddagen gingen door te Brugge op 25 mei 1992 en te Ieper op 3 juni 1992.*
- *Uitwisselingsprogramma. Half mei ging te Brugge een uitwisselingsprogramma door tussen het Landschapsverband Westfalen-Lippen en de Provincie West-Vlaanderen. De mandatarissen en ambtenaren van beide gebieden bespraken algemene en technische problemen en oplossingen rond kinderopvang, intimiteiten op het werk, geweld tegen vrouwen en het combineren van beroep en gezin, met nadruk op deeltijds werken en mogelijkheden tot verminderde prestaties.*
- *Coca Cola startte de werken voor een frisdranken-distributiecentrum te Oostkamp. Het centrum zal diverse kleinere centra in Oost- en West-Vlaanderen hergroeperen en vervangen.*

- **Groep ADMB-Sociaal Bureau**, met hoofdzetel te Brugge, opende een nieuw bijkantoor te Torhout. ADMB heeft nu een vijftiental vestigingen in West-Vlaanderen. Het verstrekt de werkgevers advies over problemen inzake sociale wetgeving.
- **De oude pannenfabriek Pottelberg** te Kortrijk wordt gerenoveerd en omgevormd tot een commercieel tematisch centrum. Immo Pottelberg Despriet nv kocht deze industrieel-archeologische site met als doel een tempark op te richten rond bouwen en wonen. De oude gebouwen die zo'n 40.000 m² innemen (de totale oppervlakte beslaat 100.000 m²) worden na renovatie ingericht als winkels, horeca en kantoren. In een later stadium denkt men aan een industrieel-archeologisch museum voor de oude bewaarde stoommachines van de oude pannenfabriek.
- **Ford New Holland** investeert in een magazijn van 85 miljoen fr. als extra stapelruimte voor de wisselstukkenmagazijnen te Zedelgem. Het nieuwe gebouw zal in Eernegem worden opgetrokken; het bedrijf beschikt daar sinds 1967 over een totale grondoppervlakte van 25.772 m². De twee gebouwen (van wisselstukken en veldtest) die er momenteel staan beslaan ongeveer 6.000 m², het nieuwe magazijn 6.710 m².
- **Bakker Durnez** uit Wevelgem won op het voedingssalon te Barcelona een internationale onderscheiding met zijn firma *Dessert Club*. Deze firma die Bavarois-taarten, chocolademousse en miniaturgebakjes vervaardigt, produceert 10.000 desserts per dag. De afzet gaat naar grote distributieketens. Ook Nederland en Noord-Frankrijk liggen in de markt.
- **De Groep Walibi** werd geherstructureerd. De Groep bestaat momenteel uit zeven pretparken: Walibi (Waver), Bellewaerde (Ieper), Flevohof (Nederland), Mini-Europe (Brussel) en drie Franse parken: Aquataine, Smurfenland en Rhône-Alpe. Voortaan worden de finances, marketing en publiciteit van de Groep in Waver gecentraliseerd. Ieder park behoudt echter zijn autonomie voor het dagelijkse beheer. De Groep Walibi heeft een jaarlijkse omzet van 2,2 miljard fr. en streeft naar vier miljoen bezoekers.
- **De machinegroep Haco uit Rumbeke** heeft het bedrijf 'Montzeron Productique Usinage' uit Toutry (Frankrijk) overgenomen. MPU is een ultra-moderne fabriek voor verspanende machines en bewerkingscentra, volledig computergestuurd. Haco zal het bedrijf (voortaan Haco Montzeron Industries sa genoemd) plaatbewerkingsmachines laten produceren. De overname volgt op andere verwervingen, vorig jaar, in België, Frankrijk en Engeland, en heeft te maken met het diversifikatiebeleid van de firma; Haco, van oudsher gespecialiseerd in plaatbewerkingsmachines, diversifieert de laatste jaren naar houtbewerkingsmachines. De groep Haco bestaat uit 17 produktieondernemingen en 12 handelsmaatschappijen in 13 landen. De omzet van de groep bedraagt vier miljard fr.
- **Barco** is op de wereldtentoonstelling te Sevilla aanwezig met 3.000 monitoren en enkele honderden projektoren, in zeer diverse paviljoenen. Onder meer de videowalls staan er bij meerdere buitenlandse deelnemers.
- **De firma Dewerchin**, producent van huislinnen onder de merknaam 'Lysdrap' bestaat zestig jaar. De onderneming beschikt over een weverij te Harelbeke-Stasegem, waar jaarlijks 200.000 kilo katoen worden verwerkt, en over een eigen konfektie-atelier in Kortrijk. Het bedrijf stelt een veertigtal mensen tewerk en kende in 1989 een omzet van 81,9 miljoen fr.
- **In de Ingelmunsterse brouwerij Van Honebrouck** worden twee keer per jaar 93 ton noordkrieken uit Polen geleverd, als basis voor de fruitbieren. Het Kriekebier beslaat zestig procent van de Geuze-verkoop. Met zijn 65 werknemers verwezenlijkte Van Honebrouck eind 1990 een omzet van ruim vierhonderd miljoen fr.
- **De in aanbouw zijnde terminal van Andrew's Fruit Wharf** te Zeebrugge beschikt over drie nieuwe palletbruggen, die eind mei per boot in de Zeebrugse achterhaven werden aangevoerd. In tegenstelling tot een cargo-veyor die het fruit doos per doos op een transportband uit het schip lost, kan de pallet-veyor pallet per pallet lossen. Naar verwacht zal de terminal uiteindelijk tot drie fruitschepen per week behandelen.
- **De Provincie** heeft beslist om aan 3.099 Westvlaamse mindervalide werknemers, tewerkgesteld in beschermde werkplaatsen in West-Vlaanderen, een gezamenlijk toelagebedrag van 18,5 miljoen fr. toe te kennen. Een gelijkaardige toelage wordt verleend aan Westvlaamse mindervaliden die in een beschermde werkplaats buiten de Provincie zijn tewerkgesteld.
- **Leiedal** verenigt 12 gemeenten van het arrondissement Kortrijk. In 1991 bedroeg het volstort kapitaal van Leiedal 123 miljoen fr. Er was een batig saldo van 5,4 miljoen fr. Door de overbrenging van dit saldo bedragen de reserves 180 miljoen fr. Het totaal aan eigen middelen bedraagt 304 miljoen fr. De werkingskosten worden onder meer gedragen door een gemeentelijke bijdrage van 60 fr. per inwoner; de activiteiten rond milieu en streekmanagement worden gefinancierd met de opbrengst uit beleggingen; de 'realizaties' tenslotte zijn self-supporting door verkoop van de gronden.
- **Het bedrijventerrein Gullegem-Moorsele** wordt met 24 hektare grond uitgebreid. De wegenis- en rioleringswerken voor deze uitbreiding werden in april 1992 aanbesteed. De intercommunale vereniging Leiedal, die voor de verkoop van de gronden instaat, onderzoekt de kandidatuur van een dertigtal bedrijven voor vestiging op deze zone.
- **Naar aanleiding van de jaarvergadering van de Kamers voor Handel en Nijverheid van de arrondissementen Kortrijk, Roeselare en Tielt** werd gewezen op het moeilijk economisch jaar dat ook deze streek heeft doorgemaakt. Traditioneel voorgesteld als praktisch zonder problemen, werd het in 1991 duidelijk dat ook daar de crisis aantoonbaar is. De omzetstijging van de bedrijven was beperkt tot 3,3% in 1990 tegenover 13,5% in 1989. Meer dan 140 bedrijven gingen failliet, waarvan een vierde in de industriële sektor. De werkloosheidsgraad (5,9% in Kortrijk en 5,3% in Roeselare-Tielt) is nog steeds de laagste van het land, maar de werkloosheid steeg met 15% (25% bij de mannen), wat de hoogste stijging is in het Rijk. Aan de hand van het Strategisch Plan Charter 99 willen de betrokken kamers de prioriteiten bepalen die een antwoord moeten geven op de gestelde moeilijkheden.

■ 'Bekaert Composites' (BC) is, als divisie van Bekaert, gespecialiseerd in pultrusie van glasvezelversterkte kunststofprofielen. Bekaert Composites is er als eerste Europese pultrudeur in geslaagd om de prestigieuze award 'Best of Category' van de Amerikaanse 'Society of the Plastics Industry' (SPI) in de sektor constructie in de wacht te slepen. De award werd toegekend voor de constructie van een tankstation-luifel volledig in composietmateriaal.

■ Het Brusselse elektronica-bedrijf SAIT nam het failliete informatica-bedrijf Devlonics over. De activiteiten van de vroegere onderneming worden voortaan beheerd door het nieuwe filiaal 'SAIT-Devlonics nv' met zetel te Kortrijk. In een eerste fase kunnen dertig werknemers van de oorspronkelijke 69 opnieuw aan de slag.

■ Op 8 mei bracht de Vlaamse Regering een bezoek aan West-Vlaanderen met als doel de provincie beter te leren kennen. In de voormiddag werden verschillende initiatieven over heel de provincie aan de Gemeenschapsministers voorgesteld. 's Middags werd een bijeenkomst van de Vlaamse Regering met de Gouverneur en de Bestendige Deputatie voorzien, met in de namiddag een ontmoeting tussen de Vlaamse Ministers, de OCMW en de gemeentebesturen.

■ Uit het jaarverslag 1991 van de Interkommunale voor Vuilverwijdering en -verwerking voor Menen en Ommeland (IVMO) blijkt dat de aanvoer van huisvuil met 12 procent is gestegen (of 2.793 ton meer dan vorig jaar). Dit betekent een gemiddelde van 686 gram huisvuil per inwoner en per dag voor de stad Menen. De totale aanvoer van huisvuil, ambachtelijk afval en grof vuil bedroeg in 1991 37.773 ton (+2.353 ton). De aanvoer van het ambachtelijk afval werd beperkt tot 9.678 ton), omdat het maximum van de capaciteit van de oven werd bereikt door de verdere stijging van het huisvuil.

■ De vennootschap Scheepswerven Seghers uit Oostende, gespecialiseerd in het bouwen van vissersvaartuigen, werd ontbonden wegens gebrek aan bestellingen. Bij de firma waren 32 mensen tewerkgesteld.

■ Het visverwerkend bedrijf Appetit-Van den Abeele heeft de productie overgenomen van het failliet verklaarde Revi-Food. Dit Oostendse bedrijf was producent van bereide visschotels, kroketten en borrelhapjes. Deze activiteiten sluiten aan bij de gamma visartikelen van Appetit. Een aanvankelijke jaaromzet van honderd miljoen fr. zal door de overname verder worden opgevoerd.

■ Op de voorjaarspersdag van West-toerisme werden de resultaten van de paasvakantie 1992 voor de sektor van verhuur van vakantiewoningen, appartementen en villa's bekend gemaakt. De paasvakantie was voor deze sektor gunstig met een stijging van vijf tot tien procent in de 'verhuurde' overnachtingen. Ook de vooruitzichten voor het zomerseizoen zijn uitstekend, met een gemiddelde vooruitgang in de boekingen van vijf tot tien procent, vergeleken met 1991. Men moet er wel rekening mee houden dat de boekingen in 1992 vroeger startten dan vorig jaar. De tweede helft van juli blijft hierbij de drukste periode. De jaarlijkse vakantie van sommige industriële sectoren in deze periode is hiervoor verantwoordelijk. De toenemende belangstelling voor augustus is gedeeltelijk te wijten aan het nemen van een tweede en derde vakantie.

■ Door een joint-venture met het Duitse Riesselmann und Sohn, is Structuplas uit Izegem nu ook actief op de toeleveringsmarkt van de auto-onderdelen. Structuplas, gespecialiseerd in termoplastische onderdelen, behoort sinds 1990 tot de groep Berginvest. Deze firma groepeerd een tiental bedrijven die actief zijn op de markt van de transformatie van technische kunststoffen. De joint-venture van Structuplas met het Duitse Riesselmann und Sohn, toeleverancier aan de auto-industrie, wordt verwezenlijkt door de opening van het filiaal Riesselberg. Hiermee wordt Structuplas ook toeleverancier. Structuplas kende in 1991 een omzet van 628 miljoen fr.; voor Riesselberg was dit 207 miljoen fr. Voor 1992 wordt een gezamenlijk omzetcijfer van 2 miljard fr. verwacht. Bij Structuplas zijn 235 mensen tewerkgesteld.

■ De bouwmaterialengroep Koramic-Terca heeft de holdings Demavest en Anwotra overgenomen. Daarmee wordt Koramic eigenaar van de Groep Walter De Backer. Tot deze groep behoort de Steenbakkerij en Stortbeheer Danckaert uit Burst. Bij Danckaert worden de bakstenen nog op een traditionele manier in een open ringoven gebakken. De overige vennootschappen van de overgenomen groep zijn middelgrote bedrijfjes, onder meer actief in vastgoed, de transportsector, de voedingssector en materiaalbehandeling.

▪ *Op 3 april vierde de Kamer voor Handel en Nijverheid voor het noorden van West-Vlaanderen haar 325-jarig bestaan. Om dit te vieren werd een jubileumboek samengesteld door Andries Van den Abeele en Michaël Catry. In: 'Makelaars en handelaars' worden de eerste decennia van de Kamer van Koophandel te Brugge beschreven.*

▪ *De Brugse kaasimporteur Dupont lanceert een nieuwe Belgische Gouda. Deze nieuwe kaas Flanders zal bij het Bocholtse bedrijf Cornelius Lapide worden geproduceerd. In de loop van 5 jaar moet hiervan ruim 10.000 ton op de markt komen. De Groep Dupont, gespecialiseerd in de import, opslag, rijping en distributie van kaas uit verschillende EG-landen, wordt gevormd door Kaasimport nv Oudendijk Distribution en Dupont Packing. De Groep boekte in 1991 een gekonsolideerde omzet van 2,4 miljard fr. Voor dit jaar wordt de omzet op 2,8 miljard fr. geraamd. Dupont heeft momenteel 120 mensen in dienst.*

▪ *De firma AAP (Allied Audio-visual Productions) startte een TV-opname-studio in het Waregemse bedrijventoezicht. De studio wil opnamen maken voor zowel TV-producties, reclamespots als bedrijven. Een van de eerste opdrachten voor de studio zijn zes promotiefilms voor het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme. Momenteel werkt de firma aan een toeristische reeks voor het Amerikaanse satellietstation The Travel Channel. Ook met CNN, TROS en Veronica wordt onderhandeld. De firma, met een Nederlandse zaakvoerder, heeft 12 Vlaamse medewerkers in opleiding.*

▪ *Minister Kelchtermans heeft besloten dat de verbeteringswerken aan de brug te Oostkamp na de bouwvakantie worden gestart. Deze brug, over de spoorweg Brugge-Brussel aan de gewestweg Brugge-Kortrijk, is één van de belangrijkste verkeersaders in West-Vlaanderen en van groot belang voor de Brugse regio. De brug is al geruime tijd in zeer slechte staat.*

▪ *De rederij Saturnus uit Knokke-Heist beschikt over een nieuwe vissersboot. De Z.47 'Marie-Louise' werd op de Westvlaamse Scheepswerven gebouwd in opdracht van de Zeebrugse Scheepswerven.*

design
meubelen
woonadvies
bureel- &
projektiinrichting

intoplan

noordzandstraat 74 8000 brugge
telefoon 050/33.58.94 fax 050/34.09.12

Een ervaren team binnenhuisarchitecten en interieurbouwers staat ter uwer beschikking om Uw bureel of studievertrek om te toveren tot behaaglijk, stimulerend "woonbureau" waar het aangenaam leven en werken is. De nieuwe bureaucollectie spreekt evenzeer de ondernemingen aan, als de zelfstandigen en de steeds groeiende potentiële groep van thuiswerkende mensen. Velen van hen wensen dit te doen in een rustige, huiselijk aandoende omgeving, die dan toch ook meer klasse uitstraalt dan het zuiver functionele bureel.

Het nieuwe programma verenigt nog beter de ergonomisch, functionele eigenschappen en de op het woongebeuren afgestemde vormgeving tot een harmonisch en stijlvol bureelmeubilair.

intoplan® n.v.

GOM-West-Vlaanderen vraagt aansluiting van West-Vlaanderen op de SST te Rijsel in 1993

De Raad van Bestuur van de GOM-West-Vlaanderen heeft in zitting van 9 juni 1992 de aansluiting van West-Vlaanderen op de SST te Rijsel besproken.

De Raad van Bestuur verklaarde zich unaniem akkoord met de hiernavolgende stellingname.

'West-Vlaanderen wordt niet aangedaan door het geplande SST-net. De SST-stations die West-Vlaanderen aanbelangen zijn Brussel en Rijsel.

De GOM-West-Vlaanderen pleit voor een rechtstreekse en snelle treinbediening op de relatie Oostende-Brugge-Roeselare-Kortrijk-Rijsel en voor een goede aansluiting op de SST aldaar. Dit idee kadert tevens in de visie van STAR 21, aangezien dit NMBS-plan stelt dat, naar aanleiding van het in gebruik nemen van de SST, de traditionele spoorbediening moet worden aangepast.

In 1993 wordt de SST Rijsel-Parijs operationeel. De GOM-West-Vlaanderen vraagt met aandrang dat *op dat ogenblik* een rechtstreekse en snelle verbinding Oostende-Brugge-Roeselare-Kortrijk-Rijsel wordt ingevoerd met een goede aansluiting op de SST in Rijsel.

Rekening houdend met de verbinding Antwerpen-Gent-Kortrijk-Rijsel moet het technisch mogelijk zijn om in het station van Kortrijk

1. ofwel de lijn Antwerpen-Kortrijk te koppelen aan de lijn Oostende-Rijsel;
2. ofwel de lijn Oostende-Kortrijk te koppelen aan de lijn Antwerpen-Rijsel.

De GOM-West-Vlaanderen zal dit standpunt verder bepleiten bij de Gemeenschapsminister van Verkeerswezen en bij de NMBS.

GOM-West-Vlaanderen dringt aan op voltooiing autoweg A 17 Brugge-Doornik

Het Directiecomité van de GOM-West-Vlaanderen sprak zich eind maart andermaal uit voor de voltooiing van de A17.

Van de autoweg Brugge-Doornik is sinds 1983 de sectie tussen Brugge en de Westvlaams-Henegouwse grens afgewerkt. Sedert 1986 is dit ook het geval

voor de Henegouwse sectie Dottenijs-Doornik. Tussen beide secties ontbreekt nog steeds een sluitstuk van circa 2,5 km.

Voor de realisatie van dit sluitstuk moet door de Waalse overheid nog een bouwvergunning worden afgeleverd. Dit is nog niet gebeurd omdat het dossier ten onrechte werd gekoppeld aan de voltooiing van de weg Dottenijs-Armentières, waarvan de betekenis evenwel niet vergelijkbaar is met deze van de A17.

Het ontbreken van het sluitstuk heeft voor gevolg dat de A17 niet kan worden gebruikt vanaf de kruising met de E17 te Marke tot aan de grens met Henegouwen, aangezien er tussen beide punten geen opritten zijn. Met andere woorden: sinds 9 jaar ligt circa 6 km autoweg ongebruikt terwijl anderzijds toch onderhoud is vereist.

Het ontbreken van een bruikbare sectie tussen de E17 te Marke en de provinciegrens vormt een zware belasting voor de weg Kortrijk-Spiere-Doornik.

De huidige situatie is een onaanvaardbaar voorbeeld van onoordeelkundig gebruik van gemeenschapsgeld, vooral in de huidige periode waarin de beschikbare middelen schaars zijn. Daarbij komt nog dat met de voltooiing van de A17 de economische groeipool Zeebrugge wordt aangesloten op het Waalse autowegennet. Bovendien zal deze autoweg na voltooiing en in combinatie met de autoweg Charleroi-Doornik een groter gedeelte van het toeristisch verkeer naar de Kust kunnen opvangen (meer bepaald vanuit de omgeving van Charleroi en zelfs van Luik). Aldus wordt de autoweg Brussel-Oostende, die zeer druk is in de zomer, ontlast.

De GOM-West-Vlaanderen heeft bij de nationale, Vlaamse en Waalse regeringen aangedrongen op een spoedige aanleg van het ontbrekende sluitstuk op de A17 Brugge-Doornik.

Algemene Informatievergadering GOM

De GOM-West-Vlaanderen hield op 11 mei 1992 haar jaarlijkse Algemene Informatievergadering te Brugge, onder voorzitterschap van Prof. Dr. O. Van-neste, Gouverneur van West-Vlaanderen.

Prof. Dr. N. Vanhove, Directeur-Generaal, behandelde eerst aan de hand van de sociaal-ekonomische indicatoren de vertraagde evolutie van de provincie. Daarna gaf hij een overzicht van de werking van de GOM-West-Vlaanderen in 1991.

De gelegenheidstoespraak van de heer L. Van den Brande, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, handelde over 'een vernieuwd ekonomisch beleid voor Vlaanderen'. Vlaanderen wil werken aan een duurzame tewerkstelling, voor een hoge toegevoegde waarde en voor vrijwaring van het leefmilieu in Vlaanderen en Europa. Voor de realisatie van de objectieven van de Vlaamse Executieve moet er nog meer dan vroeger kunnen worden gerekend op de GOM's, die wellicht ook in de toekomst de functie van een regionale SERV moeten vervullen.

In zijn slottoespraak legde de heer W. Vens, Voorzitter van de GOM-West-Vlaanderen, de nadruk op een goed beleid inzake ruimtelijke ordening en op het tekort aan bedrijventerreinen in West-Vlaanderen.

Omzet van Desimpel stijgt

In 1991 steeg de omzet van de groep Desimpel, producent van baksteenproducten, van 3.137 miljoen fr. naar 3.376 miljoen fr. Het netto resultaat van de groep bedroeg 50,7 miljoen fr.; dit is bijna de helft minder als het resultaat van 98,4 miljoen fr. van het vorige jaar.

De omzet van de groep Desimpel nam in 1991 toe met 7,6 procent.

Deze stijging is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de acquisities van 1991: in dit jaar werd de Nederlandse steenfabrikant De Roodvoet overgenomen. Verder participeerde de groep ook voor vijftig procent in de bakstenenimporteur Isobrique in Frankrijk en nam het de resterende vijftig procent van Dartford Bricks in Oxford over.

Het netto resultaat (50,7 miljoen fr.), dat een sterke daling vertoont in vergelijking met 1990, is ten dele een gevolg van de investeringen van de groep; over de laatste twee jaar werd voor 1.124 miljoen fr. geïnvesteerd waarvan 522 miljoen fr. in 1991. Deze investeringen werden hoofdzakelijk in Kortemark gerealiseerd.

Cast container terminal in gebruik

Op 27 maart jongstleden werd in de Zeebrugse achterhaven de nieuwe container-terminal van Cast officieel in gebruik genomen. De overeenkomst tussen Cast en de MBZ dateert van 12 februari 1990; op 23 april 1990 werden de bouwwerken aan de kade gestart en de nodige terreinen opgehoogd. Het eerste feedership legde aan op 2 januari 1992 (de *Cast Raccoon*) en het eerste moederschip (de *Cast Husky*) op 25 januari 1992.

Te Zeebrugge werd in een zeer korte tijdspanne een complete, nieuwe en moderne deep-sea-terminal gebouwd met kade, gebouw en kranen, sporen en hefhuizen. Deze terminal moet vanaf de eerste dag 200.000 TEU's op jaarbasis kunnen verwerken.

Naar aanleiding van de opening werd gewezen op de grote rol die Cast en ook de haven van Zeebrugge zullen spelen in het intermodaal verkeer van goederen. Daartoe moet echter op Europees vlak nog één en ander worden geregeld, zowel inzake terminals, spoorverbindingen als internationale tarieven.

Een tweede dringende vraag van de Zeebrugse haven is de toegang tot de Rijn-Donau-as die de Noordzee met de Zwarte Zee moet verbinden. De studie omtrent de realisatie van het Noorderkanaal wordt daarom zeer dringend.

De Cast-terminal te Zeebrugge werd gebouwd als de exclusieve draaischijf voor de 'Blauwe Boxen' van Cast in Europa. Alle verdere verkeer overzee geschiedt door feedershippen van en naar

de moedershippen te Zeebrugge. De feederdienst telt twee afvaarten per week tussen Zeebrugge en Ipswich. De dienst wordt verzekerd door de *Cast Raccoon* (4.150 DWT en 403 TEU) en de *Cast Porcupine* (3.464 DWT en 235 TEU).

De Zeebrugge-Montreal-verbinding wordt wekelijks verzekerd. Er zijn vijf Conbulkers ingeschakeld. Vanuit Zeebrugge worden ijzer- en staalprodukten verscheept, grotere machines en andere speciale goederen (inbegrepen yachts, vaartuigen, enz.) tot 90 ton. Op de teruggeweg van Canada worden ook diverse bulkgoederen verscheept, bestemd voor Zeebrugge, Duinkerke, Rotterdam en Antwerpen.

Te Zeebrugge worden de containers gelost op de nieuwe terminal; stortgoederen kunnen worden gelost op de overliggende SBM-terminal.

De container-kaaimuur te Zeebrugge heeft 600 m nuttige lengte, met een waterdiepte van 18,5 m. Er zijn 38 ha terreinen, waarvan reeds 30 ha werden verhard in een eerste fase. De containers worden behandeld met drie Post-Panamax kranen, terwijl 14 straddle carriers instaan voor het horizontaal vervoer. Er zijn 15 vorkheftrucks met een capaciteit van 3 ton tot 32 ton.

De NMBS zorgde voor de aanleg van een spoorwegbundel van 4 sporen met een gezamenlijke lengte van 2 km. Twee speciale kranen bedienen deze spoorbundel.

Naast drie magazijnen, met samen 10.000 m² oppervlakte, beschikt Cast over een eigen herstel- en onderhoudshal.

Zeebrugge in 1991

Uit het jaarverslag van de MBZ blijkt dat Zeebrugge in 1991 een half miljoen ton goederen méér oversloeg dan in 1990. De totale goederenoverslag bereikte 30.852 miljoen ton (+1,7%). Tijdens de laatste negen jaar steeg het goederenverkeer van 9,3 tot 30,8 miljoen ton (+231% ten opzichte van 1982 of een gemiddelde stijging van 14% per jaar).

Het ro/ro-verkeer verwerkte 11,5 miljoen ton (-6,5%, vooral te situeren bij het uitgaand verkeer). Ook het containerverkeer daalde met 4% tot 3,8 miljoen ton. Vooral het verlies van enkele interkontinentale lijnen was daarbij belangrijk; het verkeer van en naar Groot-Brittannië steeg in belangrijke mate.

De niet-geünitiseerde stukgoederen stegen globaal met 38% om voor het eerst het miljoen ton te overschrijden. In deze rubriek komen vers fruit, hout en bloem voor.

Vloebare produkten stegen met 3% tot 4,7 miljoen ton. Daarbij staan aardgas voor 3,1 miljoen ton en de olieprodukten voor 1,5 miljoen ton. De droge stortgoederen bereikten 9,8 miljoen ton (+11,5%), met als belangrijkste groepen: kolen en kooks (5 miljoen ton), bouwmaterialen (1,5 miljoen ton) en erts (3 miljoen ton). Het wordt steeds duidelijker dat Zeebrugge een waardevolle haven, ook transit haven, is geworden voor stortgoederen.

Inzake passagiers kende Zeebrugge een terugloop met 3,2% tot 1,67 miljoen passagiers. Deze vermindering deed zich uitsluitend voor op de P&O-lijn Zeebrugge-Dover, lijn die voor passagiersvervoer werd opgegeven. De lijndiensten op Hull en Felixstowe bleven stijgen.

Inzake aan- en afvoer van of naar het binnenland blijft de binnenscheepvaart het zwakke broertje met 558.507 ton (+38.998 ton of 7,5% ten opzichte van 1990). De aanvoer bedraagt 383.000 ton, de afvoer 176.000 ton. De spoorweg daarentegen vervoert 6,5 miljoen ton, zijnde 1,5 miljoen ton aanvoer en 5 miljoen ton afvoer (waaronder 3,8 miljoen ton kolen en erts).

Kaasmakerij Passendale bestaat 60 jaar

Half april jongstleden werd te Passendale (Zonnebeke) het 60-jarig bestaan gevierd van de Kaasmakerij Passendale. In 1932 werden de eerste kazen geprodu-

De conbulker 'Cast Husky' aan de Cast terminal te Zeebrugge.

Hendrixyckx, Izegem

ceerd, van het type Pont l'Évêque, wat ten dele aansloot bij de smaak van de kazen uit Normandië met zijn talrijke Westvlaamse vluchtelingen uit de periode 1914-18.

De Kaasmakerij werd snel, in 1936, gevolgd door een eigen melkerij, die de melk ophaalde uit het omliggende. Naast melk werd toen kaas, boter, konsumptiemelk en karnemelk geproduceerd in deze St.-Jozefsmelkerij.

Tijdens de periode van de wereldoorlog 1940-45 werd er niet geproduceerd, maar daarna werd een oude brouwerij aangekocht en ingericht als zuivelbedrijf met diverse zuivelprodukten.

In de zeventiger jaren werd de gamma produkten verengd, maar werden er nieuwe specialiteiten inzake kaas gecreëerd. De Père Joseph dateert uit deze periode. In 1978 volgde de Grand'Ferre, nu de Passendale. Deze Passendale maakt momenteel ongeveer de helft uit van de totale produktie. In 1983 werd de Wijnendale kaas op de markt gebracht, gevolgd, in 1988, door de Château d'Arville, een zachte bloemschimmelkaas.

Dank zij de overname van de Kaasmakerij van Loo (in 1989) en van de Fromagerie Overney (in 1990) kon er een marktverruiming en een verdere nationale en internationale doorbraak worden verzekerd. De totale kaasomzet bedraagt 7.500 ton; de export bedraagt 35 tot 40%.

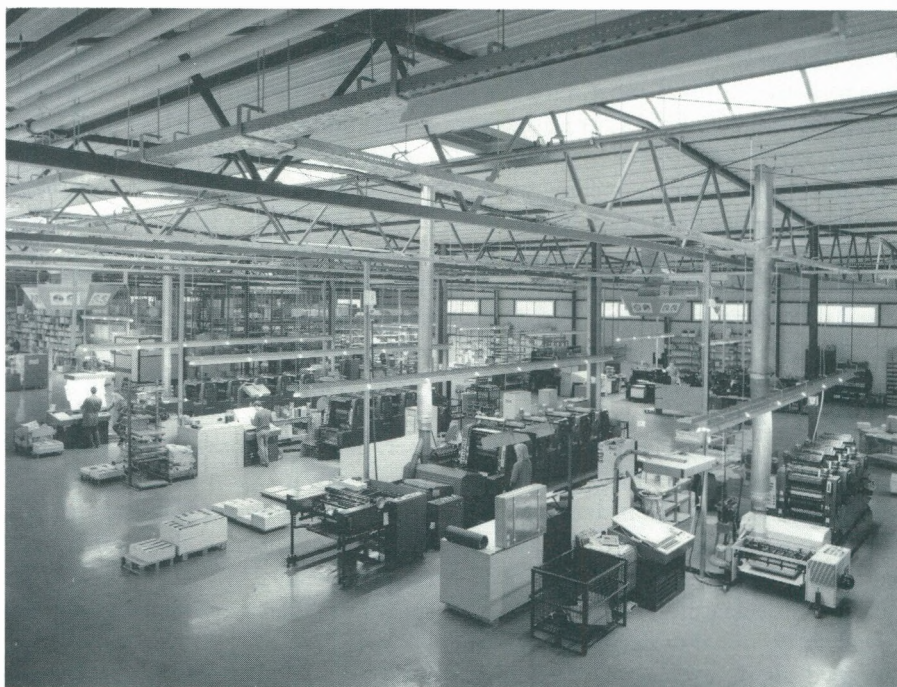
Aansluitend bij deze export-inspanning kan de Kaasstoet van Passendale worden vermeld die in 1981 werd gecreëerd en die in 1992, als tweejaarlijkse stoet, voor de zevende maal zal uitgaan. Deze stoet telt 1.500 figuranten en brengt telkens tussen de 30.000 tot 40.000 toeschouwers naar het kaasdorp.

In het vooruitzicht van de noodzakelijke schaalvergroting van Europa 1993 heeft de groep Comelco, waartoe de Kaasmakerij Passendale behoort, beslist tot samengaan met Campina-Melkunie.

Passendale zal zich in de toekomst verder concentreren op de produktie en het vermarkten, op internationale basis, van een gamma speciaalprodukten onder merk, met een hoge toegevoegde waarde. Deze produkten zullen verschillende referenties op de markt krijgen, bestemd voor de snijstand of vóórverpakt voor de zelfbediening. Daartoe zal het hoge investeringsritme — 60 tot 70 miljoen fr. per jaar — worden aangehouden. Ook wordt er verder geschoold personeel aangetrokken en wordt de managementstructuur aangepast.

Crea in nieuwe gebouwen

Crea, full pre-press en printing service, verhuisde eind vorig jaar naar nieuwe gebouwen te Roeselare. Huize Breughel huisvest nu een firma die drie generaties geleden startte met het drukken van gelegenheidsdrukwerk (doopkaartjes en andere dergelijke). De voorhanden zijnde 2.000 m² bedrijfsoppervlakte volstond echter niet meer; de nieuwe gebouwen bieden, met hun 6.000 m² oppervlakte, ruimte voor de reeds gerealiseerde en nog te volgen uitbreiding.

Crea heeft immers een groeiritme van 25 tot 30% per jaar. De 25 werknemers eind 1991 moeten tot ongeveer 100 personen aangroeien eind 1992. Maar ook de activiteiten zijn verruimd en zullen nog verder evolueren.

De firma beschikt nog steeds over een handelsdrukkerij, waar zelfs zeer speciale werken, zoals waardepapieren, worden gedrukt.

De belangstelling voor publiciteitsdrukwerk legde de nadruk op de realisatie van brochures, folders, technische handleidingen. Zij mondde echter uit in een afdeling speciaaldruk.

Deze afdeling speciaaldruk legt zich toe op het in kleur of goud en zilver bedrukken van speciale dragers zoals kunststof, hologramfolie, verpakkingen. Op deze wijze worden stickers, wobblers, bankkaarten en transparanten gerealiseerd op PVC of op polypropyleen. Ook de verdere afwerking gebeurt bij Crea. Het bedrukken van zowel vaste

als flexibele dragers kan gebeuren zowel op speciale maten als met zeer fijne rasters.

Voor de nabije toekomst bereidt Crea een volledige pre-press-afdeling voor met elektronisch opmaaksysteem, met kleurencoder en -correctie. De enkele kaderleden liepen daartoe stage in Amerika en uit deze samenwerking volgt wellicht ook een andere commerciële verweving.

Naast zijn productiecentrum te Roeselare beschikt Crea over een commercieel centrum te Brussel.

Bekaert vraagt en krijgt vertrouwen

De Bekaert-groep heeft op zijn Algemene Vergadering eind mei 1992 de gegevens bevestigd die reeds eind maart in het vooruitzicht werden gesteld. Voor de courante operaties heeft de groep in 1991 een winst gerealiseerd van 508 miljoen fr., tegenover een verlies van 454 miljoen fr. in 1990. Voor het opvangen van de sociale consequenties van het doorbraakprogramma van de staalkoördactiviteiten en voor de herpositionering van Engineering wordt echter een eenmalige kost geboekt van netto 1,2 miljard fr., wat voor 1991 resulteert in een verlies van 652 miljoen fr.

De gekonsolideerde omzet bedroeg in 1991 53 miljard fr. (-7,1% ten opzichte van 1990). Het verkochte volume daalde met 6,7%. De geassocieerde vennootschappen realiseerden een omzet van 20 miljard fr. (+24,7%) en de verkochte volumes stegen met 12,2%.

De cash-flow van de groep liep op tot 4 miljard fr. (+50%). De winst wordt wel gedrukt door de 3,6 miljard fr. afschrijvingen als gevolg van de belangrijke investeringsinspanningen van de voorbije jaren.

In 1991 werd nog een grote klemtoon gelegd op het afwerken van het strategisch plan voor Draad in Europa en de verdere capaciteitsuitbreiding van Staalkoord in Noord-Amerika.

Wetenschappelijk onderzoek

Op de Algemene Vergadering legde Baron H. Velge de nadruk op de noodzakelijke kwalifikatie en de vorming van het personeel. Op korte termijn blijft er het kwaliteitsbeleid en het drukken van de rechtstreekse en onrechtstreekse kosten van het bedrijf. Op langere termijn wil het bedrijf echter rekenen op de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek. Het is uiterst belangrijk te weten dat dit wetenschappelijk onderzoek sinds 10 jaar in België in de verdrukking zit. De financiële middelen moeten worden opgetrokken en er moet een betere werkverdeling komen tussen universiteiten onderling en tussen universiteiten en bedrijven, met daarbij een Europese en internationale 'networking'. Ook mag wetenschappelijk onderzoek naar de basissectoren zoals metaal en textiel niet worden verwaarloosd. Tenslotte moet er een betere structuur komen tussen de instellingen op Europees, nationaal en regionaal vlak.

Diversifikatie

De diversifikatie bij Bekaert bedraagt ongeveer 1 miljard fr., zijnde 3% van de totale omzet. Zij lijkt zeer beloftevol te zijn voor de toekomst van de groep.

Bekaert volgt wel een zeer specifieke beleidslijn inzake diversifikatie: de nieuwe produkten moeten duidelijk aansluiten bij de gebruikte produkten en technieken. Zo werd vroeger reeds een grote stap gedaan in de richting van de filtratie-weefsels op basis van hittebestendige draadjes, inzake komposieten, inzake informatica en inzake management. Recent werd zo te Zulte een nieuw bedrijf IST geopend dat rond de eigen technologie werd gebouwd.

De sputter-filmactiviteit werd 6 jaar geleden opgestart in het kader van de diversifikatie. Sputteren is dunne laagjes metaal, legeringen, oxides of nitrides afzetten op een drager. De laagjes zijn

meestal in de buurt van 1 micron (0,001 mm) en kunnen bestaan uit één of meerdere materialen. Bij Innovative Sputtering Technology (IST) is de drager flexibel en kan een kunststoffilm, een metaalfilm, een non-woven of een weefsel zijn. Het substraat wordt op rol verwerkt, in een vacuümkamer. IST werd gestart op een toepassing die voor de voornaamste klant, Esselte, door Bekaert werd ontwikkeld. Daaruit ontstond een joint venture (80% - 20%) en een specifiek bedrijf. Er werden 120 miljoen fr. geïnvesteerd en de tewerkstelling bedraagt 10 (later 13) hoofdzakelijk hooggeschoolde personeelsleden.

Euratal opende bijhuis te Zeebrugge

Begin 1991 startte te Antwerpen Euratal, de Europese Railagentuur voor Transport en Logistiek - Euratal, een nieuw volwaardig lid van de NMBS-groep. Euratal is een samenwerking van de Belgische spoorwegen met de Deutsche Bundesbahn en met de Oostenrijkse Bundesbahnen, via de Frachtagenturen. Zij willen nieuwe spoortrafiek genereren en bestaande

trafiek konsolideren van, naar en in transit dóór deze landen (België, Duitsland en Oostenrijk), met de nadruk op de kwaliteit van de dienstverlening en het concept 'all-in transport'.

Nog geen twee jaar later, op 3 juni 1992, opende Euratal een filiaal te Zeebrugge, waardoor de spooractiviteiten van en naar Zeebrugge nog intenser geïntegreerd kunnen worden in het internationaal spoorgebeuren.

Euratal is in wezen een concept van totaalaanbod van transportmodi en logistiek. De *kwaliteit* van het aanbod hangt samen met de inspanningen van de diverse spoornetten, evenals van Railship dat het spoorverkeer van en naar Finland organiseert en dat met Euratal samenwerkt.

Euratal staat zelf in voor het promoveren, langs de Agenturen om, van de transportmogelijkheden maar vooral voor de logistieke dienstverlening terzake. Dit omvat het beheren van door bedrijven gehuurde wagens, de actieve opvolging en transportbewaking van gecharterde wagens, de logistieke en actieve opvolging van internationale trafieken met zeer uiteenlopende specificaties.

Patrick Vanherpe & Partners pvba

v.h. Paul Houdmont
Verzekeringmakelaars

In dienst van U die zekerheid wenst op een vlak waar de techniciteit en complexiteit met de dag groter worden. Mede door onze onafhankelijke positie kunnen wij steeds de voor U voordeligste voorwaarden selecteren. Alle verzekeringen met afzonderlijke dienst industriële risico's. Raadpleeg ons ook voor vrijblijvend advies inzake hypothecaire leningen.

Pres. Rooseveltplein 2, bus 2
8500 Kortrijk, tel. (056) 22 08 72

TECHNOLOGIETRANSFER

Hierna volgen een aantal opportuniteiten die de TIV uit een internationaal aanbod weerhouden heeft en die potentieel interessant kunnen zijn voor Vlaamse bedrijven.

De TIV is de Gemeenschappelijke Technologische Innovatiecel van de Vlaamse GOM's.

Indien één of meerdere van deze voorstellen U interesseren, dan kan U vrijblijvend bijkomende informatie bekomen via de GOM-West-Vlaanderen, of rechtstreeks bij de TIV.

De GOM-West-Vlaanderen en de TIV zijn eveneens gaarne bereid meer inlichtingen te verschaffen over de hulp die geboden wordt voor het oplossen van uw concrete problemen inzake innovatie of technologie-overdracht.

Info:

*GOM, E. De Backer, 050/35.81.31.
TIV, G. Lannoye, M. Verheyden,
J. Mélotte, 02/252.24.89.*

Zelfverniegende toegangscntrolebadges en parkeerbonnen (TF-91-13-MA)

Na het verstrijken van een bepaalde tijd (1 dag - 1 maand) voor de 'Time Dependent'-badges of kaarten laten deze een rood gekleurde tekst doorkomen of bedekken zij de kaart met rode strepen.

Daarnaast bestaan er ook kaarten die UV-licht (LS light-sensitive) afhankelijk zijn. Deze kaarten kleuren volledig blauw of een eerst onzichtbare tekst kleurt ogenblikkelijk blauw wanneer men in het buitenlicht komt.

Het 'Time Dependent'-principe bestaat uit een samengestelde kaart, waar men bij het ingaan van een bepaalde tijdsduur de twee zelfklevende delen samenbrengt. Na de verlooptijd komt de tekst van het onderste deel doorheen het bovengedeelte en ziet men dat de badge, pas of parkeerbonn verlopen is.

De parkeerbonnen zijn zo opgevat dat het tijdsverloop gradueel in de vorm van een klok verloopt zodanig dat men op ieder ogenblik een idee heeft van de nog resterende tijd.

De badges zijn meestal wegwerp, zelfklevend, van papier of stof en kunnen gebruikt worden voor toegangskontrol

van bezoekers aan bedrijven of manifestaties.

De geplastificeerde, al dan niet persoonlijke badges, hebben een vak dat dienst doet als onderste gedeelte van de samengestelde 'Time Dependent'-badge. Door het telkens weer opkleven van een bovenlaag vernieuwt men voor een welbepaalde duurtijd zijn identificatiekaart of toegangsvergunning.

Als parkeerbonn zijn meerdere verlooptijden beschikbaar.

Ontwikkelingsgraad:

commercieel beschikbaar.

Voorgestelde overeenkomst:
distributie-produktielicentie.

Boot-trailer (TF-91-15-T)

Deze gepatenteerde trailer verzekert door zijn speciale constructie veilig en gemakkelijk lossen, laden en transport van boten tot 3000 kg, waarbij alle handelingen door slechts één persoon kunnen uitgevoerd worden. De zelfregelende draagarmen volgen automatisch de vorm van de boot. De constructie maakt het overbodig om de trailer tot in het water te rijden, waardoor de wiel-lagers, remsystemen e.d. gespaard blijven. De constructie elimineert ook zijwaarts hellen tijdens het laden, transport en lossen.

De trailer is gemaakt van heet gegalvaniseerd staal, zodat zij onderhoudsvrij is en bestand tegen zout water. Voor zwaardere boten is de trailer beschikbaar in truck-uitvoering met oploperem. Alle vormen van samenwerking zijn open.

Ontwikkelingsgraad:

gecommercialiseerd.

Voorgestelde overeenkomst:
te bespreken.

Recyclagesysteem voor vezelversterkte kunststofafval (TF-91-17-C)

Een Amerikaanse onderneming heeft, na jarenlange R&D, een systeem op punt gezet om afval van vezelversterkte kunststofhars te hergebruiken.

Een speciale maalinstallatie verbrijzelt het afvalmateriaal (epoxy) zonder de

glasvezels te beschadigen. Het fijn gemalen materiaal wordt daarna gemengd met syntactisch schuim op basis van polyester, waarna dit mengsel aan de hand van een nieuw ontwikkeld spray-gun gespoten kan worden.

Het gerecycleerde produkt kan als dusdanig gebruikt worden als vulstof maar fungeert ook als een versterking. Het produkt kan als toplaag gebruikt worden, maar ook als binnenlaag in een meerlagig systeem.

Voordelen zijn: 8 tot 15% besparing op materiaalkost in het totaal, eliminatie van de afvalberg en besparing aan maagdelijke grondstof en glasvezel.

Ontwikkelingsgraad:

commercieel beschikbaar.

Voorgestelde overeenkomst:

licentie van de technologie, met overdracht van alle apparatuur en know-how.

Geavanceerd gravitatie-lossysteem voor silo's (TF-91-19-T)

Dit systeem voor de automatische afvoer van het residuele bulkmateriaal dat zich opstapelt op de bodem van horizontale silo's, bestaat uit verschillende gepatenteerde onderdelen die samen een volledig geïntegreerde zelfreinigende silobodem vormen.

Het betreft een trilbodem, gemonteerd op elastische steunen, en van modulaire opbouw. De modules zijn over heel hun omtrek afgedicht en voorzien van vibratoren die automatisch en sequentieel gestuurd worden door niveau-detektoren. Zij treden in werking van zodra de gravitatiestroom het laat afvallen als de silo bijna leeg is.

Indien de toepassing van de silo het vereist, worden er beluchtungskanalen in de trilbodem geïntegreerd. Verder is er een speciale afvoervoorziening om het materiaal in de transportband aan de uitgang van de silo te leiden.

Dit modulair systeem wordt op maat gemaakt zodat het past op alle soorten van nieuwe of bestaande silo's, tanks of loodsen, ongeacht hun vorm of afmeting.

Het werkt efficiënt voor alle soorten van granen en overige korrelvormige

TECHNOLOGIETRANSFER

agro-alimentaire produkten zoals zaden, bonen, erwten, alfalfa, veevoeder in pelletvorm, geëxtrudeerde soja, maar ook aardappelen, suikerbieten, enz. Een andere even belangrijke toepassing is de stockage van minerale produkten zoals kolen, ertsen, slakken, meststoffen, enz. meer.

Voordelen: verhoogde omzetsnelheid van stockagecellen zonder extra kost, geen stofontwikkeling, minimaal explosiegevaar, uiterst geluidsarm, verwaarloosbaar stroomverbruik (60 Wh voor het ledigen van één ton silo-inhoud), volledig onderhoudsvrij, hoog rendement, betrouwbaar, duurzaam en flexibel.

Ontwikkelingsgraad:

de commercialisatie is net begonnen.

Voorgestelde overeenkomst:

joint-venture.

Systeem van water- en energiebeheer (TF-91-24-MF)

De internationaal gepatenteerde waterdebietregelaar heeft, in tegenstelling tot bestaande debietregelaars op de markt, geen bewegende delen. Hierdoor worden de onderhoudskosten vermindert.

De regelaar garandeert een konstant waterdebiet en een totale controle van de temperatuursbalans in douches; hij vermindert de waterslag in de leidingen en het lawaai in de kranen.

Het systeem is gebruikt voor installatie in residentiële woningen, restaurants, hotels en ziekenhuizen waar typische besparingen in waterverbruik tussen 20 en 30% kunnen bereikt worden, met gelijkaardige reductie in de energiekost voor heet water en de afvoer naar de riool.

Ontwikkelingsgraad:

commercieel beschikbaar.

Voorgestelde overeenkomst:

distributielicentie.

Aandrijftechnologie (TT-1217-ME)

Een Zwitserse firma wenst samen te werken met een Europese partner voor de ontwikkeling van elektro-mechanische systemen op maat.

Zij is specialist op het gebied van mo-

toren en elektronische aandrijvingen hiervoor. Allerlei types motoren, meerfazige vermogensturingen, microprocessor gestuurde aandrijvingen, enz. werden reeds ontwikkeld en in productie genomen.

Haar ervaring in allerlei industriesektoren en hoogtechnologische activiteiten werd reeds aangewend door zeer bekende firma's en instellingen.

Toepassing van hun aandrijvingen vindt men ondermeer in de lucht- en ruimtevaart, de medische sektor, in werktuigmachines en robotisatieprojecten.

Ontwikkelingsgraad:

commercieel.

Voorgestelde overeenkomst:

te bespreken.

Elektronisch toegangsbewakingsysteem (TT-1218-ME)

Het betreft hier een intercomsysteem dat verder uitgebouwd is, zodat men verschillende toegangen van appartements- of kantoorgebouwen automatisch kan bewaken.

Naast een luidspreker en microfoon, bevat het systeem ook een toetsenbord en LCD-scherm. Het systeem geeft zelf aan wat er moet gebeuren. De uitvoering is bestand tegen vandalisme en zal een waarschuwing via een externe verbinding kunnen versturen in geval van abnormaal gebruik.

Aan de flatbewoners kan de toegang gegeven worden door codenummers; bezoekers kunnen bij afwezigheid een bericht achterlaten. Bezoekers dienen hun naam in te geven voor ze toegang krijgen. Aldus kan er achteraf een rapport gemaakt worden van de dagelijkse bezoekerslijst, achtergelaten boodschappen, afwezigheden, enz.

Indien er kantoren in het gebouw aanwezig zijn, kan er een speciale toegangsregeling opgesteld worden, aangepast aan de behoeften.

Er zijn speciale toegangscode te voorzien voor de huisbewaarder, onderhoudsdienst, enz. Het systeem kan tot 255 appartementen beheren; hiervan kunnen er 16 voor kantoorgebruik zijn.

De werking van het systeem is eenvoudig aan de behoeften van het te bewaken gebouw aan te passen.

Ontwikkelingsgraad:

commercieel.

Voorgestelde overeenkomst:

te bespreken.

Beeldverbetering voor medische Röntgen opnamen (TT-1234-OE)

Een kleine firma die gespecialiseerd is in beeldanalysesystemen voor medische doorlichtingsfoto's met Röntgenapparatuur, heeft een uniek beeldverbeteringssysteem ontwikkeld.

Dit systeem maakt het mogelijk om bepaalde details, die op de film aanwezig zijn, maar niet zichtbaar zijn voor het blote oog, zodanig te verhelderen dat ze toch zichtbaar worden. Het systeem vervult zijn taak via een digitalisering van de Röntgenfoto's, waarna er een aantal digitale bewerkingen op toegepast worden die nog niet eerder in de huidige systemen gebruikt worden. De volledige werking en het gebruik van dit systeem is zeer gebruiksvriendelijk, en vereist geen gespecialiseerde kennis over computers of beeldverwerkingstechnieken.

Naast het eigenlijke beeldverbeteringssysteem werd eveneens een ondersteuningsmodule ingebouwd die het totale beheer van beeldarchieven en patiëntgegevens mogelijk maakt.

Ontwikkelingsgraad:

een prototype werd op punt gesteld en is volledig operationeel.

Voorgestelde overeenkomst:

er wordt een partner gezocht voor de productie en de marketing van het systeem via een fabrikagelicentie.

Adaptor voor vloeistofbehouders (TT-1238-T)

De Tapcap is een opzetstuk uit kunststof dat op de meeste vloeistofbehouders kan geschroefd worden om het uitgieten te vergemakkelijken.

De Tapcap is ontworpen om veiliger en gemakkelijker olieachtige stoffen en giftige stoffen uit kruiken over te gie-

TECHNOLOGIETRANSFER

ten zonder daarbij te morsen of druiptverliezen te hebben. Het apparaat is nuttig voor industriële toepassingen maar is ook bedoeld voor huishoudelijk gebruik (o.m. voor oliebusen, bleekwater, verdunningsmiddelen, brandstof, enz.).

Het apparaatje vervangt de oorspronkelijke afsluitdop van de kruik. Door een draaibeweging aan de Tapcap kan men de behouder volledig afsluiten of nauwkeurig het uitgiets-debiet regelen.

Het apparaat wordt momenteel in Australië geproduceerd en gecommmercialiseerd (60.000 eenheden/jaar).

Om het apparaat op meerdere soorten kruiken (grotere, tot 200 liter-vaten) te kunnen gebruiken commercializeert de aanbieder een set verloopringen van verschillende diameters.

Ontwikkelingsgraad:

commercieel beschikbaar.

Voorgestelde overeenkomst:

distributie- of produktielicentie negotieerbaar.

Innovatie baby draaguitrusting (TT-1240-T)

De Kiddibakka is een diversifikatie op de bestaande draagzak voor baby's en kleine kinderen waarbij de baby op de schouders van een volwassene kan gedragen worden in plaats van op de buik of de rug. Het apparaat bestaat uit een kunststof frame met riemen die een veilige verankering toelaten van de baby en die tevens het apparaat op de schouders van de volwassene vasthoudt zodanig dat de handen steeds vrij zijn. Het apparaat is zeer gebruiksvriendelijk en ergonomisch verantwoord. De aanbieder van deze baby-draaguitrusting behaalde op verschillende buitenlandse beurzen prijzen voor deze innovatie.

Ontwikkelingsgraad:

commercieel beschikbaar.

Voorgestelde overeenkomst:

distributie licentie.

Hoge-drukpers voor platen en ornamenten uit houtvezels (TF-92-11-M)

Het betreft een proces om in één enkele stap drie-dimensionele stukken met

decoratieve oppervlakken te maken uitgaande van grondstoffen zoals houtafval, zaagsel, papierafval. Eenmaal een model of patroon ontworpen is, wordt de vorm in dezelfde compacteerpers als het afgewerkte produkt gemaakt. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een gepatenteerd metaal-keramisch materiaal om een dimensioneel stabiele en temperatuurbestendige vorm te maken.

De grondstof wordt gemengd met speciale bindmiddelen of bindmiddelen die onder druk geactiveerd worden. Het mengsel wordt in de vorm gegoten en, indien gewenst, kan een variëteit van decoratieve oppervlaktelagen op dit substraat tijdens het gietproces aangebracht worden.

De pers kan op een druk gebracht worden tot $\pm 7.000 \text{ kN/m}^2$, waarbij de persplaten verwarmd worden met elektriciteit, stoom of olie tot 500 °F. De dichtheid van de persstukken varieert van 320 tot 1.280 kg/m^3 .

Volgende gepatenteerde kenmerken maken de pers uniek:

1) het effect dat de druk gelijkmatig verplaatst van het centrum naar alle zijkannten toe vermijdt de vorming van luchtinsluitels onder het oppervlak of het laminaat;

2) het buigefect van de persplaten maakt dat de druk uniform blijft ongeacht de dikte van de vormen.

De pers kan dienen voor de fabricage van decoratieve drie-dimensionele laminaten, zoals deuren, meubelornamenten, maar ook van vezelplaten, waarbij eender welk vezelig materiaal als grondstof kan dienen.

De initiële kost van de pers is veel lager dan die van conventionele machines.

Door de kleinere afmetingen en gewicht, worden de transport- en installatiekosten sterk gereduceerd.

Omdat de chemische bindmiddelen hun eigen warmte genereren, wordt de energieconsumptie met 85% vermindert.

Ontwikkelingsgraad:

commercieel beschikbaar.

Voorgestelde overeenkomst:

know-how verkoop.

Beveiligingsvest voor het opwekken van beschermende luchtgordijnen (TF-92-12-T)

Afzuigkappen worden veel gebruikt in de industrie om operators te beschermen. Deze afzuigkappen werken doeltreffend behalve wanneer een operator vlakbij de afzuigkap staat. Dit veroorzaakt 'valse' luchtstromen vóór de operator zodat toch schadelijke dampen in de ademzone komen.

De nieuw ontwikkelde beveiligingsvest maakt de operator 'transparant' voor de luchtstroom opgewekt door de afzuigkap. Het betreft een apparaat dat gedragen wordt door de persoon die gebruik maakt van de afzuigkap. Het zuigt lucht van achter zijn rug aan en drijft die uit door de vele openingen of een gasdoorlaatbaar weefsel aan de voorzijde van de operator naar de afzuigkap toe. Deze ontwikkeling brengt in aanzienlijke mate bij tot de effectiviteit van afvoer en transport van schadelijke dampen. De pollutiekoncentratie in de ademzone van de operator wordt teruggedrongen met een factor 100 tot 800.

Een bijkomend voordeel is de vermindering van het stroomverbruik van de afzuigkap.

Het apparaat is geschikt voor de chemische industrie, voor verfspluitcabines in de automobiellindustrie en voor onderzoekslaboratoria.

Het apparaat vermindert en/of elimineert schadelijke dampconcentraties in de ademzone met een factor 100 tot 800. Het is kosteneffectief: de afzuigsnelheid en dus het stroomverbruik van de ventilator kan verminderd worden terwijl de schadelijke dampen beter worden afgevoerd. Bovendien wordt ook bespaard op air conditioning kosten. Dezelfde beschermingsvest kan gebruikt worden voor verschillende ploegen. Het apparaat is volledig compatibel met bestaande technologie en procedures en het is goedkoop te produceren.

Ontwikkelingsgraad:

prototype.

Voorgestelde overeenkomst:

fabricagelicentie.

TECHNOLOGIETRANSFER

Digitalizatie van geschreven leestekens (TF-92-13-OE)

Ter gelegenheid van de vierde nationale volkstelling in China werd een aldaar ontworpen digitalizatiesysteem voor cijfermateriaal met goed gevolg uitgetest.

Als inleestoestel wordt een aangepast telefaxapparaat gebruikt. De ingelezen 'beelden' worden naar een personal computer type XT of AT overgebracht, die is uitgerust met een interfacekaart waarop de feitelijke karakterherkenning zal gebeuren.

De gebruikte software houdt rekening met specifieke eigenschappen van bepaalde karakters, evenals met logische verbanden tussen de verschillende invulmogelijkheden.

De voorgedrukte formulieren zijn in zoverre speciaal, dat ze aparte vakjes bezitten voor elk in te vullen cijfer.

Doordat de karakterherkenning enkel beperkt wordt tot cijfermateriaal, ligt het herkenningspercentage zeer hoog, namelijk hoger dan 99,95% (ofwel 1 fout per 7.700 ingelezen karakters). De verwerkingssnelheid kwam tijdens de praktijkproef op 3.000 karakters per minuut.

Het apparaat is nuttig op administratieve diensten waar veel cijfermateriaal verwerkt dient te worden en ter versneling van allerhande formaliteiten zoals bestelformulieren, inventarisatielijsten, leverings- en verzendingsnota's, enz.

Het is kosten- en tijdsbesparend, eenvoudig in het gebruik en heeft een zeer laag foutenpercentage.

Ontwikkelingsgraad:

commercieel beschikbaar voor verschillende toepassingen;

aangepaste versies voor specifieke doeleinden worden op vraag ontwikkeld.

Voorgestelde overeenkomst:

industriële samenwerking onder een nog nader te bepalen vorm.

Profiel van de gezochte partner:

firma's die automatiseringswerken uitvoeren in de hogervermelde sectoren; bedrijven die kennis wensen te verwerven op het gebied van optische karakterherkenningen en programmatuur hiervoor.

Bloedvatmonitor voor injectienaalden (TF-92-14-MF)

Een Britse universiteit ontwikkelde een apparaat om de naaldpunt van een injectiespuit te monitoren ten overstaan van de nadering van een bloedvat.

De bloedvatsensor wordt vastgemaakt aan een standaard hypodermische injectienaald door middel van een driewegconnector tussen de naald en de cilinder van de spuit. Het systeem geeft een acoustisch feed-back signaal aan de medicus die de injectiespuit hanteert. Dit wordt gerealiseerd door middel van een compact draagbare versterker op batterijen en een kleine luidspreker of hoofdtelefoon. Het acoustisch signaal geeft de plaats van de naaldpunt t.o.v. de bloedvatrand weer.

Het apparaat dient voor alle intraveneuze injecties, maar werd specifiek ontwikkeld voor bloedvatlokatie daar waar intraveneuze therapie en catheters moeilijk kunnen geplaatst worden. Het signaleert de nadering van het bloedvat, maar signaleert eveneens wanneer men doorheen het bloedvat uit prikt. Het apparaat kan eveneens gebruikt worden als alarmsignaal wanneer de naald of catheter uit de ader geraakt bij langdurige behandelingstherapieën.

Het apparaat vermijdt het herhaaldelijk herprikken in moeilijke omstandigheden. Het kan geplaatst worden op standaard injectie-apparatuur, veroorzaakt geen hinder in de manipulatie van de spuit. Het is eenvoudig opgebouwd en kan vrij goedkoop geproduceerd worden. De uitvoering is een draagbaar zakformaat.

Ontwikkelingsgraad:

uitvoerig uitgetest prototype; patentaanvraag in Europa, Amerika, Australië en Japan.

Voorgestelde overeenkomst:

productielicentie; samenwerking met een commerciële partner voor de productie en marketing onder licentie.

Profiel van de gezochte partner:

producenten en verkopers van injectiespuiten, naalden en catheters en producenten van medische elektronica.

Autonome debietregelaar voor irrigatiedoelinden (TF-92-15-MF)

Een Amerikaans instituut ontwikkelde een systeem voor de automatische regeling van irrigatiesystemen waarbij de reële vochtbehoefte van het plantengestel op een bepaalde diepte en voor een bepaalde bodemgesteldheid de bepalende factor is.

Het systeem regelt het debiet van de waterstroom dat gekoppeld is aan de irrigatieslangen door middel van een gevoelig, en toch eenvoudig klepsysteem, dat aangestuurd wordt door druk of onderdruk dat het grondwater veroorzaakt in een sensor.

De sensor bestaat uit een buis met een poreuze keramische bodem, gedeeltelijk met water gevuld, die in de grond wordt gestoken tot op de diepte van het wortelgestel. Doorheen de bodem van de buis kan water migreren in twee richtingen, afhankelijk van de droogte of vochtigheid van de bodem. De drukverschillen, ontstaan door de migratie van het water in de sensor, sturen de debietregelaar van de irrigatiestroom. Het ganse systeem is na kalibratie zelfsturend en verbruikt geen elektrische stroom.

Het systeem is ontwikkeld voor de juiste regeling van waterdebieten bij irrigatie en het is geschikt voor systemen met lage, middelmatige of hogere drukken van wateraanvoer.

De voordelen zijn: een bevoeiingsregeling die proportioneel is aan de droogte van de bodem. Het is autonoom werkend, gebruikt geen elektriciteit of andere krachtbronnen en het kan dienen voor zeer kleine maar ook voor grote bevoeiingsoppervlakten indien de waterbehoefte en de bodemgesteldheid identiek blijft. Het kan goedkoop en uit verschillende materialen geproduceerd worden en het is milieuvriendelijk door verspilling van water te vermijden.

Ontwikkelingsgraad:

prototype.

Voorgestelde overeenkomst:

productielicentie; een patentaanvraag voor het systeem werd ingediend en is bij TIV beschik-

TECHNOLOGIETRANSFER

baar zonder vermelding van de claims.

Profiel van de gezochte partner:

fabrikanten van irrigatie-apparatuur, fabrikanten van regelapparatuur, fabrikanten van apparaten en toebehoren voor land- en tuinbouw en algemene kleine machinebouw.

Geavanceerd HVLP-verfspuitsysteem (TF-92-16-MF)

Dit verfspuitpistool behoort tot de HVLP (High Volume Low Pressure)-systemen, maar is meer geavanceerd door zijn totaal nieuw concept. Het pistool, de naaldkoppeling en materiaalregeling zijn vereenvoudigd voor gemakkelijk onderhoud en gebruik. De materiaalverstuiving is geperfectioneerd, en levert consistente, hoge kwaliteitcoatings voor een brede variëteit van materialen, hoogtechnologische metallic coatings en systemen voor lage emissie van vluchtige organische verbindingen inbegrepen. Materiaalbesparingen van 25% of meer zijn typisch.

Het innovatief element is het gepatenteerd inwendig luchtdoorgangskanaal in het pistool, dat tot stand komt wanneer

het patroon of de slang aan het pistool gekoppeld wordt. Het resultaat is een uitzonderlijke verstuiving bij een typische druk van slechts 0,2 tot 0,5 bar. Een persluchtvoeding van 5,5 tot 7 bar volstaat.

De materiaaltoevoer gebeurt onder druk die onafhankelijk van de verstuivingsluchtdruk kan geregeld worden. Dit laat de operator toe om snel de vereiste verstuiving, filmopbouw en vochtigheid te bereiken, onafgezien van de viscositeit van het materiaal. Eenmaal het materiaaldebiet, verstuivingsluchtdruk en materiaaldruk ingesteld zijn, kan de operator de diameter van de spot verhogen of verlagen terwijl een gepatenteerde automatische regeling de materiaalstroom bijstuurt.

Het pistool is geschikt voor conventionele grond-, top-, vernis-, wascoatings en oppervlaktereinigers maar ook voor hoogtechnologisch metallic coatings en een brede variëteit van verven met lage vluchtige organische verbindingen. De toepassing is mogelijk bij carrosserieherstelling en coatingbedrijven.

Voordelen zijn:
materiaalbesparingen van 25%;

voldoet aan alle bestaande milieureglementeringen zonder in te boeten aan de standaarden van hoge oppervlaktekwaliteit;

belangrijke vermindering van opstarttijd van de operator;

afzonderlijke regelingen voor de verstuivingslucht en vloeistofdruk;

automatische controle van de lucht en het materiaal in functie van veranderingen van de spot;

één enkel pistool behandelt de verschillende lagen, in combinatie met zowel kleine verfpatronen als grote verfcontainers; enkel het patroon of de slang moet verwisseld worden;

licht ergonomische pistool, spuitgegoten uit één stuk uit chemisch bestendig kunststof;

minder onderdelen, minimale onderhouds- en reinigingskosten.

Ontwikkelingsgraad:

commercieel beschikbaar.

Voorgestelde overeenkomst:

fabricage- of distributielicentie.

Profiel van de gezochte partner:

fabrikant van verfspuitpistolen of -systemen.

west - vlaamse elektriciteitsmaatschappij

intercommunale vereniging

Hoogstraat 37 - 8000 Brugge

tel. 050 / 33 79 51

**wij zorgen voor energie, verwarming en
ontspanning,
ook op de meest landelijke gebieden.**

ELEKTRICITEIT - AARDGAS - KABELTELEVISIE

Mutoh Belgium operationeel

Mutoh Belgium nv, gevestigd te Oostende, werd op 13 mei jongstleden officieel geopend. Het bedrijf is een dochtermaatschappij van de Japanse firma Mutoh Industries Ltd., gespecialiseerd in het ontwikkelen van grafische systemen en tekenmachines (Cad/Cam, digitizers voor grafische data-input en gekombineerde potlood/pen-plotters).

Om in te spelen op de toenemende vraag naar plotters en de Europese markt nog beter te ondersteunen, werd na onderhandelingen met de GOM-West-Vlaanderen en de Stad Oostende beslist een fabriek te vestigen op het bedrijventerrein te Oostende op een oppervlakte van 2,1 ha. Deze Oostendse vestiging is het eerste productie- en ontwikkelingsproject in Europa van deze Japanse firma; Mutoh Belgium produceert plotters en scribers en fungeert eveneens als Europees distributiecentrum voor de Japanse productie. In de gebouwen van Mutoh is ook Kurta Corporation gevestigd, producent van digitizertabletten. Dit zusterbedrijf van Mutoh Belgium is een productie-eenheid van Kurta USA Inc., fabrikant van digitalizeertoestellen en -tabletten; in januari 1990 verwierf Mutoh 85% van de aandelen van deze Amerikaanse firma.

De vestiging van Mutoh Belgium geeft de regio Oostende nieuwe impulsen op gebied van hoogtechnologie. Tevens is de aanwezigheid van deze firma van belang voor de toeleveringsnijverheid in deze regio. Samen met Daikin nv, producent van airconditioningapparatuur en warmtepompen, en de geplande vestiging van Mitsubishi-Kasei voor een productie-eenheid van acrylamide, vormt de vestiging van Mutoh een versterking van de 'Japan-pool' in Oostende.

Mutoh Belgium stelt momenteel 45 mensen tewerk. Voor 1993 wordt een omzet van rond de 350 miljoen fr. voorzien.

West-Vlaanderen en Westfalen-Lippe wisselen toeristische initiatieven uit

De provincie West-Vlaanderen en het Landschaftsverband Westfalen-Lippe hebben sinds meerdere jaren een cultureel uitwisselingsprogramma. Dit programma wordt nu uitgebreid tot een uitwisseling van toeristische inzichten en initiatieven. Een eerste uitgebreid contact kwam onlangs ter zake tot stand in Westfalen-Lippe.

Westfalen heeft vijf vakanties- en recreatieregio's. Het Sauerland, land met de duizend bergen, is méér speciaal in de uitwisseling betrokken. Namen als Hagen, Lüdenscheid, Soest zijn voor veel belgen bekende namen; onze militaire aanwezigheid situeert zich immers in deze streek.

Wandel- en watertoerisme zijn er het meest aangewezen, alhoewel enkele typische toeristische attractiepunten niet achterwege bleven.

Zo is er het Westfaals Openluchtmuseum te Hagen, dat gericht is op de technische ontwikkeling in tal van beroepen vóór de uitvinding van de stoommachine. Men vindt er 60 historische werkplaatsen in een dal van 2,5 km lengte. (Een Nederlandstalige uitgebreide catalogus en een videocassette behoren tot de aanwezige faciliteiten).

In Attendorn kan men de Attohöhle bezoeken, een grottencomplex dat in 1907 werd ontdekt en steeds verder toegankelijk gemaakt. Ook het Kasteel Schnellenberg in Attendorn heeft enkele bezienswaardige gedeelten.

Eén van de vele openluchtrecreatieplaatsen in verband met waterrecreatie is de afgedamde Biggenzee, terwijl families het 800.000 m²-grote Panoramapark in Kirchhundern/Oberhundern kunnen bezoeken.

Winterberg-Altasterberg, Schnallenberg en Westfeld zijn slechts enkele namen van wintersportoordelen (met voorkeur van langlaufen en bobsleerijden) in

deze streek, die tevens voor menigvuldige zomerwandelingen is uitgerust.

In dit geheel is wel uniek het nog steeds bewoond Slot van de Vorsten Saryn-Wittgenstein Berleburg te Berleburg.

Westfalen is duidelijk een sinds jaren uitgebouwd, maar nog weinig gekend toeristisch land. De Heilbaden worden er stilaan vervangen door andere toeristische mogelijkheden. In 1991 werden er méér dan 5 miljoen gasten en 20 miljoen overnachtingen genoteerd. Ongeveer 10% van de gasten waren reeds buitenlanders.

North Sea Ferries viert 20 jaar bestaan Zeebrugge-Hull

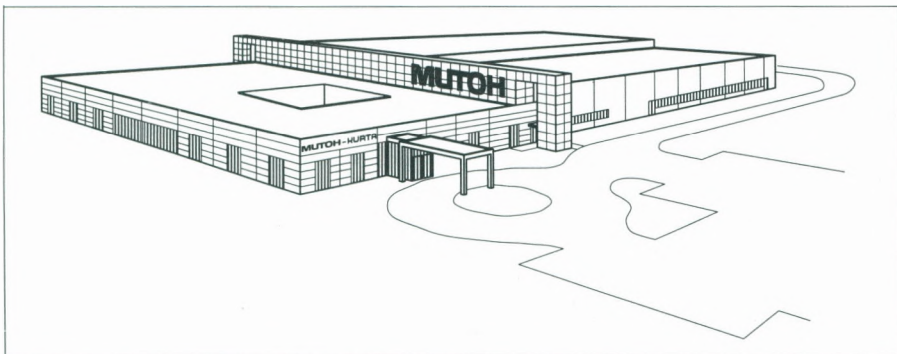
Het Zeebrugse havenbestuur vierde begin juni jongstleden de twintigste verjaardag van het inleggen van de scheepvaartlijn Zeebrugge-Hull door de rederij North Sea Ferries.

NSF startte in Zeebrugge juist 20 jaar geleden, in 1972, met een eerste vrachtlijn.

In 1991 werden er 405.000 passagiers ingescheept op de lijn Zeebrugge-Hull; in 1986 waren het er nog maar 102.000. Het klein half miljoen passagiers betekent één derde van de 1.675.965 passagiers die in 1991 in Zeebrugge aan of van boord gingen en bijna de helft van de 1.037.000 passagiers van NSF uit Zeebrugge en Rotterdam samen. Ongeveer 61% van de NSF-reizigers uit Zeebrugge hadden Schotland als bestemming.

Wat de ro/ro-traffic betreft realiseerde NSF in 1991 2 miljoen ton op ongeveer 4 miljoen ton voor alle Engelse havens ten noorden van de Thames. Op de Zeebrugge-Hull-lijn worden twee ro/ro-schepen ingezet, de *Norland* en de *Norstar* die in 1987 een verlengings- en vernieuwingskuur hebben ondergaan. Zij hebben een laadvermogen van 27.000 ton, 97 bemanningsleden, een passagierscapaciteit van 881 personen en een voertuigcapaciteit van maximum 500 auto's of 179 vrachteenheden van 12 meter.

Sinds 1988 verzorgt NSF ook een vrachtlijn tussen Zeebrugge en Middlesbrough met de *Norking* en de *Norqueen*, twee vrachtschepen met elk een capaciteit van 114 trailers (1.368 strekkende meter vrachtruimte). Zij varen zesmaal per week af en zijn bijzonder geschikt voor ladingen met buitengewone afmetingen, met maximaal 7 meter hoogte.

Ottosson bestaat twintig jaar

De firma Ottosson nv, producent van kabines voor wegenbouwmachines en gevestigd te Wevelgem, bestaat twintig jaar. Ter gelegenheid hiervan organiseerde het bedrijf op 2 mei jongstleden een opendeurdag.

Ottosson werd in 1972 opgericht als dochteronderneming van het Zweedse bedrijf Ab Bröderna Ottosson uit Klippan. Het nieuwe bedrijf produceerde kabines voor wegenbouwmachines terwijl het moederhuis zich verder specialiseerde in kabines voor landbouwtractoren en de productie van veiligheidsgordels voor Volvo. Aanvankelijk werden de machines alsook de materialen (zoals staal, glas en ruitrubber) vanuit Zweden aangevoerd. De eerste werknemers kregen in Zweden hun opleiding. In 1972 werden de eerste kabines vervaardigd.

In 1975 steeg het personeelsbestand tot vijftig man en werden er zeventienhonderd Arctic kabines (met bestemming Siberië) verkocht; deze kabines zijn speciaal ontworpen om zeer lage Siberische (-50 °C) temperaturen te trotseren. Een jaar later beschikte de firma over een eigen verkoop- en ontwerpafdeling en werden de eerste veiligheidskabines ontworpen.

In 1988 nam een groep Vlaamse investeerders het bedrijf over. De onderneming werkt nu zelfstandig onder een Vlaams bestuur.

Grote aandacht werd besteed aan optimale kwaliteitszorg, aan veiligheid en know-how; een vernieuwd planningsstelsel, gebaseerd op just-in-time leveringen werd doorgevoerd. De fabriekshal kreeg een nieuwe lay-out met lasstraten en het machinepark werd gemoderniseerd en aangevuld: zo beschikt het bedrijf over CNC-ponsmachines, las- en grintmanipulators en lasrobots. Dank zij deze investeringen, slaagt Ottosson er in om jaarlijks 4.000 kabines af te leveren aan de fabrikanten van wegenbouwmachines. Hiervan is Komatsu, goed voor vijftig procent van de omzet, de belangrijkste klant. Dit Japans bedrijf heeft een productie-eenheid in het Britse New Castle en een commercieel verdeelcentrum in Brussel. Behalve aan Komatsu, levert Ottosson kabines aan de machinebouwers Hannomag uit Hannover en Bucher uit Zwitserland.

Het bedrijf stelt 150 mensen tewerk en het kende in 1991 een omzet van 430 miljoen fr.

AGENDA

Zitdagen nationale handelsattachés en Vlaamse economische vertegenwoordigers

Land	Attaché	Standplaats	Datum	Kamer van
Saoedi-Arabië	A. Lorent	Djeddah	04.09.92	Roeselare
Spanje	E. Joliet	Madrid	07.09.92	Oostende
	R. Daelemans	Barcelona		
	J. De Moor	Boedapest		
Hongarije	J. De Moor	Boedapest	08.09.92	Kortrijk
Italië	R. Croene	Rome	16.09.92	Ieper
	P. Litt	Milaan		
	A. Khoudokormoff	Wenen		
Oostenrijk	A. Khoudokormoff	Wenen	17.09.92	Roeselare
Indonesië	P. Vaernewijck	Jakarta	21.09.92	Roeselare
Argentinië	P. Morisse	Buenos Aires	23.09.92	Kortrijk
Zwitserland	C. Vloeberghs	Bern	29.09.92	Kortrijk
Kameroen	J. Deschacht	Jaoende	30.09.92	Kortrijk
Frankrijk	M. Mehuys	Rijsel	01.10.92	Brugge
	C. Chantraine	Nantes		
	J. Bury	Straatsburg		
Japan	A. Leonard	Lyon	05.10.92	Roeselare
	F. Maurissen	Parijs		
	Y. Kamatani	Tokio		
Duitsland	T. Oda	Osaka	09.10.92	Ieper
	M. Walravens	Hamburg		
	G. De Ruyter	München		
Indië	E. Mahieu	Stuttgart	15.10.92	Roeselare
	J. Elsen	Frankfurt		
	B.G. Hebbalkar	Bombay		
Korea	P. Struyvelt	New Delhi	16.11.92	Roeselare
	B. de Guchteneere	Seoel		
	W. Van de Velde	Athene		
Griekenland	W. Van de Velde	Athene	18.11.92	Kortrijk
Tsjechoslowakije	K. Haverbeke	Praag	23.11.92	Brugge
Verenigde Staten	G. Meerbergen	New York	27.11.92	Roeselare
	P. Everarts de Velp	Washington		
	L. Kerkhof	Los Angeles		
Verenigde Arabische Emiraten	R. De Becker	Abu Dhabi	08.12.92	Kortrijk
Senegal	F. Delbart	Dakar	14.12.92	Kortrijk
Nederland	W. Bongaerts	Den Haag	15.12.92	Oostende
	S. D'Haene	Den Haag		
Colombia	P. Boucke	Bogota	18.12.92	Kortrijk
Taiwan	Mignot	Taipei		Roeselare
Thailand	D. Van den Berghe	Bangkok	22.09.92	Kortrijk
Spanje	J. Philippen	Barcelona	06.10.92	Brugge
Verenigd Koninkrijk	V. Decavel	Londen	04.11.92	Oostende
Italië	C. Cop	Milaan	19.11.92	Roeselare
	G. Scharpé	Berlijn		
Duitsland	J. Van de Vondel	Stuttgart	22.12.92	Ieper

Bedrijven die exportproblemen in deze landen hebben of die er contacten wensen te leggen, doen er goed aan zo spoedig mogelijk een afspraak vast te leggen, opdat de attachés zo mogelijk nog vóór hun terugkeer het gesprek kunnen voorbereiden. Deze afspraak dient aangevraagd te worden bij het provinciaal kantoor van de VDBH, Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel, Baron Ruzettelaan 33, 8310 Brugge, tel. 050/35.81.40 - fax 050/35.87.57.

AGENDA

Bedrijvenkontaktdagen voor ondernemers uit de Westhoek en Frans-Vlaanderen, 3 en 4 november 1992, Westhoek Expo, Ieper.

Info: 057/21.91.90.

Protheus, Centrum voor Professionele Revalidatie, Kortrijk, Opleiding tot

administratief bediende (werken met PC) voor fysisch gehandicapten.

Info: 056/22.41.88.

Interieur 92, 13e Internationale Biennale, van 15 tot 25 oktober 1992, Hallen, Kortrijk. *Info:* 056/22.95.44.

Vakbeursprogramma van de Vlaamse GOM's. De Vlaamse GOM's voorzien de organisatie van een groepsstand voor KMO's op de volgende internationale vakbeurzen:

Naam en plaats	Data	Onderwerp
Sial te Parijs	25-29/10/92	voeding
Electronica te München	10-14/11/92	electronica
Salon de l'Emballage te Parijs	12-18/11/92	verpakking
Tema te Kopenhagen	10-14/1/93	voeding
Bouwbeurs te Utrecht	8-13/2/93	bouwmaterialen
Domotechnica te Düsseldorf	16-19/2/93	toelevering
Interpack te Düsseldorf	6-12/5/93	verpakking en interieur
Interzum te Köln	14-18/5/93	meubel toebehoren
Iplex te Birmingham	7- 9/9/93	drukkerijbenodigdheden

Deze lijst is niet limitatief.

De groepsstand van de Vlaamse GOM's bestaat uit volledig uitgeruste stands, heeft als voornaamste voordeel dat heel wat organisatieproblemen in verband met de deelname aan de vakbeurs door de GOM's worden behartigd zodat de deelnemers zich maximaal kunnen concentreren op hun commerciële opdracht.

Verdere informatie: GOM-West-Vlaanderen, Afdeling Economische Ontwikkeling. Tel. 050/35.81.31.

WVEM: investeringen en actieplannen

De West-Vlaamse Elektriciteitsmaatschappij (WVEM) hield op 2 juni jongstleden haar jaarvergadering. Uit het verslag van de Raad van Bestuur blijkt dat 1991 werd gekenmerkt door de herstructurering van de energie in West-Vlaanderen. Ook de grote investeringen in de elektriciteitsproductie markeren het voorbije jaar.

De WVEM die nu 60 jaar bestaat, deelt 26 gemeenten waarvan 25 in West-Vlaanderen en 1 in Henegouwen. Tot haar activiteiten behoren de productie en distributie van elektriciteit, de gasbedeling en de voorziening van kabeltelevisie.

Vanaf 1 maart 1991 heeft de WVEM de stroomlevering voor haar sektor 'Noord' aan SPE (Samenwerkende vennootschap voor Productie van Elektriciteit) toevertrouwd. Daardoor is de WVEM nu de enige interkommunale vereniging in België met een volledig geïntegreerd systeem van elektriciteitsproductie en -distributie. De WVEM heeft trouwens 1,3 miljard fr. bijkomend kapitaal volstort in de SPE, zodat zij reeds voor 1.655 miljoen fr. kapitaal in SPE bezit. Wat het elektriciteitsverbruik betreft werd, in vergelijking met 1990, in laagspanning 8,6 procent en in hoogspanning 8,2 procent meer elektriciteit verkocht.

Het verbruik van aardgas is met 17

procent gestegen; in de loop van 1991 werd 83 miljoen fr. geïnvesteerd in de aanleg van nieuwe leidingen, in versterking van de reeds bestaande netten en in de aansluiting van twee deelgemeenten in het kader van de herstructurering.

Voor de kabeltelevisie werd in de loop van 1991 voor 90 miljoen fr. geïnvesteerd; deze investeringen beslaan de vernieuwing van de apparatuur voor afregeling van de netten, ombouw van de netten naar 450 MHz bandbreedte (om een groter aantal programma's te kunnen aanbieden plus het doorgeven van 'High Definition TV') en verbindingen in glasvezel (in de projecten Roksem-Koekelare, en Oostduinkerke-Middelkerke).

De WVEM maakte ook zijn actieplannen voor 1991 bekend. Voor abonnees met tweevoudig tarief wordt een verlaging voor de elektriciteit van 0,7 ct. per kWh toegepast. Voor de activiteit kabeltelevisie zal de WVEM tijdens de komende 6 jaar een bedrag van 112 miljoen fr. prefinancieren onder de vorm van renteloze leningen aan de gemeenten. Verder startte deze maatschappij met twee Warmte-Kracht-Koppeling (WKK)-projecten. Bij klassieke centrales gaat 60 procent van de toegevoerde energie verloren in warmte. Bij WKK wordt de warmte zoveel mogelijk gerekupereerd voor verwarmingsdoeleinden. Bij klanten met een voldoende warmtevraag wordt een gasmotor en alternator opgesteld die elektriciteit en warmte levert. Zo wordt tot dertig procent energie bespaard. De eerste projecten zijn reeds in uitvoeringsfase. Het betreft het ziekenhuis in Torhout en een serrecomplex in Gistel.

De WVEM kende in 1991 een omzet van 5,45 miljard fr. De winst bedroeg in 1991 412 miljoen fr.; aan de aandeelhouders (gemeenten + provincie) werd 410 miljoen fr. uitgekeerd.

Het Kapitaalfonds Westhoek trekt de aandacht

Op initiatief van de GOM-West-Vlaanderen werd eind 1990 het Kapitaalfonds Westhoek opgericht met de steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling.

Het kapitaalfonds richt zich tot de bedrijven gevestigd in de arrondissementen Veurne, Diksmuide en Ieper. Zowel nieuwe bedrijven die op zoek zijn naar risicokapitaal in hun startfase, als reeds

bestaande KMO's die financiële middelen zoeken voor verdere groei of voor de ontwikkeling van een nieuw project komen in aanmerking.

Het Kapitaalfonds Westhoek verschaft evenwel geen risicokapitaal aan de KMO's, maar wel via de participatiemaatschappij op wie de KMO een beroep doet.

Het is immers de bedoeling van het fonds om participatiemaatschappijen ertoe aan te zetten meer te investeren in de Westhoek, ook in kleinere projecten. Hiertoe neemt het fonds, aan stimulerende voorwaarden, een deel van het risicokapitaal dat door de participatiemaatschappij in de KMO's wordt geïnvesteerd, voor zijn rekening.

Aanvragen voor tussenkomst van dit fonds moeten worden ingediend door de participatiemaatschappij op wie de KMO in de Westhoek een beroep doet.

In de loop van 1991 heeft het Kapitaalfonds in drie bedrijven een kapitaal-inbreng gerealiseerd voor een totaal bedrag van 7.000.000 fr. Het beginkapitaal van het Fonds bedroeg nagenoeg 22.000.000 fr.

Info: GOM-West-Vlaanderen, Afdeling Economische Ontwikkeling. Tel. 050/35.81.31.

Noordermetaal en Florisan verhuizen

De sinds 1922 bestaande Noordermetaalhandel uit Veurne telt sinds 1988 twee werkmaatschappijen: Noordermetaal en Florisan.

Noordermetaal is een groothandel in metaal producten voor de bouw: betonijzers, handelsstaal, dakartikelen. Zijn bewerkingsatelier lag in het centrum van Nieuwpoort. Op de Veurnse Industriezone I werd op een oppervlakte van 2,5 ha, een nieuwe vestiging gekreëerd, met een kantoor en magazijn en het atelier voor de verwerking van plaatstaal.

Ook de tweede werkmaatschappij, Florisan, verhuisde naar de Industriezone I. Florisan is een groothandel voor sanitair, chauffage en keukeninstallatie. Het nieuw bedrijfsgebouw heeft een attractieve architectuur. Op een oppervlakte van 1,4 ha werd een bestaand gebouw van 3.600 m² ingenomen; er werden nog 1.000 m² bijgebouwd. Dit complex omvat burelen, een toonzaal en een magazijn.

Noordermetaalhandel stelt 15 personen tewerk, Noordermetaal en Florisan elk 30 personen.

Barco optimistisch voor de toekomst

Voor de Barco-groep was 1991 een minder interessant jaar. De netto-winst daalde van 474 miljoen fr. in 1990 naar 265 miljoen fr. in 1991; de omzet daalde van 10,5 miljoen fr. naar 9,7 miljoen fr. Deze dalingen zijn vooral terug te vinden in de eerste helft van 1991, als gevolg van de economische recessie in de eerste plaats, versterkt door de Golfoorlog. Daardoor ontstond er een zeer negatief investeringsklimaat dat wereldwijd de bestelling van investeringsgoederen beïnvloedde. Tegen deze invloed was de risicospreiding van Barco niet opgewassen.

Wel reageerde Barco in 1991 met een wereldwijde vermindering van het medewerkersbestand van 2.661 naar 2.357 personen en met een verhoging van de produktiviteit in de administratieve en de produktiefuncties. Tevens werden de voorziene materiële investeringen terugschroefd van 715 miljoen fr. in 1990 naar 302 miljoen fr. in 1991. Zodoende slaagde Barco er toch in, in het recessiejaar 1991 zijn produktiegamma aanzienlijk te vernieuwen en te versterken en de uitbouw van de internationale verkoopsorganisatie verder te verstevigen. Zo staat Barco klaar om bij een herneming terug naar buiten te treden. De gegevens voor het eerste kwartaal 1992 wijzen in de goede richting: de bestellingen liggen ongeveer 20% hoger dan voor dezelfde periode in 1991.

De *visualizatie* blijft de grootste pijler van de Barco-groep (53% van de omzet), naast de automatizatie (17%) en de grafische systemen (24%). De resterende 6% zijn toeleveringsactiviteiten.

Bij de *visualizatie* horen de projectoren, videomonitoren, computer displays, audio-apparaturen, hoogfrequent-apparatuur en grafische processoren. De produktie van eigen consumer-kleurentelevisie-apparaten werd in 1991 stopgezet; de service loopt nog voor 10 jaar door.

Inzake *automatizatie* was er een omzetvermindering van 22%, te wijten aan de algemene crisis in de textiel. Textiel en kunststofbedrijven en machinesturingen en sensoren (CIM-systemen) zijn de voornaamste activiteiten inzake automatizatie. De diversifikatie van de afdeling ligt bij de CIM-systemen van de kunststoffennijverheid.

De afdeling *grafische systemen* richt zich op diverse niches van de pre-press wereld. Deze pijler wordt sinds 1989 uitgebouwd.

Firma F. Vanderbeke wint prijs

De prijs 'bedrijfsbeleid 1991', een initiatief van de Nederlandstalige Kamers voor Ambachten en Neringen, werd toegekend aan de KMO Fred Vanderbeke bvba uit Kuurne. De Westvlaamse laureaat is een technische handelsonderneming voor koeltechniek, grootkeukenindustrie en speciale isolietechnieken voor de voedingsindustrie.

De onderneming werd in 1983 door Fred Vanderbeke opgericht als groothandel van inrichtingsmateriaal voor koelrekken en -meubelen, en grootkeukeninrichtingen. Het bedrijf levert niet rechtstreeks aan de eindgebruiker maar fungeert als tussenschakel tussen de installateur en de klant; volgens Fred Vanderbeke zijn de koeltechnische installateurs en grootkeukeninstallateurs het best geplaatst om aan de klant een goede technische service te verlenen.

In 1986 nam de firma haar intrek in nieuwe gebouwen op de industriezone Kuurne-Heule. Hier zal het bedrijf ook binnenkort uitbreiden met een info- en opleidingscentrum voor installateurs. Om aan de vraag naar specifiek maatwerk te voldoen, bracht de firma onder eigen label (Linum) een vijftal produktgroepen op de markt. Zij werden in opdracht van Vanderbeke, in konstruktieateliers uit de regio vervaardigd.

Het gros van de klanten (koeltechnici, grootkeukeninstallateurs, enz.) bevindt zich in de Benelux, met uitlopers tot in Noord-Frankrijk. De leveranciers komen uit diverse Europese landen alsook uit de Verenigde Staten. In 1989 ging de firma een joint-venture aan met Fernod, een Parijse konstruktieur van beslag voor koelcellen en toebehoren. Het jaar daarop nam Vanderbeke een meerderheidsparticipatie in Ronda met als doel de produkten van deze Italiaanse fabrikant te verspreiden in de Benelux; Ronda vervaardigt speciale componenten voor de koelmeubelbouw uit roestvrij staal.

Vooruitlopend op het Europese verbod op CFK's (chloorfluorkoolwaterstoffen), experimenteert de firma ook met alternatieven voor deze schadelijke stoffen. (CFK's, aangewezen in de produktie van koelkasten en ander koelmaterieel, zijn verantwoordelijk voor de afbraak van de ozonlaag).

Bij de firma Fred Vanderbeke zijn momenteel 11 mensen tewerkgesteld.

Ruimte voor ruimte

Naar aanleiding van de publikatie van de brochure 'Rest-Vlaanderen' ging op 14 april een colloquium door over een ruimtelijk beleid voor het Westvlaams platteland. Het betrof een initiatief van het Regionaal Instituut voor de Samenlevingsopbouw, de Koning Boudewijnstichting en de Provincie West-Vlaanderen.

De vaststelling dat het landelijk gebied, ook in West-Vlaanderen, stilaan aangevreten wordt door allerlei vormen van grondinname was de vertrekbasis. Daardoor is er praktisch geen ruimte meer voor de eigen ontwikkelingsmogelijkheden van het landelijk gebied.

Na een situering van het RISO en de voorstelling van de publikatie werden de krachtlijnen van 'Rest-Vlaanderen' uiteengezet. Daarna werden de problemen van een ontbrekende structuurplanning en van het ruimtelijk beleid van de Vlaamse Gemeenschap uiteengezet.

's Namiddags kwamen de structurele aanzetten voor een plattelandsbeleid aan bod. Zij werden verder ontleed vanuit diverse sectoren: landbouw, natuurbehoud, recreatie en toerisme, huisvesting, tewerkstelling en infrastructuur.

Sofinal-Cotesa investeert in nieuwe afwerkingen

Stoffenproducent Sofinal-Cotesa uit Waregem reorganizeerde zijn activiteiten: Sofispin groepeerde alle spinactiviteiten, Sofisize omvat de scheeractiviteiten en Sofinal de weefactiviteiten; Silversilk overkoepelt de verfactiviteiten in Kluisbergen.

Bij de groep werd voor het lopend jaar 230 miljoen fr. uitgetrokken voor vervangings-, uitbreidings- en milieu-investeringen. De uitbreidingsactiviteiten van de groep zijn hoofdzakelijk gericht op 'upgrading' van de productie. Zo worden bij Sofisilk, een gesofisticeerd afwerkingsbedrijf gevestigd te Moeskroen, eenvoudige polyesterweefsels, via gespecialiseerde productieprocessen, omgevormd tot zijdeachtige stoffen. Via Sofisilk wordt Sofinal voor het eerst actief in de sector van de dameskledij. Sofisilk heeft een productiecapaciteit van 15 miljoen lopende meter stof. De groep Sofinal-Cotesa staat voor 110 miljoen lopende meter stof. Voor dit jaar wordt bij Sofisilk een omzet van 300

miljoen fr. verwacht. De groep Sofinal-Cotesa staat in zijn geheel voor een omzet van 8 miljard fr.

Provinciale zetel BAC in nieuwbouw

De BAC - Belgische Arbeiderskoöperatie, heeft haar drie regionale zetels in West-Vlaanderen, zijnde Roeselare, Kortrijk en Brugge, samengebracht in één gebouw aan de rand van Brugge.

Het gebouw was oorspronkelijk bedoeld als een nieuw, groter en functioneler gebouw voor de zetel Brugge. Onder druk van de financieel-ekonomische situatie werd die planning herzien en werd het gebouw, dat modulair was opgevat om later te kunnen groeien, direkt in zijn grootste volume uitgevoerd.

Aansluitend aan deze hergroepering werden ook de nodige reorganisatiemaatregelen naar het personeel, 103 tewerkgestelden, doorgevoerd.

Het nieuwe complex omvat de provinciale zetel met zijn kantoor- en vergaderfunctie en (afzonderlijk bruikbare) ontvangstruimten en een auditorium voor 200 personen. Daarnaast zijn er distributieruimten voor de verhandeling van goederen en gelden, een filiaal en maximale parkeergelegenheid. Het complex sluit direkt aan op de Expressweg rond Brugge te St.-Michiels.

Binnenin zijn de kantoren opgevat als landschapskantoren. De totale oppervlakte (bruto) bedraagt 4.300 m². De kostprijs werd behouden op 38.000 fr. per vierkante meter.

De publieke lobby wordt aangekleed door twee werken van de Duitse kunstenaar Isa Genzken. Deze werken maken deel uit van de BACOB Collection, een verzameling van actuele kunst.

Vandemoortele in expansie

De groep Vandemoortele uit Izegem ondertekende een samenwerkingsakkoord met het Japanse Fuji Oil, op fifty-fifty basis. Hierbij werd de onderneming 'Vamo-Fuji Specialities' opgericht, die vanuit Gent speciale plantaardige vetten en oliën toelevert aan Europese producenten van chocolade, snoepjes en koekjes.

De groep Vandemoortele met 7 fabrieken in België heeft verscheidene vestigingen verspreid over heel Europa. De groep produceert voedingsproducten op basis van oliën; deze gaan van industriële bulkproductie (zoals oliezen) tot verpakte consumptiegoederen (zoals sojamelk of margarine). De laatste jaren is de groep aanzienlijk gegroeid, mede ook door een actieve overnamepolitiek. In eigen land werd Vlemingck uit Herent overgenomen. In het vroegere Oost-Duitsland traden 4 fabrieken tot het Vandemoortele-concern toe. Voor de grootste van deze vier, Riesaer Oelwerke (te Riesa) werd een investering van 1 miljard fr. uitgetrokken. De vier overgenomen fabrieken bezorgen de Westvlaamse familiegroep een sleutelrol in het nieuwe Duitsland.

De groep Vandemoortele, met 2.500 werknemers in dienst, beschikt over twee eigen transportbedrijven en een uitgebreid team voor onderzoek en ontwikkeling. De omzet van de groep wordt op 40 miljard fr. geraamd.

De 'Prins Filip' in de vaart

Op 15 mei jongstleden bracht de Regie voor Maritiem Transport (RMT) haar nieuw schip, de *Prins Filip*, in de vaart op de Oostende-Doverlijn.

Reeds in 1987 werd binnen de Regie een interne studie opgezet om na te gaan hoe de vloot vernieuwd moest en kon worden, vooral in het vooruitzicht van de Kanaaltunnel. Er werd tevens een planning op halflange termijn uitgewerkt. Geopteerd werd voor de vervanging van drie oudere schepen door twee nieuwe, met een dubbele garagecapaciteit.

In 1988 werd aan de Ministerraad voorgesteld een ro/ro-schip te bouwen en een optie te voorzien voor een tweede schip. In 1989 kwam het akkoord voor het bestellen van één schip, onder voorwaarde dat het Vlaams Gewest scheepskrediet toekende en de Oostendse haven aanpaste. Het antwoord terzake was positief en einde 1989 werd aan de scheepswerf Boel te Temse opdracht gegeven voor het bouwen van een schip. Op 15 mei 1992 volgde uiteindelijk de maidentrip van Oostende naar Dover.

Op een dringende wijze werd bij deze gelegenheid ook de vraag gesteld of wel dra ook de bouw van het tweede schip zal kunnen volgen. Het ingebruik nemen van de *Prins Filip* geeft de RMT de gelegenheid de *Prins Laurent* (1972) en de *Prinses Maria Esmeralda* (1975) te koop aan te bieden op de wereldmarkt.

Bij de plechtige inhuldiging van het nieuw schip herinnerde de betrokken minister eraan hoe de Oostende-Doverlijn van start ging in 1846, dus bijna 150 jaar geleden, met schepen van de Belgische Staat. De tweede helft van deze eeuw waren er enkele frappante evolu-

ties die hun weerslag hadden op de lijn, in positieve of negatieve zin: de democratizering van het toerisme, met vraag naar meer comfort en grotere garage-ruimten; de ontwikkeling van de luchtvaart en het antwoord van het maritiem vervoer met snellere schepen; de 'boom' van vrachtverkeer na de toetreding van het Verenigd Koninkrijk tot de EG en de komst van de 'jumbo-ferry' op het Kanaal.

Deze uitdagingen leidden in 1971 tot de vorming van een Regie die de konkurrentiële uitdaging aanvaardde, nieuwe marketing- en verkoopstechnieken gebruikte, haar schepen en haar infrastructuur aanpaste en de Jetfoils invoerde.

In 1991 kende de Regie, voor het derde opeenvolgende jaar, een balans met

winst. In de firma wordt er een duidelijke strijdbare positie ingenomen naar de toekomst toe. De *Prins Filip* staat daar symbool voor.

De *Prins Filip* is 163,5 m lang en 27,7 m breed. Zij kan 1.200 passagiers vervoeren en 710 wagens of 120 vrachtwagens. Aan boord worden enkel 'rollende vracht' met chauffeur of niet-begeleide voertuigen ingescheept. De reizigers, inbegrepen de begeleiders, beschikken over een reeks faciliteiten. Naar de toekomst toe is er het Business-on-board-concept die midden een geheel van méér luxe, méér ruimte en méér comfort voor alle passagiers, nog een hypermoderne 'conference area' met alle faciliteiten voor business-meetings in volle zee biedt. Deze area bevindt zich op het hoogste scheepsdek, beschikt over 120 comfortabele privéhutten en biedt drie 'rooms' aan de businessgasten, samen met telefooncellen en een eigen bar.

Europarteneriat 92 Internationale bedrijfskontaktdagen in Griekenland

De zesde editie van Europarteneriat, de op initiatief van de EG-Kommissie op Europese schaal georganizeerde bedrijfskontaktdagen, vond plaats in Thessaloniki (Noord-Griekenland) op 22 en 23 juni.

Gedurende deze twee dagen konden bedrijfsafgevaardigden, afkomstig uit alle EG-lidstaten, contacten leggen en besprekingen voeren met circa 300 Griekse ondernemers, die op zoek zijn naar industriële partners in Europa met het oog op het opzetten van een commerciële, technische of financiële samenwerking.

Alle Griekse deelnemers waren bondig omschreven in een speciaal voor deze gelegenheid gepubliceerde catalogus. Naast activiteit, produktengamma, omzet, tewerkstelling, import- en exportcijfers werd tevens omschreven voor welke soort samenwerking de betrokken firma's belangstelling hebben.

De Griekse firma's situeerden zich in de volgende industriële sectoren: voeding (56 firma's), textiel (12), kleding (44), leder/schoenen (11), marmer/hout/papier (14); chemie/kunststof (40), metaal/machines (30), elektronika/high-tech/R&D (31), meubelen (25), bouw (11), transport/toerisme/verzekeringen (10), trading/diensten (20).

Imewo in 1991

Imewo, de interkommunale maatschappij voor energievoorziening in West- en Oost-Vlaanderen, investeerde in 1991 1,7 miljard fr. voor gas en elektriciteit samen (de teledistributie wordt in het gebied verzorgd door Tevest en Teveest). Bij de elektriciteit ging het voornamelijk om de modernisering en het onder-de-grond brengen van het net; bij het gas waren er vooral veel nieuwe abonnees. Van de 1,7 miljard fr. investeringen waren er 800 miljoen bestemd voor West-Vlaanderen (520 miljoen fr. voor elektriciteit en 280 miljoen fr. voor het gas).

Het verbruik inzake elektriciteit steeg met 7,8%: +4,7% in hoogspanning en +10% in laagspanning. Het verbruik van gas steeg nog veel meer (+18,5%). Het huishoudelijk verbruik steeg (gezien de weersomstandigheden) met 19,7%, het niet-huishoudelijk verbruik met 17,8%.

Westvlaamse Interkommunale Verenigen zoeken grond

Op de Algemene Vergadering van de Westvlaamse Interkommunale Verenigen WIH, WIER en WITAB werd erop gewezen dat deze verenigen in 1991 te kampen hadden met twee problemen: de gevolgen van de Golfoorlog en de vertraging van heel wat dossiers ingevolge de verkiezingen en de, nog steeds voortdurende, vertraagde besluitvorming inzake ruimtelijke ordening.

Hernemen de economische activiteiten, dan blijven de beslissingen die betrekking hebben op de gewestplannen en dus op de toewijzing van gevraagde grondinnamen nog steeds op zich wachten.

Zo kon de WIER in 1991 86 ha uitgeruste gronden verkopen, maar haar grondbezit kon slechts worden aangevuld door de aankoop van 38 ha, waardoor het grondaanbod in de toekomst te klein zal worden. Deze grondvoorraad bedroeg 337 ha eind 1991 en dit voor een opnieuw groeiende vraag.

Ook het grondbeleid van de WIH wordt ten dele bepaald door de strakke houding van de gewestelijke overheid rond een eventuele herziening van de gewestplannen. Daar was er een sterke daling (-40%) van het aantal verkochte percelen: 198 in 1991 tegenover 341 in 1990. Als grootste oorzaak van deze teruggang wordt het gebrek aan bouw-

rijpe percelen vermeld. Op 31 december 1991 beschikte de WIH nog over 149 ha; in 1991 werden er 24 ha aangekocht en 25,6 ha verkocht, wat het grondbestand ongeveer in evenwicht hield.

Ook bij de WITAB speelde de grondpolitiek van de overheid een rol, zij het op een andere wijze. De WITAB werkte aan 4 apa's, 180 bpa's, 10 specifieke structuurstudies en 10 verkeersstudies. Meer en meer komt daarbij de nood naar voor aan gemeentelijke structuurplannen die dan moeten aansluiten op algemene structuurplannen. Ook deze structuurplanning wacht nog op de nodige beleidsmaatregelen van de regering. Van overheidswege was er wel reeds een milieuconvenant, waar de WITAB in 1991 wel duidelijk kon op inspelen met haar intergemeentelijke milieudienst die reeds voor een 30-tal gemeenten haar werkzaamheden startte.

Provinciale milieuvergunningskommissie operationeel

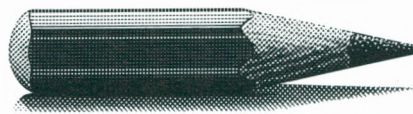
Sinds het van start gaan in februari, behandelde de provinciale milieuvergunningskommissie een 120-tal aanvragen

van de ruim 500 ingediende dossiers.

Volgens de bepalingen van het Vlaarem (in voege vanaf 1/9/1991), beslist de Bestendige Deputatie over de milieuvergunningsaanvragen ingediend door bedrijven van 1e Klasse. De Bestendige Deputatie wordt hierbij geadviseerd door de provinciale milieuvergunningskommissie. Deze commissie is samengesteld uit een voorzitter, een sekretaris en twee milieudeskundigen. In deze commissie zetelen eveneens een vertegenwoordiger van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij, van de Vlaamse Milieumaatschappij en van het College van Burgemeester en Schepenen van de gemeente waar de inrichting wordt gevestigd.

Deze commissie vergadert om de twee weken gedurende een volle dag. De hele procedure en de vastgestelde termijnen waarin de dossiers moeten worden afgehandeld, vergen een grote inspanning van de overheidsbesturen en in het bijzonder van de provinciale administratie. Voor het bedrijfsleven bieden de vereenvoudigde procedures (bundeling van diverse vergunningen en één vergunning), samen met de tijdslijmieten waarin de aanvraag wordt behandeld, een rechtszekerheid.

Een bank moet iedereen de kans geven om te groeien.

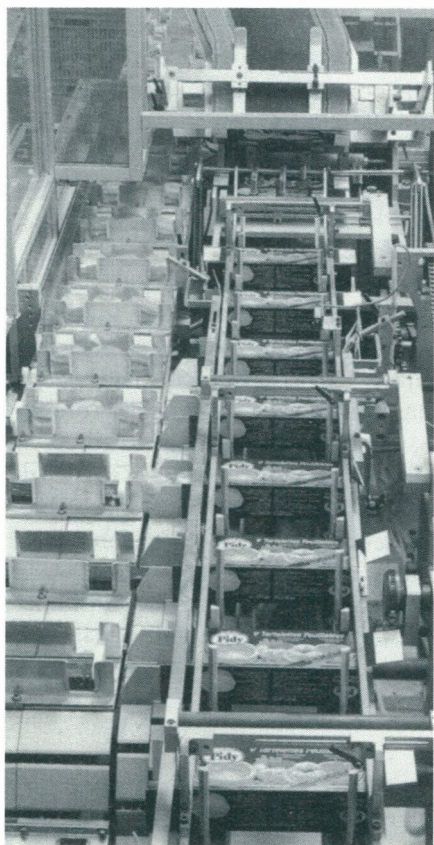

BBL

DE BANK DIE VERDER DENKT DAN EEN BANK.

25 jaar Pidy

De firma Pidy, gespecialiseerd in bladerdeeg- en banketbakkersspecialiteiten om te vullen, viert op 5 september aanstaande zijn 25-jarig bestaan. Er komt een rekordpoging met een tom-pouce van 1 km lang, een shownamid-dag en een groot kinderfeest.

Pidy is gegroeid uit de familiale banketbakkerij Dehaeck te Ieper. Sinds 1950 spitste de bakkerij zich meer en meer toe op het produkt bladerdeeg en zijn diverse mogelijkheden. In 1967 werd dan overgegaan tot de oprichting van Pidy (Pâtisserie Industrielle Dehaeck Ypres), dat zich moet inlaten met de industriële produktie. Na drie jaar was de bakkerij te klein en werd er een gebouw van 520 m² opgetrokken op het WITAB-industrieterrein te Ieper.

In 1973 kwam er een eerste uitbreiding met 380 m²; in 1975 werd dit geheel uitgebreid tot 1.800 m² en in 1979 was er 3.500 m² overbouwd.

Op 4 mei 1984 brandde het bedrijf volledig uit; vier maanden later was alles herbouwd op een nieuwe site. Pidy startte opnieuw op 1 september 1984 in 5.000 m² gebouwen.

In 1985 werd 'Les Cassolettes du Cordon Bleu' te Tourcoing (Frankrijk) overgenomen. Dit bedrijf met zeven tewerkgestelden was gespecialiseerd in het vervaardigen van bladerdeegtaartjes in

verschillende vormen. De omzet verhoogde daarna zo snel, dat in 1988 een nieuw gebouw werd betrokken te Hal-luin. Dit bedrijf is sterk geautomatiseerd en is in volle ontwikkeling.

Ondertussen breidde het bedrijf te Ieper zich verder uit tot 15.000 m². Er werd een volledig automatiseringsprogramma uitgevoerd. Het bureelgedeelte wordt overigens momenteel voorzien van een tweede verdieping.

Naast de bedrijven te Ieper en te Hal-luin beschikt Pidy sinds november 1991 over een eigen opslagplaats en een nationale verkoopsorganisatie te Dayton, New Jersey (USA).

Van 1984 tot 1989 is de omzet van Pidy verviervoudigd; zij bedroeg 265 miljoen fr. in 1989. In 1990 was zij verder gestegen tot 396 miljoen fr. Te Ieper zijn er 97 personen tewerkgesteld in een drie-ploegenstelsel.

Het bedrijf werkt in hoofdzaak voor professionele gebruikers van produkten in bladerdeeg. Deze wordt zowel onder deegvorm (diepgevroren) als onder gebakken vorm geleverd aan onder meer restaurants, kollektiviteiten, de vleesindustrie en in kleine verpakking aan grootwarenhuizen.

Pidy exporteert naar 26 landen en zoekt voortdurend naar nieuwe afzetgebieden en exportmarkten. 60% wordt nu reeds wereldwijd uitgevoerd, voornamelijk naar Frankrijk, de USA, Nederland, Duitsland en Italië. Ongeveer 350.000 vol-au-vents per dag, naast zeer diverse andere (ook kleinere) toastprodukten worden zo, mede dank zij de deelname aan tal van voedingsbeurzen in binnen- en buienland, aan de man gebracht.

Gaselwest in 1991

De interkommunale maatschappij voor de energievoorziening van het Westen van Oost- en West-Vlaanderen maakte zopas de balans op voor haar activiteiten in 1991.

Er werd 7,2% méér elektriciteit verbruikt dan in 1990. De stijging bedroeg 5,9% in hoogspanning en 8,7% in laagspanning. De stijging was groter dan de stijging voor het Rijk, zijnde +4,3% voor het totale verbruik. De industriële groei van de streek lag daar ten dele aan de basis, naast een stijgend privé-verbruik. Sommige gegevens werden echter beïnvloed door het aan gang zijnde herstrukturingsplan in de provincie.

Ook het aardgasverbruik steeg in 1991 en wel met 14,4%. Het niet-huishoudelijk verbruik steeg met 10,5% en het huishoudelijk verbruik met 20%, wat grotendeels te wijten was aan de weersomstandigheden.

Het aantal abonnees inzake teledistributie steeg met 5%, een gevolg van nieuwe aansluitingen en van de hoger geciteerde herstructurering in West-Vlaanderen.

Bij de investeringen (en later bij de winstverdeling) in de drie sectoren valt het sinds jaren — en ook in 1991 — duidelijk op hoe de openbare vennoten praktisch geen gebruik maken van hun prioritair recht om gelden in te brengen. Het overgrote deel van de kapitalen worden nog steeds ingebracht door de privé-vennoot Electrabel (zie tabel).

De vergoedingen voor immateriële inbrengen (recht om de diverse diensten te verdelen om het grondgebied en de vergoeding van de inbreng van kennis en ervaring door Electrabel geven uiteraard een andere balans, met name 1.401,1 miljoen fr. te betalen aan provincie en gemeenten tegenover 486,1 miljoen fr. (met 25% roerende voorheffing) winst voor Electrabel.

Wat de investeringen konkreet betekenden: er waren voor 1.820 miljoen fr. nieuwe investeringen in Oost- en West-Vlaanderen samen, met name 1.084 miljoen fr. voor elektriciteit, 473 miljoen fr. voor aardgas en 263 miljoen fr. voor teledistributie. Voor 1992 zijn er opnieuw 1,9 miljard fr. aan investeringen voorzien.

	Gemeenten en Provincies	Electrabel
Elektriciteit	91,2 miljoen fr.	725,9 miljoen fr.
Aardgas	11,9 miljoen fr.	309,6 miljoen fr.
Teledistributie	27,5 miljoen fr.	—
Totaal	103,6 miljoen fr.	1.035,5 miljoen fr.

Veel belangstelling voor Vlaanderen bij het bedrijfsleven in Zweden

Begin mei keerde een promotionele missie van de Vlaamse GOM's terug uit Zweden.

De belangstelling voor investeringen in Europa kreeg immers een nieuwe impuls in Zweden door de vooruitzichten rond de eengemaakte Europese markt na 1992, de economische zone die werd gecreëerd met de EFTA-landen en de veranderingen in Oost-Europa.

Van dit gunstige klimaat werd dan ook gebruik gemaakt om de promotie van Vlaanderen als investeringsgebied en startplaats voor bedrijfsinitiatieven in Europa, te intensifiëren. Als speciale attractiepunten werden de door de Europese Gemeenschap erkende rekonversiezones naar voor geschoven. Van de belangstelling voor deze speciale aanbrenge werd ook ruim gebruik gemaakt om de goede kwalitatieve aspecten van de gebieden waarbij deze zones aanleunen, te beklemtonen.

Deze aktie werd opgezet door de promotie-organen van de betrokken gebieden: de GOM-West-Vlaanderen, de GOM-Limburg en de Interkommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen (IOK) die in overleg met de GOM-Antwerpen optrad.

De nadruk werd gelegd op seminaries onder de titel 'Business Opportunities in the heart of the European Commu-

nity'. Deze seminaries vonden plaats te Göteborg en Norrköping. Zij namen telkens een halve dag in beslag. Het doel was het bereiken van een geselecteerd publiek van zakenlui die uitkijken naar het ontplooiën van activiteiten in Europa. De seminaries werden ingericht in samenwerking met Belgische advocaten en accountancy-kantoren en de Zweedse handelskamers.

Naast het toelichten van aspecten van legale, financiële en kulturele aard in verband met Europa 1992 werden vooral de unieke mogelijkheden beklemtoond die Vlaanderen als vestigingsplaats in de Europese markt biedt evenals een aantal samenwerkingsmogelijkheden.

De seminaries kenden een opmerkelijk succes. Heel wat kontakten die uit deze seminaries voortvloeiden en die tot nieuwe ontwikkelingen in ons bedrijfspatroon kunnen bijdragen, worden nu opgevolgd door de initiatiefnemers.

Natuurpatrimonium

Op 18 november 1991 heeft de bevoegde Gemeenschapsminister het Isabellafort met zijn omgeving en de Cantelmo-linie, beide gelegen te Westkapelle (Knokke-Heist) als landschap gerangschikt. Het Ministerieel Besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 23 april 1992.

Door deze rangschikkingen wil men het natuurwetenschappelijk en historisch karakter van beide gebieden beschermen.

De rangschikking van het voormalige Isabellafort (of beter: de terreinglooiingen die daarvan nog resten) en zijn omgeving slaat op circa 43 ha. Het natuurwetenschappelijk belang wordt bepaald door de floristische en ornitologische waarde. De zilte poldervegetatie is immers eerder zeldzaam geworden. Het gebied is tevens een belangrijke broedplaats voor tal van rietbewoners. Tijdens de winter is het een pleisterplaats voor heel wat eendachtigen. De historische waarde wordt bepaald door de aanwezigheid van het fort en van de aansluitende Cantelmo-linie. Samen maakten zij deel uit van een 17de eeuwse verdedigingslinie in de Zwinstreek. Anderzijds treft men er ook restanten aan van een oude Zwinarm, gekend als de Reygaersvliet.

De Cantelmo-linie, genoemd naar Don Andreo de Cantelmo, Spaans gouverneur van Vlaanderen, verbindt het voormalige Isabellafort met het meer zuidelijk gelegen vroegere fort Sint-Donaas (nabij de Damse vaart). De gerangschikte strook heeft een lengte van circa 3,2 km. Deze linie had, samen met beide forten, een verdedigingsfunctie gedurende een gedeelte van de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648).

DRIE JAAR GESTUDEERD VOOR "EIGEN BAAS"

Een zaak beginnen met uitsluitend je beroepsbekwaamheid als waarborg kan je alleen bij het Beroepskrediet. Maar het Beroepskrediet biedt meer dan je kan vermoeden.

Zo betaal je enkel intrest op het nog verschuldigd kapitaal, of je kan zonder kosten afbetaalde kapitalen terug opnemen.

Samen bepalen we het terugbetalingsplan volgens uw mogelijkheden. Bovendien is er intrestvermindering en Staatswaarborg mogelijk.

Je kan het Beroepskrediet beschouwen als een volwaardige middenstandsbank, speciaal voor zelfstandigen, kleine en middelgrote ondernemingen en vrije beroepen.

GELD VOOR DE KLEINE GROTEN

SLANGEN & BRUINIX

BLANKENBERGE
De Smet de Nayerl. 116/118
Tel. 050/42 96 25

OOSTENDE
Kerkstraat 38
Tel. 059/50 88 93

DE PANNE
Zeelaan 42
Tel. 058/41 23 33

POPERINGE
Pr. Dewulfstraat 9
Tel. 057/33 36 32

IEPER
Surmonstraat 6
Tel. 057/20 80 60

TORHOUT
Zuidstraat 44
Tel. 050/21 25 34

IZEGEM
Brugstraat 32
Tel. 051/31 35 06

VEURNE
Lindendreef 17
Tel. 058/31 31 53

KORTRIJK
K. Albertstraat 12
Tel. 056/21 28 01

WAREGEM
Stationsstraat 35
Tel. 056/60 79 61

MENEN
Grote Markt 22
Tel. 056/51 33 55

WERVIK
Nieuwstraat 1
Tel. 056/31 47 38

Visitors Center Sint-Jan

Te Brugge werd op 22 mei jongstleden het Visitors Center Sint-Jan officieel opengesteld. Dit nieuw onthaalcentrum is de restauratie en aanpassing aan een nieuwe bestemming van het vroeger St.-Janshospitaal, meer speciaal van de monumentale 19e-eeuwse ziekenzalen. Deze zalen werden als monument beschermd, maar waren in 1990 in een echte ruïne herschapen. In 1989 werd

het domein in erfpacht gegeven, met de bedoeling er een cultureel centrum op te richten. Dit project ging niet door, maar in 1990 kwam er een nieuwe concessiehouder die het geheel tot een kunst-, kongres- en onthaalcentrum restaureerde en ombouwde.

Het geheel vergde 310 miljoen fr. investeringen. De Vlaamse Gemeenschap kende 63 miljoen fr. subsidies toe en de Provincie West-Vlaanderen 15 miljoen fr. Een EG-prijs voor het St.-Jans-dossier was goed voor 5 miljoen fr.: het dossier behaalde de eerste plaats op 1.200 inzendingen.

Eind mei 1992 waren de bestaande zalen gerestaureerd; tegen eind oktober wordt de afwerking voorzien van het eigenlijk onthaalcentrum dat als verbinding zal fungeren tussen twee gerestaureerde vleugels, in een configuratie van vroegere galerijen.

In het geheel komen er meerdere zalen, die bestendig tentoonstellingen zullen herbergen. Het niveau één (met galerij, info en cafetaria) zal altijd gratis toegankelijk zijn voor de bezoekers, op niveau twee zal er een toegangsgeld worden gevraagd. Bij de opening zal er op niveau twee een reproductiezaal met

levensgrote kleurenfoto's worden ingericht, naast een expo over wonen in diverse historische steden, een tentoonstelling van litho's en etsen uit het Poesjkin-museum van Sint-Petersburg en een galerij met hedendaagse Russische schilderkunst. De MBZ zal (in zaal 8) een permanente tentoonstelling inrichten over de haven van Zeebrugge.

Het vroegere koetshuis in de Zonnekemeers zal dienst doen als permanente toegang tot het complex.

deze procedure gepubliceerd willen bepaalde firma's overgaan tot het starten van (bescheiden) lijnen voor passagiersvervoer.

De activiteiten te Wevelgem waren in 1991 eerder ongunstig. De lokale bewegingen daalden met 4,8% beweging tot 51.549; de binnenlandse vluchten stegen met 2,6% tot 7.807 en de buitenlandse bewegingen stegen met 2,5% tot 3.816. Aangezien de lokale vluchten (met onder meer leeropdrachten en zweefvliegtuigen) ongeveer 80% van alle activiteiten uitmaken, is er een totale daling met 3,2%.

Voor de toekomst verwacht Wevelgem de oprichting van een tweetal lijnen voor zakenvluchten. Er zijn verder ook contacten met de uitbater van een luchtvaartmuseum in Engeland die te Wevelgem, op een aanpalend terrein, een analoog museum wil starten.

Belgomilk bouwt een nieuwe kaasfabriek

De groep Belgomilk met hoofdzetel in Kallo, bouwt een nieuwe kaasfabriek te Langemark.

Belgomilk is een overkoepelende coöperatieve vennootschap, ontstaan eind vorig jaar uit de samenwerking tussen de Vlaamse zuivelcoöperaties Inco (met vestigingen in Kallo en Langemark en ophaalcentra in Brugelette en Bavegem), Arcodal (Moorslede en Horebeke), Aldis (Wingene), St.-Balsius (Overmere), St.-Antonius (Nazareth) en Nosta (Opwijk).

Belgomilk zorgt voor de ophaling, de verwerking en de commercialisering van de zuivelproducten van deze groep. Na de sluiting van de vestigingen te Overmere en Opwijk, zullen nu ook de kaasmakerij te Wingene en de afdeling te Nazareth in de loop van de volgende twee jaar verdwijnen. Belgomilk zal echter op eigen terreinen in Langemark uitbreiden met een nieuwe produktielijn en opslagplaats voor cheddardaas. Het gaat om een investering van vijfhonderd miljoen fr. De fabriek moet in twee jaar tijd operationeel zijn en zal jaarlijks 15.000 ton cheddar produceren.

In zijn geheel, produceert de zuivelgroep ongeveer 40 procent van de Belgische kaas. Hiernaast worden ook 40 miljoen liter roomijs, 43.000 ton melkpoeder en 12.000 ton boter op de markt gebracht. Belgomilk boekte vorig jaar een gekonsolideerde omzet van ongeveer 12 miljard fr.

Luchthaven Wevelgem bouwt

De luchthaven van Wevelgem wil een nieuw luchthavencomplex met bijhorende vliegtuigparking bouwen. Voor de financiering, die tussen de 20 en 25 miljoen fr. zal vergen en de exploitatie wordt samengewerkt met een groep private investeerders (Flanders International Airport nv). De bouwtoelating is reeds binnen en momenteel wordt gewerkt aan de detailplannen. De start kan worden gegeven in september-oktober 1992, het geheel kan operationeel zijn in juli 1993.

Momenteel worden er reeds vernieuwingswerken doorgevoerd aan de controletoren. Daar komt een nieuwe koepel, nieuwe sanitaire voorzieningen, een herinrichting van de inkom, het bureel van de vliegveldoverste en de controlezone.

Sinds juni 1991 werd een ILS/DME-installatie op proef in gebruik genomen voor een betere afhandeling van het zakelijk verkeer. De officiële procedure voor de benadering van het vliegveld werd reeds goedgekeurd en de publicatie daarvan in de luchtvaartpublicaties (AIP) worden eerstdaags verwacht. Eens

P&O vernieuwt

De P&O-vloot werd, ook op de Zeebrugse bestemming, grondig vernieuwd. Deze vernieuwing sluit aan bij de introductie van vier jumbo-ferrys op de Franse Dover-routes en zij maakt deel uit van het P&O-antwoord op de Kanaaltunnel-dreiging.

Eind april werd te Oostende de naamverandering van twee schepen bekendgemaakt. De *Nordic Ferry* werd omgedoopt tot *Pride of Flanders* en de *Baltic Ferry* werd de *Pride of Suffolk*. Beide schepen varen op de Zeebrugge-Felixstowe route. De prefix 'Pride of' kadert in de P&O-politiek om alle 14 passagiers/vrachtschepen (uit een totale vloot van 25 schepen), deze voornaam te verlenen. Behalve deze naamsverandering ondergingen beide schepen ook een grondige vernieuwing binnenin, voor een totaalbedrag van 120 miljoen fr. Er werd een Club Class ingericht, met exclusieve lounge en bar, 32 relaxzetels en aangepaste bediening. Er is tevens een à-la-carte restaurant, een self-service, een bar, videozaal, taksvrije supermarkt en shop en een wisselkantoor. De kinderspeelruimte is vernieuwd onder het thema 'Euro Disney', wat samengaat met de status van P&O als gespecialiseerde partner van het pretpark in Marne-la-Vallée.

In 1992 zullen alle schepen van *P&O European Ferries* de faciliteiten van Club Class aanbieden, een exclusiviteit die voordien enkel op de Portsmouth-routes en later op de Calais/Dover-route te genieten was.

Deze vernieuwingen beantwoorden aan de stijgende boekingsresultaten van

P&O. Tijdens het paasweek-end reisde de drie miljoenste passagier op de Zeebrugge-Felixstowe route. In 1991 steeg de passagierstrafiek voor Zeebrugge-Felixstowe met 14% en het vervoer van wagens met 10%. Voor de eerste drie maanden van 1992 was er opnieuw een stijging van 20% voor de passagiers en van 17% voor de vracht.

Zoals reeds vroeger bekendgemaakt werd, vervoert P&O geen passagiers meer op de lijn Oostende-Dover. Dit passagiersvervoer wordt onderhouden door de Belgische partner, de RMT, met haar ferry-boten en met de Jet-foil.

FTI vernieuwt

De zesde editie van *Flanders Technology International* grijpt plaats van 3 mei tot 8 mei 1993. Voor deze editie werd een nieuw concept uitgewerkt.

Essentieel in de benadering wordt terug de idee dat FTI een beurs is, waar in principe zowel professionele contacten worden gelegd als contracten moeten worden afgesloten tussen Vlaamse en Europese ondernemingen.

Een eerste gevolg is de inkorting van de beurs met één grote-publieksdag. De beurs bestaat voortaan uit vier exclusief-professionele dagen en twee dagen voor respectievelijk geselecteerd jeugdigen en groot publiek.

Iedere dag zal in het teken staan van enkele landen of regio's en elke professionele dag van een bepaalde grondstof voor de toekomst.

De vroegere 12 technologiedomeinen, die te ondoorzichtige structuren meebrachten, worden vervangen door de

'vier grondstoffen van de toekomst: natuur, materie, data en know-how'. Op elk van deze 'grondstoffen' werkt technologie in. Gans de FTI-beurs wordt ingedeeld in deze vier sectoren. Visueel krijgt ieder beursgedeelte een eigen kleur. De Hallen twee en drie zijn wel ingericht als kollektieve standen, waar de vier 'grondstoffen' gezamenlijk benaderd kunnen worden.

De beurs rekent op een internationale deelname van ongeveer 30%, wat ook meer buitenlandse contacten moet meebrengen, maar waar er vooral wordt naar gestreefd om Vlaamse KMO's een ware stimulans te geven.

Voordrachten

Dr. Ec. N. Vanhove sprak op 21 april te Izegem over 'West-Vlaanderen 2000 - Een strategie voor economische ontwikkeling', ACW Izegem;

11 mei te Brugge over 'De economie van West-Vlaanderen in 1991', jaarvergadering GOM-West-Vlaanderen;

22 mei te Overmere over 'De bouwactiviteiten in Vlaanderen', Opening 'Kijkdorp Overmere', Groep Huyzen-truyt.

Dr. iur. J. Callens sprak op 27 en 29 april 1992 te Göteborg en te Norrköping (Zweden) gedurende seminaries ingericht in het kader van een investeringsmissie van de Vlaamse GOM's; onder het thema: 'Business opportunities in the heart of the European Community.'

De heer A. Deraes sprak op 21 mei 1992: 'Evaluatie na één jaar Impulsprogramma voor de regio Oostende-Blankenberge', Algemene Vergadering van de Jonge Economische Kamer, Oostende.

te Oostende op 1 juni 1992 over het Protocol van Samenwerking inzake Buitenschoolse Kinderopvang van de STC's.

De heer R. De Keyser sprak op 30 maart 1992 over: 'De positie van de provincie Limburg op de Belgische reismarkt', Provinciaal Verbond voor Toerisme Limburg.

NIEUWE PRODUCTEN

Barcographics 1200

Barcographics 1200 is een uiterst geavanceerde projecteur met uitzonderlijk hoge resolutie en scherpte, ontworpen om aan de meest strenge eisen op gebied van grootschermprojectie te voldoen. Het heeft een super hoger-resolutie 9" beeldbuistechnologie met elektromagnetische focus en uiterst precieze optische elementen.

Door zijn horizontaal frekwentiebereik (15-135 kHz), zijn breedband RGB versterkers (120 MHz) en zijn universele aansluitingsmogelijkheden is de Barcographics 1200 compatibel met alle bestaande en toekomstige grafische standaarden.

Barcographics 1200 biedt een eenvoudige installatie en set-up via een infrarode afstandsbediening in combinatie met overzichtelijke menu's op het scherm. Een gesofistikeerd geheugenbeheersysteem en automatische geheugenopslag zorgen voor een konstant scherpe beeldkwaliteit.

Barcographics 1200 is ideaal geschikt voor CAD/CAM/CAE toepassingen, grafische animatie, industriële design, simulatie, mapping, luchtvaartcontrole, procescontrole en militaire commando- en controlecentra.

Barcodata 5000

De Barcodata 5000 is BARCO's nieuwe 'light-valve' grootbeeld video- en dataprojector. Deze projector is gebaseerd op een metaalhalide lamp van 575 W en drie actief matrix LCD-panels, die via één enkele lens uiterst heldere en krachtige beelden projekteert.

Dank zij de hoge resolutie van de gebruikte LCD-panels (meer dan 750 bij 550 pixels) en de vooruitstrevende elektronica biedt de Barcodata 5000 een totale resolutie van meer dan 1,3 miljoen pixels op schermen tot 10 m breed. Door de krachtige lamp en de lens van uiterst hoge kwaliteit wordt een uitzonderlijke lichtsterkte van meer dan 5000 lumen bereikt (equivalente CRT-lichtsterkte).

De Barcodata 5000 projekteert niet alleen videobronnen in PAL, SECAM of

NTSC kleurstandaard, maar ook computerbeelden in VGA en Macintosh. Een modulair inputsysteem (met drie beschikbare inputs op de projector) maakt het mogelijk om de projector te adapteren naar de wensen van de gebruiker. De optionele RCVDS 800 bronenselektor biedt de mogelijkheid om 10 bronnen simultaan op de projector aan te sluiten. Front- en retroprojectie, in plafond- of tafelconfiguratie is mogelijk.

Barcovision 1200 HD

Barcovision 1200 HD is een grootbeeldvideoprojector met hoge lichtsterkte en resolutie, die in staat is alle bestaande HDTV-signalen (1250/50/2 - 1250/50/1 en andere) weer te geven op schermen tot 8 m breed.

De Barcovision 1200 HD is vooral ontworpen voor HDTV-teaters.

De Barcovision 1200 HD beschikt over een 60 MHz RGB versterker en geavanceerde elektronische circuits die zowel 15 kHz, 32 kHz als 64 kHz RGB signalen kunnen verwerken. Tri-level sync signalen kunnen ook rechtstreeks op de projector aangesloten worden. Door zijn hoogwaardig optisch systeem heeft de Barcovision 1200 HD een horizontale resolutie van 1400 lijnen en een maximale lichtsterkte van meer dan

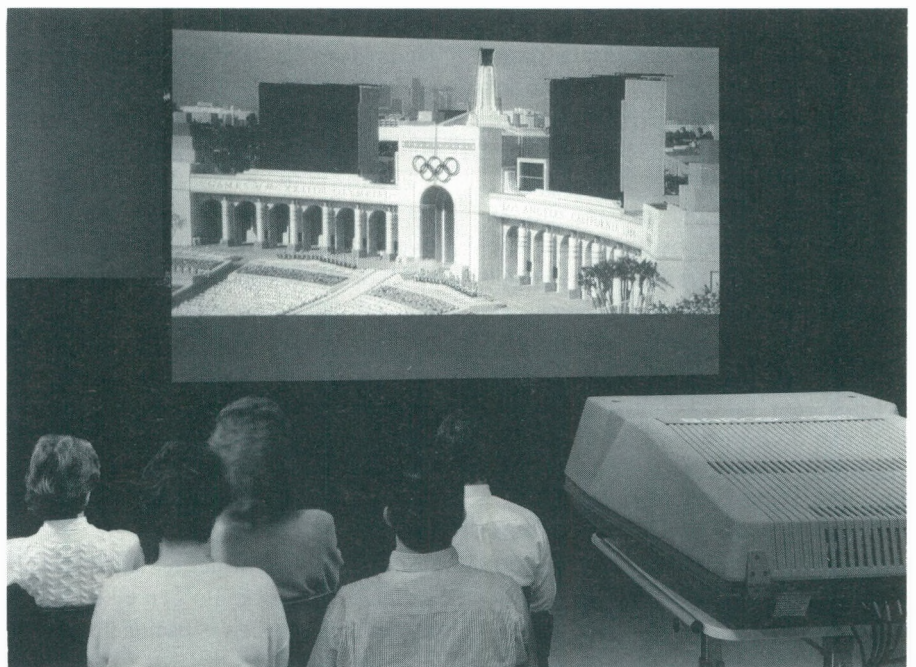
1000 lumen (gemeten op 10% piek wit).

Naast het gebruik in HDTV-teaters, kan de Barcovision 1200 HD ook ingezet worden in de presentatiemarkt, in televisiestudio's, musea of voor medische toepassingen.

Decothane sp ontving ATG-nummer

Decothane sp heeft thans, nadat het reeds eerder Bureau Veritas' goedkeuring in Frankrijk en BBA-certificatie in het Verenigd Koninkrijk bekomen had, vanwege de Dienst Technische Goedkeuring en Voorschriften een doorlopende technische goedkeuring bekomen onder het nummer ATG 92/1896.

Dit vloeibaar toe te passen dakdichtingssysteem biedt naast een aantal belangrijke en unieke technische eigenschappen, volgende praktische voordelen: na drogen is het volkomen naadloos, het blijft permanent elastisch waardoor het kan meebewegen met de bewegingen van de ondergrond. Decothane sp kan toegepast worden bij lage temperaturen (tot +2 °C), dus vrijwel het gehele jaar rond, en is vrijwel onmiddellijk na toepassing bestand tegen vocht. Wanneer het produkt hierbij onder water komt te staan, treedt geen gasvorming op. Wanneer er tevens een dakisolatie gewenst is, wordt Decothane sp toegepast over ter plaatse gespo-

NIEUWE PRODUCTEN

ten PU schuim. Aldus wordt ook met deze techniek het volkomen naadloze dakdichtingssysteem behouden.

Tot slot dient ook nog vermeld te worden dat de mogelijkheid bestaat om de totale job, dus produkt en werk, met een verzekerde garantie te garanderen. Decothane sp is een produkt van Pentagon Plastics nv uit Wakken.

Beveiliging in de medische wereld

Het textielbedrijf Vetex uit Kortrijk ontwikkelde een nieuw weefsel dat aan chirurgen absolute bescherming biedt tegen infecties zoals onder meer aids. Vetex kreeg de opdracht van een Amerikaanse firma, die op zoek was naar veilige beschermkledij voor beroepsgroepen die in contact komen met bloed. Nog deze zomer wordt 25.000 meter 'barricada'-stof als proefbestelling aan deze Amerikaanse onderneming geleverd.

Vivak

Bij Axxis nv, gevestigd te Tielt, werd een transparante plaat ontwikkeld die vooral geschikt is voor toepassing in de reclame: Vivak is een transparante plaat (beschikbaar vanaf 0,5 mm tot 8 mm) met een uitstekende slagvastheid en interessante vormmogelijkheden. Met deze plaat kunnen van de kleinste tot de grootste vacuumgevormde onderdelen worden gemaakt. Vivak is tevens geschikt materiaal voor het plooiën van slagvaste displays en verkoopautomaten.

TC-maaidorsers

Ford New Holland uit Zedelgem brengt een nieuw gamma maaidorsers op de markt; de TC-reeks omvat de modellen TC 52, TC 54 en TC 56 met respectievelijk 110, 125 en 155 pk. De reeks vormt een aanvulling op de TX-maaidorsers. Met de produktie van de TC wil Ford New Holland tegemoet komen aan de vraag van kleinere zelfstandige landbouwers naar machines met een minder hoge capaciteit dan de TX.

De Witte Lietaer versterkt zijn imago

Sinds maart 1990 is De Witte Lietaer uit Lauwe lid van de Nederlandse Gamma Holding. Dit bracht DWL ertoe de verschillende divisies binnen het bedrijf duidelijker te profileren en elke divisie economisch en strategisch op een specifieke wijze te benaderen. Tevens werden de medewerkers vertrouwd gemaakt met de nieuwe algemene bedrijfsfilosofie.

Na onderzoek bleek dat DWL werkt voor drie verschillende markten, waar de concurrenten zich overigens zeer agressief opstellen: de privatemarkt, de kontraktmarkt en de industriële markt. Voor elk van deze markten wordt er een subnaam toegevoegd aan de merknaam De Witte Lietaer.

Zo wordt, in paarse opdruk, TexStyline toegevoegd aan het logo voor de privatemarkt. 'Textiel, stijl en lijn' zijn internationaal te herkennen.

De kontraktmarkt wordt met een blauwe TexStyline-toevoeging benaderd. De uitstraling wordt zakelijker en efficiënter.

De derde divisie, vooral gericht op de automobiemarkt, wordt benaderd in het rood, met de toevoeging TechStyline. De subtiele wijziging van Tex- naar Tech- verwijst in wezen naar High-tech, maar blijft bij het uitspreken de 'textiel'-uitspraak benaderen.

Alle logo's worden overigens voorafgegaan door een gestileerde weefspoel of breinaald.

Bij de interne communicatie worden de volgende items uit de bedrijfsfilosofie

gehandeerd: de klant komt altijd op de eerste plaats, wij leveren optimale kwaliteit, wij zijn trots op onze stijl en creativiteit, wij streven naar duurzaamheid van onze produkten, naar duidelijkheid en openheid bij onze communicatie en naar dynamiek in het bedrijf.

Achter deze logo-aanpassing schuilt een bedrijf dat de laatste vijf jaar 250 miljoen fr. investeerde. Inzake huislinen is er een voldoende capaciteit bereikt zowel op korte als op middellange termijn. De industriële breierij te Werwick zit nog in een groeifase. De geweven industriële produkten kennen momenteel een overcapaciteit, maar er is wel een trend naar een terugkeer naar jacquardprodukten.

Kortrijkse Hallen bestaan 25 jaar

Op 15 juni jongstleden vierde de koöperatieve genootschap de Hallen Kortrijk haar 25ste verjaardag. Tevens werd op deze dag het voorzitterschap van de Hallen officieel overgenomen door de heer Philippe D'heygere, gedelegeerd bestuurder van STOW International nv te Wevelgem.

In de loop van 25 jaar zijn de Kortrijkse Hallen uitgegroeid tot een complex van 5 hallen waar jaarlijks tientallen beurzen plaatsvinden met nationale en internationale uitstraling.

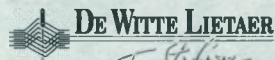
Gestart in 1967, legden de Hallen zich vanaf 1976 meer en meer toe op gespecialiseerde, exclusieve beurzen. Vooral de laatste acht jaar, ontwikkelde het complex zich zeer snel; in 1984 werd hal drie gebouwd, in 1986 het grote inkomforum, in 1987 hal vier en in 1991 hal vijf. De bouw van deze laatste werd door de koöperatieve genootschap volledig zelf gefinancierd. Met een bezettingsgraad van 93 procent, ligt het rendement van deze hal echter zeer hoog. De Kortrijkse Hallen beschikken heden over een expo-oppervlakte van 25.000 m² en 3.000 m² kongres- en vergaderruimte.

Ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan, loopt in de Hallen een fototentoonstelling over de belangrijkste momenten uit de geschiedenis van de Hallen. Op deze expositie wordt ook het jubileumboek aangeboden. De koöperatieve genootschap kende in 1991 een omzet van 200 miljoen fr.

DE WITTE LIETAER

Onder deze naam komt De Witte Lietaer uit als entiteit. Een bedrijf met jarenlange ervaring in de textielsector.

DE WITTE LIETAER

Commerciële activiteit van De Witte Lietaer in de retailmarkt.

DE WITTE LIETAER

TEXSTYLINE

Commerciële activiteit van De Witte Lietaer in de contractmarkt.

DE WITTE LIETAER

Commerciële activiteit van De Witte Lietaer op het gebied van Industriële Produkten.

OP NIEUW BESCHIKBAAR

Dr. N. Vanhove / Dr. J. Theys

West-Vlaanderen 2000

*Een strategie
voor
economische ontwikkeling*

Westvlaams Economisch Studiebureau

WES

Te bestellen bij WES, Baron Ruzettelaan 33, 8310 Brugge-Assebroek. Prijs: 1.020 fr.

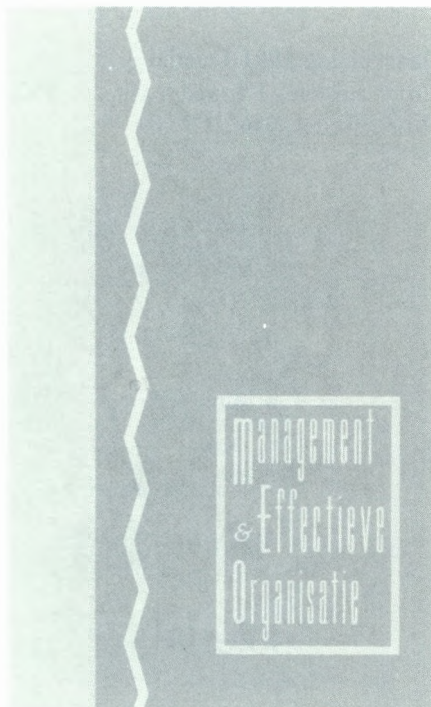
OP DE LEESTAFEL

Buelens Marc, Management en Effectieve Organizatie, 272 bladzijden, 1992, Lannoo

Onderhavig werk is geschreven als een hommage aan André Baron Vlerick. Het boek wordt overigens voorafgegaan door een 'biografische schets' van de man die als eerste in dit land de noodzaak aan systematische managementopleiding inzag en daar ook wat aan heeft gedaan.

Opgebouwd vanuit het management als 'syntese en paradox' volgen in deel twee de dimensies in management en organiseren; daarna wordt aandacht besteed aan de zes fundamentele krachten (deel drie), de zes managementrollen (deel vier) en de zes organizatietypen (deel vijf).

Opvallend in dit werk is, dat er geen 'alleenzaligmakende waarheid' is. Het werk verwijst naar bronnen en naar de realiteit van alledag, maar de manager moet zijn inzichten scherpen en zijn eigen keuze maken... al is er wel een rode draad in het werk te ontdekken.

Jaarverslag 1991 Gaselwest

Info: Gaselwest, Leenstraat 72, 8800 Roeselare, tel. 051/23.37.11.

Jaarverslag 1991 Imewo

Info: Imewo, Franklin Rooseveltlaan 1, 9000 Gent, tel. 091/35.96.11.

Jaarverslag 1991 Tevewest

Info: Tevewest, Franklin Rooseveltlaan 1, 9000 Gent, tel. 091/35.96.11.

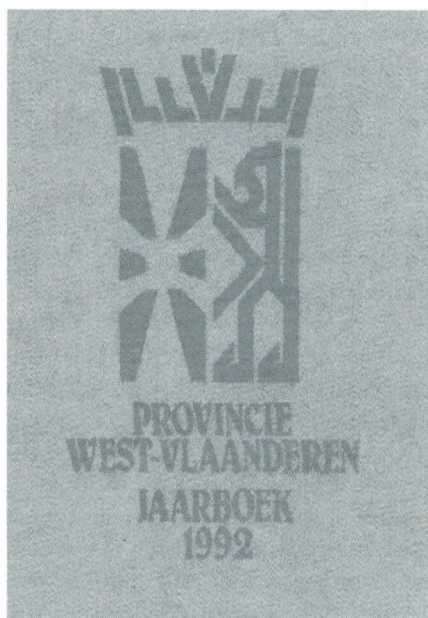
Jaarverslag 1991 WVEM

Info: WVEM, Hoogstraat 37-41, 8000 Brugge, tel. 050/33.79.51.

Jaarverslag 1992 Provincie West-Vlaanderen

Het jaarboek is de vijfde editie van het Jaarboek. Het biedt een overzicht van de werking van de Provinciale Overheid en Administratie op kultureel, sociaal, economisch en ekologisch vlak. De samenwerkingsovereenkomsten van de provincie met andere besturen en instellingen worden toegelicht. Dit jaar kwam speciaal het onderwijs aan bod. Het boek telt 180 geïllustreerde bladzijden en kost 300 fr. Het is te koop in alle provinciale instellingen.

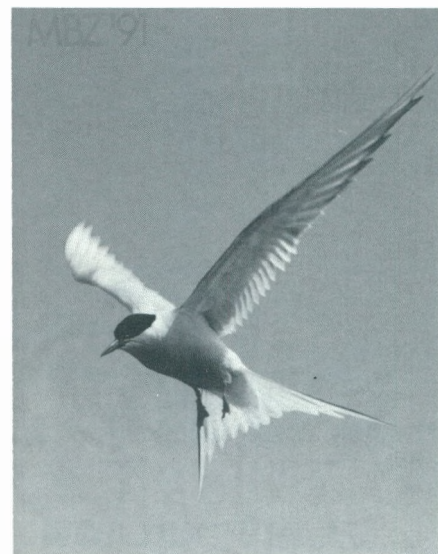
Info: 050/40.31.11.

Jaarverslag 1991 Interkommunale Waterleidingsmaatschappij van Veurne-Ambacht

Info: IWVA, Doornpanne 1, 8670 Koksijde, tel. 058/51.11.22.

Jaarverslag 1991 Haven Brugge-Zeebrugge

Info: MBZ. L. Coiseaukaai 2, 8000 Brugge, tel. 050/44.42.11.

Passport to Belgium

Het Brugse Kommunikatiebureau String Communications nv heeft een promotieboekje ontworpen voor België en de Belgische bedrijfswereid. Daarmee kan een bedrijf zichzelf en zijn produkt positioneren tegenover buitenlandse relaties. België wordt er belicht in diverse aspecten: kultureel, technologie, politiek, vrije tijd, folklore, sport en andere. Het Passport kan door de uitgever worden gepersonaliseerd.

Info: 050/33.27.89.

Jaarverslag 1991 Westvlaamse Interkommunale Vliegvelde Wevelgem-Bissegem

Info: Airport Kortrijk-Wevelgem, Kortrijkstraat 349, bus 1, 8560 Wevelgem, tel. 056/35.14.12.

OP DE LEESTAFEL

Jaarverslag 1991 Westvlaamse Interkommunales WIH, WIER en WITAB
Info: Westvlaamse Interkommunales, Baron Ruzettelaan 35, 8310 Assebroek-Brugge, tel. 050/35.81.28.

JAARVERSLAG 1991

Jaarverslag 1991 Bitlar
Info: Bitlar, Kennedypark 10, 8500 Kortrijk, tel. 056/21.96.01.

Repertorium Toeleveranciers Elektrotechniek, 1992, Vlaamse GOM's, 1.200 fr.

Sedert een aantal jaren brengen de Vlaamse GOM's toeleveringsgidsen uit voor de sectoren metaal, kunststof en rubber, en elektrotechniek.

Een volledig herwerkte editie van de gids 'Elektrotechniek' is recent verschenen. Ook deze gids werd opgesteld op basis van de EG-nomenclatuur en omvat gegevens van 200 toeleveringsbedrijven uit Vlaanderen. Naast een overzicht van de gebruikte terminologie biedt deze gids een indeling van de geïnventariseerde bedrijven volgens toeleveringsproducten en toeleveringsbewerkingen. Tenslotte is er een alfabetische lijst van alle opgenomen bedrijven met de vermelding van de adviesgegevens en van de specializaties.

Deze gids kost 1.200 fr. en is te verkrijgen bij elke GOM.

Rest-Vlaanderen: een ruimtelijke strategie voor het Westvlaamse platteland
 Het RISO-West-Vlaanderen publiceert een dokument over een eigen mogelijke ontwikkeling van het Westvlaamse platteland als resterende Westvlaamse open ruimte. Het dokument pleit voor een ruimtelijk beleid dat wat resteert nog 'open' moet helpen houden en voor een zelfverzekerd platteland dat een eigen ontwikkelingsperspektief uitbouwt.

Het dokument overloopt de verschillende verantwoordelijke bestuursniveaus, het beoordeelt kritisch de ruimtelijke aanspraken van enkele gebruikers. Daarop volgen drie hoofdstukken over de potentiële dragers voor een plattelandontwikkeling.

Het werk telt 95 bladzijden en kost 500 fr.
Info: tel. RISO, 051/54.52.00.

De Groene 62-Landschapsverkenning langs de spoorverbinding Oostende-Torhout, 1992

De Groene 62 is een leidraad voor een verkennende excursie op de gewezen spoorwegbedding Oostende-Torhout, bedoeld voor het middelbaar onderwijs, eerste cyclus. Er bestaat een werkboek voor de leerlingen en een werkboek voor de leraars.

Info: Provinciebestuur West-Vlaanderen, tel. 050/40.31.11.

Kustkaarten van Oostende-Breskens en van Dunkerque-Oostende, 195 fr., Falkplan-Suurland

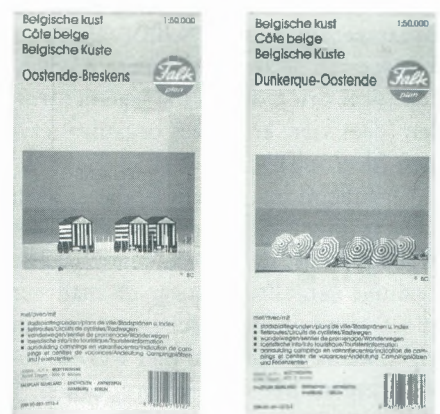
In samenwerking met Westtoerisme heeft het kartografisch bedrijf Falkplan-Suurland bvba, twee nieuwe toeristische kaarten over de Belgische Kust (Dunkerque-Oostende en Oostende-Breskens) op de markt gebracht.

Deze kustkaarten bieden de toerist heel wat informatie. Buiten het wegenet, worden fiets- en wandelroutes uitgestippeld; het grondgebruik wordt aangeduid met hierin een onderscheid naar bebouwing, industrieterreinen, bossen, heide, duinen, water en moeras; ook bezienswaardigheden zoals kastelen, windmolens, musea en monumenten vindt men erop terug.

De kaarten bevatten ook praktische informatie zoals aanduidingen van campings, jeugdherbergen en jachthavens, spoorlijnen en stations, parkings, toeristische diensten en hotels.

Naast het kaartgedeelte (schaal 1:50.000) bevatten de plannen ook plattegronden van de kuststeden en enkele omliggende gemeenten.

Deze kaarten kan men bestellen bij Westtoerisme, Kasteel Tillegem, 8200 St.-Michiels-Brugge, tel. 050/38.02.96.

Jaarverslag 1991 Leiedal
Info: Leiedal, Kennedypark 10, 8500 Kortrijk, tel. 056/21.96.01.

Tevevest bestaat 20 jaar

Tevevest startte 20 jaar geleden, bij de opkomst van de kabeltelevisie, bij 27 gemeenten uit het noorden van West-Vlaanderen met het uitbouwen van een kabelnet. Dit net verdeelt momenteel 22 TV-programma's en 19 FM-programma's aan 155.802 abonnees (eind 1991). Ongeveer 50% van de mogelijk aansluitbare woningen zijn effectief aangesloten, dank zij een net van meer dan 3.000 km (voor meer dan de helft ondergronds).

In 1991 werden er voor 137 miljoen fr. geïnvesteerd, vooral in het in stand houden en uitbreiden van het junktie- en distributienet en in de uitbreiding van huisaansluitingen. Tevevest beschikt nu over 642.000 meter gevelnet, 702.000 meter palennet en 1.739.000 meter ondergronds net.

Ook werd de eerste fase van de ombouw van het TV/FM-net verwezenlijkt. Daarbij werden de transport- en distributieversterkers van het hoofdnet vervangen; in een tweede fase worden onder meer alle huisaansluitingen, aftakdozen en enkele versterkers vervangen en geschikt gemaakt voor een frequentie van 450 MHz, dit in het vooruitzicht van een zeer brede dienstverlening langs het kabelnet.

Momenteel worden de kostenramingen voor deze tweede fase uitgevoerd. De ombouw wordt voorzien tegen 1996: de kostprijs wordt geschat op 400 miljoen fr., te verdelen over drie jaar.

De 'Groene 62' - Milieukampagne

In april jongstleden startte de Provinciale Milieucampagne voor de observatiegraad van het Middelbaar Onderwijs. Deze actie startte in samenwerking met de Permanente Kommissie voor milieuedukatie van het Ministerie van Onderwijs.

Het project moest worden uitgewerkt op een wijze dat landschapseducatie en groenrecreatie samengaan. Er werd een keuze gemaakt tussen een project rond het water (van gebruik tot sanering), rond landschapsontwikkeling in de zone Noordzee, Boudewijnkanaal, Damse vaart en Nederlandse grens of rond landschapseducatie langs de vroegere spoorwegberm Torhout-Oostende.

Dit laatste project werd weerhouden en verder uitgewerkt. De leerlingen kunnen daar in contact komen met diverse landschappen (bossen, Moeren,

Polders, Kreken). Zij kunnen er het ontstaan van het poldergebied bestuderen, zij zien er waardevolle natuurgebieden en kunnen kennis maken met havenactiviteiten.

Rond de bedding van de vroeger lijn 62 Oostende-Torhout (genoemd de 'Groene 62') werd een volledig werkboek opgemaakt voor de leerlingen, een brochure (met oplossingen) voor de leerkrachten, een handleiding voor de leerkrachten en een speciale kleurposter.

Het project 'Groene 62' maakt deel uit van een algemene milieukampagne die drie jaar geleden startte.

Eerst was er een campagne naar de toerist toe in verband met het zwerfvuil aan de Kust en in het Achterland.

In het schooljaar 1990-91 volgde er een afzonderlijke campagne 'Hou 't net' voor het basisonderwijs. Daartoe werden er werkboekjes opgemaakt voor de drie te onderscheiden graden, met speciaal materiaal voor de leerkrachten. Er werden in totaal reeds 75.000 werkboekjes verspreid.

INTERNATIONAL BIO-SYNTHETICS

INDUSTRIËLE ENZYMEN
voor de wasmiddelenindustrie,
de zetmeelindustrie en de
textielverwerkende nijverheid

Komvest 43, 8000 Brugge (België)
Tel. 050/44.91.11 - Telefax 050/33.68.49

Milieuproblemen?

- Vergunningsaanvragen
- Wetgeving
- Integratie van milieuzorg
- Steunmaatregelen voor onderzoek of voor milieuinvesteringen

Voor advies, informatie of begeleiding bij de dossiersamenstelling, contacteer:

Milieucl van de GOM-West-Vlaanderen

Rationeler energieverbruik?

- Voorlichting over REG
- Energiebesparingsmogelijkheden
- Steunmaatregelen voor onderzoek of REG-investeringen

Voor advies, informatie of begeleiding bij dossiersamenstelling, contacteer:

Energiecl van de GOM-West-Vlaanderen

KMO-begeleider en Wegwijzer:

GOM-West-Vlaanderen
Baron Ruzettelaan 33
8310 Assebroek-Brugge
Tel. 050/35.81.31
Fax 050/36.31.86

Publikaties Wer/Wes/Gom - West-Vlaanderen

Tijdschrift 'West-Vlaanderen Werkt'

Abonnement 1992: 395 fr. (BTW en port inbegrepen).

Buitenland: 570 fr. (port en kosten inbegrepen).

Steunende leden ontvangen het tijdschrift en de andere publikaties van het jaar, de reeks 'TO' uitgezonderd.

België 1992: 840 fr. (BTW inbegrepen).

Buitenland: 1.200 fr. (port en kosten inbegrepen).

Uitgaven Wer en Gom - West-Vlaanderen

O. Vanneste & G. Declercq, Kust en Hinterland, 1955.*

O. Vanneste & G. Declercq, Le Littoral et son Hinterland, 1955.*

G. Declercq & O. Vanneste, Structurele Werkloosheid in West-Vlaanderen, 1957.*

West-Vlaanderen economische groei, 1965, 172 blz.*

Adresboek van de Westvlaamse Industrie, 1978.*

Repertorium Toeleveranciers Kunststoffen en Rubber, 1991, 1.000 fr.

Repertorium Toeleveranciers Metaalsektor, 1990, 1.000 fr.

Repertorium Toeleveranciers Elektrotechniek, 1987, 750 fr.

Biotechnologisch Repertorium voor Vlaanderen, 1987, 400 fr.

Reeks Wes (BTW en port inbegrepen)

- 1 G. Declercq & O. Vanneste, Het Arrondissement Ieper, 1958, 207 blz.*
- 2 O. Vanneste & P. Hovart, De Belgische Zeevisserij, 1959, 358 blz.*
- 3 O. Vanneste & P. Hovart, La pêche Maritime Belge, 1959, 358 pp.*
- 4 O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Brugge, 1961, 463 blz.*
- 5 O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Oostende, 1962, 444 blz., 297 fr.
- 6 O. Vanneste & J. Theys, Menen, 1962, 256 blz.*
- 7 O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Roeselare, 1963, 336 blz.*
- 8 J. Theys o.l.v. O. Vanneste, Westvlaamse grensarbeiders in Noord-Frankrijk, 1964, 144 blz., 184 fr.
- 9 J. Theys s.l.d. O. Vanneste, Les Frontaliers de la Flandre Occidentale dans le Nord de la France, 1964, 144 pp., 184 fr.
- 10 O. Vanneste & J. Theys, Veurne, 1964, 189 blz.*
- 11 M. Zwaenepoel & N. Vanhove, De landbouw in West-Vlaanderen, 1965, 352 blz.*
- 12 O. Vanneste, Het groeipoolconcept en de regionaal-economische politiek, 1967, 376 blz., 297 fr.
- 13 O. Vanneste & J. Theys, Het Arrondissement Tielt, 1968, 410 blz., 297 fr.
- 14 J. Theys, Een analyse van de Westvlaamse grensarbeid in Noord-Frankrijk, 1969, 248 blz., 297 fr.

- 15 M. Zwaenepoel, Vrije Tijd, 1969, 332 blz.*
- 16 N. Vanhove, Het vakantiepatroon en de toeristische bestedingen van de Belgische bevolking, 1969, 264 blz., 297 fr.
- 17 N. Vanhove, Structure des vacances et dépenses touristiques de la population belge, 1969, 264 pp., 297 fr.
- 18 J.M.I. Demeyere, Demografische facetstudies, 1969, 144 blz., 184 fr.
- 19 R. Branson, J. Theys, H. Van Reybrouck, o.l.v. N. Vanhove, Tertiaire sektor en verzorgende centra van West-Vlaanderen, 1971, 356 blz., 350 fr.
- 20 J. Hemschoote, Luchtverontreiniging in West-Vlaanderen, 1972, 209 blz., 290 fr.
- 21 N. Vanhove, Het Belgisch Kusttoerisme - Vandaag en Morgen, 1973, 520 blz., 509 fr.*
- 22 L. Schepens, Van Vlaskutser tot Franschman, 1973, 294 blz., 403 fr.
- 23 De Westvlaamse gemeenten in de Volkstelling 1970, 1974, 128 blz., 216 fr.
- 24 Symarindus. De energiefunctie van de Belgische Kust en de maritieme industrialisering, 1977, 448 blz., 682 fr.
- 25 P. van Outryve d'Ydewalle, Verzamelde toespraken, 1980, 816 blz., 910 fr.
- 26 West-Vlaanderen in kaart, 1981, 220 blz., 445 fr.
- 27 E. Omeij, De Zeevisserij, 1981, 256 blz., 500 fr.
- 28 Land- en tuinbouw in West-Vlaanderen, 1982, 400 blz., 774 fr.
- 29 E. Omeij, Kwalitatieve discrepanties in de arbeidsallokatie, 1985, 424 blz., 819 fr.
- 30 O. Vanneste, Verzamelde toespraken, 1980-1989, 1990, 520 blz., 1.060 fr.
- 31 N. Vanhove, J. Theys, West-Vlaanderen 2000 - Een strategie voor economische ontwikkeling, 1990, 468 blz., 1.020 fr.

Reeks facetten van West-Vlaanderen (BTW en port inbegrepen)

- 1 R. Simoen & O. Vanneste, De uitbouw van de haven van Zeebrugge, 1972, 48 blz.*
- 2 C. Vermeersch, Het rekreatief buitenverblijf, 1973, 100 blz., 124 fr.
- 3 S. Beernaert, De Waterverontreiniging in het IJzerbekken, 1973, 124 blz., 158 fr.
- 4 Distributiebedrijven en handelscentra in West-Vlaanderen, 1974, 68 blz., 92 fr.
- 5 S. Beernaert, De waterverontreiniging van de binnenwaters van Midden- en Oostkust, 1974, 105 blz., 151 fr.
- 6 N. Vanhove, Vakantiespreiding, 1975, 56 blz., 103 fr.
- 7 S. Beernaert, De waterverontreiniging in het hydrografisch bekken van de Leie en de Schelde, 1975, 88 blz., 151 fr.
- 8 De Haven van Brugge-Zeebrugge na de chunnel, 1975, 80 blz., 151 fr.
- 9 P. Boerjan, De toeristische statistiek in België, 1976, 84 blz., 151 fr.
- 10 S. Beernaert e.a., Waterbeleid in West-Vlaanderen, 1976, 64 blz., 124 fr.
- 11 J. Theys, Evolutie van de werkloosheid in West-Vlaanderen, 1977, 104 blz., 177 fr.
- 12 S. Beernaert, De algemene waterbevoorrading van West-Vlaanderen, 1978, 40 blz., 82 fr.
- 13 Prognose van de bevolking en aktieve bevolking in West-Vlaanderen, 1978, 48 blz., 105 fr.
- 14 P. Boerjan, De ontwikkeling van het vakantiegedrag van de Belgische bevolking, 1978, 124 blz., 255 fr.

- 15 Prognose van het aantal gezinnen en raming van de huisvestingsbehoeften in West-Vlaanderen, 1979, 60 blz., 129 fr.
- 16 Terreinbehoeften voor Tewelkstelling, Toerisme en Rekreatie in West-Vlaanderen, 1979, 80 blz., 166 fr.
- 17 Milieuzorg in West-Vlaanderen, 1979, 76 blz., 159 fr.
- 18 Infrastrukturele behoeften, 1979, 80 blz., 166 fr.
- 19 Struktuuranalyse van de textielnijverheid in West-Vlaanderen, 1980, 140 blz., 285 fr.
- 20 Zeebrugge en de maritimisering van zijn achterland, 1981, 120 blz., 248 fr.
- 21 Struktuuranalyse van de metaalnijverheid in West-Vlaanderen, 1982, 156 blz., 314 fr.
- 22 Struktuuranalyse van de voedingsnijverheid in West-Vlaanderen, 1983, 120 blz., 248 fr.
- 23 Onderzoek naar de mogelijkheden tot inbreiding in vijf Westvlaamse gemeenten, 1983, 104 blz., 211 fr.
- 24 Vakantie van de Belgen in 1982, 1984, 192 blz., 381 fr.
- 25 Financiële analyse van de Westvlaamse industriële ondernemingen, 1984, 56 blz., 124 fr.
- 26 Studie ter voorbereiding van een geïntegreerde aktie voor de Westhoek, 1986, 116 blz., 280 fr.
- 27 Marktstrategie voor de Britse toeristische markt, 1986, 176 blz., 600 fr.
- 28 Huisvestingsbehoeften in West-Vlaanderen, 1985-95, 1987, 76 blz., 175 fr.
- 29 Het kanaal Zeebrugge-Merendree, Sociaal-economische verantwoording en milieueffektenrapportering, 1987, 112 blz., 250 fr.
- 30 Masterplan ter renovatie van de haven van Oostende, 1988, 36 blz., 95 fr.
- 31 Een vernieuwd toeristisch aanbodbeleid voor West-Vlaanderen, 1988, 32 blz., 85 fr.
- 32 Ready for the tunnel, 1988, 36 blz., 154 fr.
- 33 Hoevertoerisme in de Westhoek, 1989, 88 blz., 226 fr.
- 34 Telekommunikatie morgen - Telematicadiensten en ISDN-netwerk, 1990, 28 blz., 95 fr.
- 35 Strategisch marketingplan voor het toerisme te Knokke-Heist, een toeristisch beleidsaktieplan, 1991, 32 blz., 95 fr.
- 36 Het vakantie- en korte-vakantiegedrag van de Belgen in de periode 1982-88, 1991, 44 blz., 136 fr.

Rapporten Toeristisch Onderzoek (TO)

Abonnement TO 1991: 2.000 fr. (BTW en port inbegrepen).

- 128 Prijsniveau en evolutie aan de Belgische Kust en het Westvlaams Achterland, 1991, 7 blz.
- 129 Reisgedrag van de Belgen, 1988
deel I: Globale beschouwingen en Karakteristieken
deel II: De vakanties in 1988
- 130 Reisgedrag van de Belgen, 1988
deel III: De Korte Vakanties in 1988
deel IV: De Daguitstappen in 1988
- 131 Toeristische index WES.
Kust en Achterland, 1991, 10 blz.

* Uitgeput

ZEEBRUGGE, een nieuwe haven voor Europa

**Havenbestuur Brugge-Zeebrugge (M.B.Z. NV)
Louis Coiseaukaai 2
8000 BRUGGE**

**Tel. 050/44.42.11
Fax 050/44.42.24
Tlx. 81.201**